

CEL DIN VRMĂ UNICORN

SERGIU SOMEȘAN

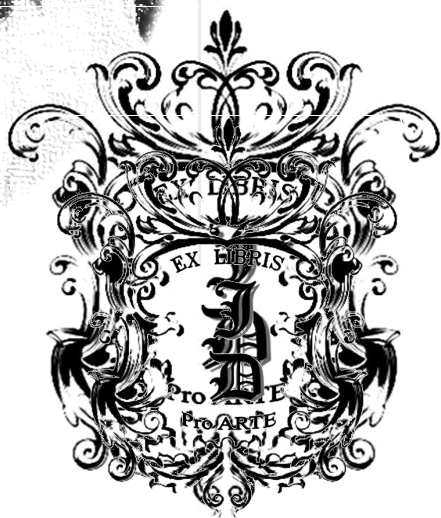
SERGIU SOMEȘAN

CEL DIN URMĂ UNICORN

Proză fantastică

Selecție ClubRI
2012

Sergiu Someșan

CEL DIN URMĂ UNICORN

Era una dintre diminețile înalte și strălucitoare ale verii, când munții din zare păreau mai albaștri și mai frumoși ca niciodată. Una dintre diminețile care păreau că nici nu au nevoie de strălucirea soarelui pentru a-și dovedi frumusețea. Dar soarele răsărise și înveselea totul până departe cu lumina lui clară. M-am ridicat cât am putut de ușor de lângă Madalena, să nu o trezesc. Ea dormea somnul nepăsător al tinerilor; avea un zâmbet ușor întipărit pe fața ca de înger. Cine știe ce visa?! Privirea mi-a alunecat peste sânii ei, care păreau gata să iasă din bluza care de la o vreme îi era tot mai mică. „Înger cu sâni”, am bombănit eu. „Cine a mai pomenit așa ceva?” Am zâmbit și eu ca răspuns la zâmbetul ei din somn și, o clipă, am fost tentat să mă întorc lângă ea, în culcușul cald. O clipă numai, trecătoare ca bătaia din aripi a unui fluture, apoi întinzându-mi oasele bătrâne și înțepenite m-am îndreptat spre vârful dealului. Mi-am dat seama că gândul pe care mereu trebuia să îl alung din mine în dimineața asta îmi revenise iar în minte: Madalena crește, și în curând va trebui să limpezesc cumva asta.

Viața pe care o duceam nu era făcută pentru o tânără fată... Poate nici pentru mine nu era făcută, dar eu nu aveam de ales.

Ducipal necheză ușor și m-am dus la el cu bucata de zahăr pregătită. În ultimul timp aveam impresia că profita cam mult de slăbiciunea mea pentru el. M-a privit cu ochii lui umezi și lucioși, iar pentru o clipă am crezut că vrea iar să se joace cu mine, dar tentația zahărului a fost mai puternică și mi l-a luat grăbit, fornăind încetișor. L-am mângâiat tăcut și am pornit spre creastă: soarele abia răsărit lumina cea mai frumoasă vale pe care o văzusem în viața mea. Undeva în zare, munții acoperiți de păduri dominau valea, care, sub apăsarea lor, părea micșorată la mărimea un desen dintr-o carte de povești. Râul care izvora din ei se desfăcea undeva pe la mijlocul văii în două brațe care înconjurau generoase așezarea. Orașelul nu era mare, dar părea să aibă tot ce își poate dori cineva. O clipă, nomadul din mine a fost uitat și dorința de a mă așeza la o casă a mea, una dintre căsuțele viu colorate din orașul din vale, a fost atât de puternică, încât aș fi vrut să mă duc la Madalena, să o trezesc și să-i spun:

— Gata cu hoinăreala! Am ajuns acasă!

Am strâns tare din ochi și am scuturat din cap, apoi i-am deschis iar, sperând ca visul să se destrame. Dar nu: cerul albastru, munții din zare și valea înverzită erau acolo, așteptându-mă, și pentru prima dată în viață m-am simțit cuprins de o neliniște nedefinită, ca și cum o primejdie vie, palpabilă ar fi plutit deasupra noastră în văzduhul transparent, care ne îmbăta cu mirosurile crude ale primăverii.

Poate că numai mi se părea așa, cum mi se mai păruse de câteva ori până acum. Primejdie, îmi spuneau simțurile, și a trebuit să treacă multă vreme până să îmi dau seama că primejdia nu venea din afară. Trupul meu, obișnuit cu nopțile dormite în aer liber, cu drumurile lungi și zărilor nesfârșite, îmi trimitea semne pe care multă vreme nu le-am luat în seamă. Curând, într-una dintre zilele sau lunile ce vor urma, nu voi mai avea încotro și va trebui să mă îngrijesc de el... Și totuși asta era un altfel de neliniște: presimțirea că acolo, în orașul de sub mine, îmi voi găsi sfârșitul. Aerul era călduț și înmiresmat, dar m-am înfiorat ca sub suflarea rece a unui viscol.

În spatele meu, Ducipal necheză ușor, și până să mă întorc la el să-l liniștesc o trezise și pe Madalena. S-a ridicat din așternutul întins la tulpina unui brad, s-a întins mai întâi ca o pisică și abia apoi a privit în jur: m-a văzut pe creasta dealului și mi-a făcut cu mâna, pe urmă s-a îndreptat spre izvor să se spele. Am privit-o fermecat ca și altădată, amestec ciudat de copil și femeie, care mă urma de ani buni în toate peregrinările mele. M-am pomenit cu ea pe cap după ce tatăl ei, Colombini, clovnul cercului Globus, a murit. Patronul ar fi vrut să o folosească drept țintă pentru Paul, aruncătorul de cuțite, dar, cum acesta, după ce Larisa căzuse răpusă sub cuțitul lui, dăduse în patima beției, m-am împotrivit.

Sttolero, patronul cercului, fusese neîndurător, cum era cu toți cei care i se împotriveau:

— Să-ți iei, atunci, mârtoaga și să te duci! Și să iei și copiii cu tine...

Mârtoaga era Ducipal, armăsarul socotitor, iar

copiii erau Madalena și Robert, cei doi copii ai lui Colombini, care, după moartea lui, deveniseră o povară pentru patron. Madalena avea pe atunci 11 ani, iar Robert 9, și tatăl lor spera să-i poată iniția în vreo meserie care să aibă căutare în lumea circului. Nu erau făcuți pentru circ, și toți și-au dat seama repede de asta, acceptându-i un timp în amintirea lui Colombini. Apoi lumea l-a uitat și copiii au început să fie împinși de colo-colo. Când noul clown al circului a spus că are nevoie de furgon ca să-și repete numerele, nu i s-a părut nimănui ciudat că cei doi copii nu și-au mai găsit nicăieri locul, așa că i-am primit eu. La un moment dat a fost chiar vorba să fie trimiși să lipească afișe, timp în care circul ar fi părăsit pe furiș orașul. S-a aflat la timp, dar nu le-a folosit prea mult, și dacă nu mi s-ar fi făcut milă de ei să-i primesc la mine nu sunt foarte sigur ce s-ar fi întâmplat cu ei. Oricum, atunci când proprietarul circului mi-a făcut vânt să plec, eram deja hotărât de multă vreme. Așteptam doar un prilej: în ultima vreme Ducipal și numărul lui nu mai erau iubiți ca pe vremuri de spectatorii circului. Lumea nu mai voia armăsari socotitori și nici scamatorii sau clovnerii. Erau la mare căutare în schimb aruncătorii de cuțite, dresorii de fiare sălbatice și trapeziștii, cu ale lor triple salturi mortale. Dacă se întâmpla câte un accident era cu atât mai bine pentru Sttolero. Lumea dădea năvală la spectacolele următoare să vadă arena unde o fată fusese străpunsă de cuțite sau un dresor mâncat de fiare.

Am plecat cu inima ușurată, presimțind că în curând Sttolero va începe să provoace el însuși accidente pentru a atrage năvala publicului. E

adevărat că la spectacolele noastre cu armăsarul socotitor și cu cele câteva numere de magie și scamatorie pe care mi le aminteam nu prea atrăgeam lumea. Dar câștigam întotdeauna destul cât să ne ducem traiul de azi pe mâine. Să găsim o cămăruță într-un han și un codru de pâine. Și haine din când în când pentru Madalena și pentru Robert, care creșteau repede, la fel ca toți copiii. Din puținii bani pe care îi câștigam întotdeauna mă îngrijeam să iau haine frumoase pentru Madalena și o vioară bună pentru Robert. În ultimul timp vedeam din ce în ce mai clar că lumea nu venea la spectacolele noastre nici pentru Ducipal, nici pentru sărăcăcioasele mele numere de magie. Într-un colț, cu ochii pe jumătate închiși, călătorit parcă într-o lume în care numai el putea pătrunde, Robert, aplecat peste vioară, scotea din ea sunete pe care nimeni nu le putea asculta fără să fie cuprins de fiori. Niciodată nu părea să cânte de două ori același cântec. Atunci când îi făceam semn că a venit vremea să înceapă, prindea vioara cu un gest tandru și, cu o știință pe care nu știu de unde o moștenise, ne înfiora sufletele la toți cei care eram de față. În răstimp Madalena se mișca grațios, aproape dansând în jurul meu, punându-mi la îndemână recuzita. Pe care o manevram din ce în ce mai convins că pentru puținii spectatori din sală eu nu eram decât o anexă a spectacolului, așa cum era și bagheta sau porumbelul pe care îl scoteam din pălărie. Nu mi-am dat cu adevărat seama de asta decât atunci când, o dată, mi s-a blocat mica trapă prin care trebuia să scot un iepure din cutie. Nu mi-am pierdut cumpătul și cu gesturi ușoare am învârtit cutia în toate părțile,

Încercând să o deschid. Nu mergea, și pace. Recuzita era veche și, oricât de bine aş fi îngrijit-o, timpul îşi spunea cuvântul. Resemnat, am aşezat-o pe masă şi m-am înclinat spre publicul pe care, prima dată după mulţi ani, am simţit că l-am trădat. Spre marea mea uimire, am fost aplaudat furtunos, şi abia atunci mi-am dat seama că nu mă urmărise nimeni. Toţi priveau spre Madalena, care, cu o graţie de prinţesă în exil, îmi luase cutia buclucaşă ca să îmi aducă alta, care se dovedi la fel de nefolositoare. Abia atunci am privit-o mai bine, alături de cei din sală. Se înălţase şi se împlinise în ultimul an. Părul bălai îi cădea în bucle strălucitoare pe umerii abia acoperiţi de catifeaua unei rochii albastre, făcând-o să semene cu o zână. Talia, cât să i-o cuprinzi într-o mână, era strânsă într-o centură pe care numai eu, care eram la câţiva paşi, o vedeam că este din poleială aurită. Privind ochii înceţoşaţi ai celor din sală nu mă îndoiam că lor li se părea că strasurile ieftine erau şiraguri strălucitoare de diamante. Până şi Ducipal, de obicei atât de neastâmpărat, părea pătruns de rolul lui, şi de multe ori în semiîntinericul scenei cornul lipit părea atât de real, încât arăta ca un adevărat unicorn.

De atunci întotdeauna m-am îngrijit ca Madalena să aibă cele mai bune rochii; albastre - să-i scoată în evidenţă părul blond - şi acoperite de multe strasuri. În astfel de momente de răgaz nu mă puteam împiedica să mă întreb când va veni vremea ca unul dintre tinerii care o priveau din sală cu ochi de lup flămând să o aştepte după spectacol şi, oferindu-i tot ce eu nu-i puteam da, să o oprească alături de el. Casă, copii şi o viaţă aşezată. Asta îi doream şi eu, dar, de câte ori

aduceam vorba, alunga subiectul cu hohotul ei de râs cristalin. Apoi cu o voce devenită brusc serioasă îmi spunea: „Noi, oamenii de circ, nu murim niciodată în paturile noastre. Și nici cu copii în brațe!”. Mă mângâia ușor pe obraz cu un gest care îmi aducea aminte de mama ei, de care erau îndrăgostiți toți bărbații circului, și se îndepărta, nu înainte de a-mi arunca peste umăr: „De parcă nu ai ști asta atât de bine!”.

Din gânduri m-a trezit Madalena care se apropiase tăcută de mine. M-a prins în brațe cu un gest tandru și și-a lăsat capul pe umărul meu, privind în vale. Îi simțeam dureros de conștient greutatea sânelui împlinit sprijinindu-se de brațul meu și mă întrebam dacă și ea își dă seama de asta. M-a strâns mai tare și s-a întors spre mine:

— Ce-i, Antonio? Iar te gândești să mă măriți?

Am tresărit surprins: de prea multe ori și cu prea multă ușurință ghicea ce gândeam. Am dat să spun ceva, dar m-a întrerupt arătând spre vale:

— Uite, vine Robert...

Pe drumul care ieșea din oraș se vedea o mogâldeață mărunță care se apropia încet spre noi. Am încercat să mă desprind din îmbrățișarea ei, dar mă ținea strâns. M-am întors spre ea să o cert și am văzut că avea ochii în lacrimi.

Am strâns-o la rândul meu în brațe și am întrebat-o neliniștit:

— Ce-i cu tine, Madalena?

A rămas un timp tăcută, privindu-mă printre lacrimi. Apoi și-a îngropat capul în umărul meu și a spus printre hohote de plâns:

— Să nu mă părăsești niciodată, Antonio. Te iubesc

atât de mult...

Vorbele mi-au venit de la sine, deși erau numai niște vorbe frumoase menite să o alinte, și nimic mai mult:

— Și eu de iubesc, Madalena. Și niciodată... orice s-ar întâmpla, nu te voi părăsi...

Era o minciună și amândoi știam asta, dar se mulțumi cu ea și, după o vreme, se liniști, întorcând capul și uitându-se la Robert, care se apropia tot mai mult.

Bineînțeles că nu o voi părăsi. Sau, mai bine zis, nu eu voi fi cel care o va părăsi. O surprindeam uneori privind pe sub gene în sală, printre tinerii adunați în primele rânduri și care o sorbeau din priviri. În curând va veni vremea.

„Sângele tânăr cere sânge tânăr”, spunea mama ei atunci când îl înșela pe Colombini cu Paul, aruncătorul de cuțite, sau cu vreunul dintre tinerii lucrători angajați cu ziua.

M-am desprins din îmbrățișarea ei și am făcut câțiva pași în întâmpinarea lui Robert. Acesta se apropia de noi cu un mers hotărât. I se citea bucuria pe chip, semn că totul mersese bine.

— Ei, cum este? l-am întrebat eu nerăbdător.

— E minunat, a spus el pe nerăsuflăte. Am lipit toate afișele, am închiriat o odaie la han și ți-am găsit o slujbă, zâmbi el larg spre mine.

— O slujbă? ne-am mirat eu și Madalena într-un glas.

Robert ne privi cu ochi strălucitori:

— Da, o slujbă! Cei din oraș nu mai au spițer. Ultimul pe care l-au avut a murit luna trecută. A

Încercat să prepare elixirul nemuririi și se pare că a murit pe când îl încerca... - se înecă într-un râs batjocoritor care nu se potrivea deloc cu firea lui. După ce am terminat de lipit afișele, m-a chemat la el starostele breslei argintarilor și m-a rugat să te întreb dacă nu vrei să fii spițerul orașului. Acum face el pe spițerul, dar nu prea se descurcă cu rețetele, cred că îi este frică să nu moară și el. A, mai spuse el grăbit, am uitat, vor să ni-l cumpere pe Ducipal. Au nevoie de un unicorn pentru nu știu ce serbare...

În spatele nostru Ducipal, ca și cum ar fi simțit că despre el era vorba, nechează ușor.

M-am așezat pe o buturugă din preajmă și i-am făcut semn și lui Robert să se așeze lângă mine, în timp ce Madalena a rămas în picioare lângă noi.

— Hai să ne înțelegem puțin, Robert. Ai crescut băiat mare de acum și trebuie să afli niște lucruri: eu nu sunt magician! Și nici spițer! Nici una dintre scamatoriile mele nu este reală. În timp ce tu cânti și Madalena se fâțâie pe scenă, toți sunt atenți la ea, și eu profit de nebăgarea lor de seamă. (Am scos un pachet de cărți și am făcut câteva pase încet, să poată vedea trucul.) Iar poțiunile de dragoste pe care le preparăm din ceai demușețel și le vindem prin sate... Știi totul despre ele, că doar tu le prepari. Nu sunt mândru de asta, dar toți circarii fac asta... și toți așteaptă de la noi așa ceva...

A dat din umeri fără să pară impresionat. M-am ridicat greoi, sprijinindu-mă de el, și m-am apropiat de Ducipal.

— Privește aici, i-am spus, și cu un gest ușor, să nu îl rănesc, am vrut să scot falsul corn lipit cu ani în urmă

de fruntea armăsarului.

Curelele subțiri care îl țineau prins de frunte îi intraseră adânc în carne și nu se mai vedeau decât la o examinare foarte atentă. Cornul părea mai bine prins ca oricând și, la încercarea mea, Ducipal și-a scuturat capul îndărătnic, îndepărtându-se. Am amânat pe mai târziu cercetarea lui Ducipal: mereu îmi era frică să nu facă iar răni în frunte, cum făcuse în primii ani. În ultima vreme părea că se obișnuise atât de mult cu el, încât mă așteptam ca într-o zi carnea chinuită și rănită de pe fruntea lui să se închidă peste rădăcina cornului, refuzând să-l mai elibereze.

— Știi asta, șopti Robert, și le-am spus și lor. Dar nu îi interesează... Spuneau că... - se poticni încercând să își amintească. Spuneau că, dacă cineva face destul de mult timp pe spițerul, sfârșește prin a deveni spițer. La fel și cu Ducipal... Dar este mai bine să stai de vorbă cu ei...

— Fii sigur că am să stau, am spus dintr-o dată neliniștit și am început să strâng lucrurile, pregătindu-ne de plecare.

Orașul părea a nu fi foarte mare și prin nimic deosebit de multele orașe întâlnite în peregrinările noastre. Poate puțin mai înstărit decât altele de aceeași mărime, și mi-am dat seama de asta nu numai după casele frumoase, ci și după îmbrăcămintea bogată a oamenilor și fețele lor lipsite de griji. Piețele erau largi și pietruite cu migală, iar rondurile de flori înconjurau în modele complicate fântânile arteziene, care răspândeau în aerul din jur o pulbere fină de apă.

Când am ajuns la han, am văzut pe poartă unul dintre afișele noastre, lipite de Robert cu o zi înainte. Lângă Ducipal eram înfățișat eu, cu o tichie de magician și făcând să apară în aer o jerbă de flori. Cine vedea doar afișul rămânea fără îndoială uimit de puterile mele, mai ales că lângă mine Madalena părea că plutește fără să atingă pământul. Din nefericire, în ultimul timp afișele erau cu mult mai impresionante decât spectacolele noastre.

După temenelele cu care ne-a întâmpinat hangiul, mi-am dat seama că cineva îl sfătuisese să aibă mare grijă de noi. În timp ce se aduceau bucate la masă, nu știa cum să ne mai facă pe voie, ba a mai și alungat câțiva mușterii afară din sală, părându-i-se că se uitau cu necuviință la noi.

— Dacă doriți după masă să vă odihniți nițel, am pregătit cele mai bune odăi. Pentru tânăra domniță am pregătit odaia regală, pe care nu o deschidem decât atunci când înalte fețe ne calcă pragul...

Tânăra domniță chicoti încântată, deloc obișnuită să fie tratată așa, iar înalta față, care eram eu, își pipăi îngrijorat cei trei florini pe care îi mai avea în pungă. Oare cu cine ne confunda hangiul? Eram hotărât să aflu asta cât mai repede, înainte de a mi se termina banii.

Cum eu am refuzat să mă odihnesc după ce Madalena a fost condusă în odaie, hangiul s-a apropiat privind cu grijă în jur. După ce s-a convins că nu pândeau nimeni în jurul nostru, mi-a șoptit la ureche:

— Judele cetății vrea să vă vadă. Dar mai înainte de asta ar fi bine să stați de vorbă cu starostele breslei argintarilor. Ar fi foarte bine... Sunt sigur că v-ar lămuri

o mulțime de lucruri pe care eu nu am nici știința, și nici căderea să o fac...

Eram hotărât să destram odată toată această atmosferă de mister din jurul meu. Tot trebuia să încep de undeva, așa că starostele era la fel de bun ca oricare altul.

— Foarte bine, am spus eu hotărât. Am să mă duc să-l văd pe staroste dacă îmi dai un om să mă ducă până la el...

— O calfă de-a lui așteaptă aici de câteva zile sosirea voastră..., mi-a răspuns hangiul, apoi, dându-și seama ce spusese, și-a acoperit repede gura cu palma.

S-a aplecat și mai mult spre mine, dintr-o dată înspăimântat:

— Să nu îi spuneiți starostelui că v-am povestit asta, dar un om de al lui așteaptă de peste o săptămână să veniți. Cu poruncă să vă ducă la el cât mai repede ... Nu știu nici o iotă mai mult, mă jur pe ce am mai sfânt...

I-am privit fața înspăimântă și l-am crezut. Căzuse fără să vrea în mijlocul unor întâmplări pe care nu și le putea lămuri. Cum nu mi le putem încă nici eu lămuri, de altfel.

Numai că eu aveam de gând să aflu foarte repede despre ce anume era vorba, îmi spuneam în timp ce pășeam alături de calfa pe care mi-o trimisese starostele în întâmpinare. Am încercat să rețin drumul, dar în curând am pierdut șirul străduțelor, pasajelor și piațetelor care se intersectau și dădeau una în alta, parcă fără să se mai sfârșească. Când am ajuns într-o piață mai mare, calfa se opri și spuse:

— Am ajuns!

Bătu cu un ciocănel în poarta unei case care părea asemenea unui castel mai mic. După un timp, în poartă se deschise o trapă, apoi, scârțâind prelung, se deschise și poarta, și intrară.

Un bătrân ciolănos, înalt și cu barba albă mă privi cu niște ochi albaștri, strălucitori, care păreau că citesc în mine ca într-o carte deschisă. Îi făcu semn calfei să plece, apoi, într-un gest neașteptat, mă cuprinse în brațe cu mâinile lui puternice:

— Bine ai venit! Dacă ai ști de când te așteptam... Vă așteptam pe toți de fapt, se corectă el văzând că îl privesc nedumerit. Vino, vino, mă îndemnă, am să te lămuresc îndată.

L-am urmat de-a lungul coridorului întunecos, care, după numai câțiva pași, se deschise într-o încăpere mare, un atelier de fapt, ce răsună de lovituri mărunte de ciocan. Am trecut printre mese urmărit de clinchetul argintului lovit semănând cu ciripiturile unor păsări mărunte. Am intrat într-o odaie ferită și, o dată închisă ușa, liniștea s-a înstăpânit în jurul nostru. O masă și câteva scaune așteptau, și ne-am așezat. Deși nerăbdarea îmi dădea ghes, am așteptat până ce fetișcana care foia în jurul nostru a terminat de pus vinul în pahare și a ieșit, nu înainte de a privi curioasă la mine.

A ridicat spre mine paharul cu vinul rubiniu:

— Să bem pentru sosirea voastră aici. Ați ajuns la timp...

Am lăsat paharul pe masă și m-am ridicat în picioare, privind țintă spre el:

— Vreau să știu ce se întâmplă! Drept cine suntem luați și ce anume doriți de la noi?

M-a privit dintr-o dată trist.

— Speram să înțelegi...

— Nu înțeleg nimic, dar vreau acum, în acest moment, o explicație - sau jur pe ce am mai sfânt că vom pleca din oraș chiar în această seară.

S-a ridicat și el în picioare și s-a apropiat de fereastră. A privit un timp la oamenii care treceau, apoi s-a întors spre mine:

— Mă tem că asta nu se poate...

— Zău? am întrebat eu cât de batjocoritor am putut. Și ce anume ne va împiedica?

A zâmbit trist și mi-a făcut semn să mă apropii de fereastră. Câțiva soldați se postaseră în stânga și în dreapta porții pe unde intraserăm cu numai câteva minute mai devreme.

— Judele cetății și-a trimis soldații din gardă ca să fie mai sigur, a spus el încet. I-am spus că te voi convinge, dar văd că vrea să fie sigur...

— Să mă convingi ce?

— De secole întregi, aici, în oraș, se serbează „Vânătoarea unicornului” la fiecare unsprezece ani. O tânără fecioară stă în poiană și îl așteaptă pe acest fabulos animal pentru a-l adormi în poala ei virginală. Apoi...

Am ridicat ochii, exasperat:

— Cunoscut legenda, meștere... E veche de sute de ani... și întâlnită cam peste tot pe unde am umblat. Numai că toți știau că este o simplă legendă. Mai degrabă simboluri decât inorogi, unicorni sau cum mai sunt numiți, și fecioare reale...

— Ai perfectă dreptate să spui asta... Am umblat și eu destul de mult prin lume ca să pot recunoaște un

arhetip. Din nefericire, oamenii de pe aici cred că legenda este reală, și din când în când ea chiar se împlinește și vânătoarea are loc... spre bunăstarea orașului și spre bunul mers al lucrurilor. Prezicătorii noștri au văzut în stele că în acest an, când se împlinesc nouă cicluri de câte unsprezece ani de când fecioara a așteptat degeaba în poiană, profeția se va împlini. Era și timpul! Ezită o clipă ca și cum nu era sigur dacă ar fi vrut să îmi mai spună ceva, apoi continuă cu glas mai coborât: nimeni nu vrea să își mai trimită fata în poiană să aștepte unicornul care nu mai vine, pentru că - ezită iarăși, apoi continuă - dacă unicornul nu vine, este de vină fata. Nu este destul de pură, și atunci este omorâtă cu pietre... Din acest motiv nimic nu mai merge ca lumea și orașul a început să scapete...

Am privit afară spre casele înstărite care erau în fața geamului.

— Puține târguri am văzut atât de înfloritoare!

Starostele oftă:

— Nu l-ai văzut cum arăta acum câțiva ani. Acum totul este numai o iluzie... Încercăm să salvăm aparențele, dar să știi că totul este numai poleială. Mereu scoatem bani din tezaurul municipal pentru a păstra un fast de suprafață care să ne mai convingă că totul merge bine și că în curând profeția se va împlini. Crede-mă! Acum trebuie să se îplinească, altfel vom avea mari necazuri. Toți. Au mai fost timpuri când judele orașului și conducătorii breslelor au fost lapidați spre a face vremurile să fie mai blânde cu orașul și cu locuitorii lui. Bate vânt de răzmeriță și nemulțumiri prin oraș, și dacă nu se va împlini profeția ne așteptăm la

mari nenorociri...

M-am apropiat de masă, am luat paharul de vin rubiniu și l-am ridicat în soare. Am zâmbit. Era prima dată când viața îmi scotea în cale ocazia îndelung așteptată.

— Să văd dacă am înțeles bine, meștere! Din cauza unei legende privind vânătoarea unicornului, capii orașului ne propun mie și celor care mă însoțesc să jucăm o mică farsă: Madalena să îl aștepte într-o poiană pe Ducipal, vânătorii voștri să îl pândească, să îl ucidă și să îi ia cornul, care va fi purtat în triumf pe străzile orașului. Și totul se va liniști ca prin farmec și oamenii își vor vedea iar liniștiți de treburi alte câteva zeci de ani...

A oftat ușurat și a întins paharul spre mine să ciocnim. L-am făcut semn să aștepte și m-am așezat pe scaun.

— Dacă eu vă ajut să se împlinească profeția voastră, nu văd de ce nu m-ați ajutat și voi să se împlinească a mea!

O lumină de înțelegere păru să îi treacă prin ochi, dar așteptă răbdător să continue.

— Azi-noapte am avut un vis, am început eu să povestesc încercând să par cât mai liniștit. Se făcea că am ajuns la capătul unei lungi călătorii într-un oraș frumos ca un vis. Și acolo, ajutând oamenii să treacă de un mare impas, mi-au fost dăruite o casă și o sumă de bani să-mi ajungă toată viața...

Starostele se lumină de-a binelea la față și îmi făcu semn să vin spre geam. Îmi arătă casa de peste drum.

— Până anul trecut acolo a locuit spițerul orașului. A murit fără să lase urmași. Judele și consiliul

municipal au hotărât să ți-o dăruiască pentru serviciile aduse comunității, împreună cu propunerea de a fi pe viitor spîterul orașului...

Se apropie de un cufăr așezat în colțul camerei și, ridicându-i capacul, lăsa lumina rece a arginților să pătrundă în încăpere.

— Împreună cu această modestă sumă de bani...

Mi-am scufundat mîna în ei, lăsându-i să-mi cadă printre degete.

— Trag nădejde că nu sunt treizeci, am șoptit eu dintr-o dată întristat.

— Sunt o mie de florini. Ajung?

— Ajung, meștere, ajung cu prisosință. Nu de asta eram trist. Chiar dacă nu sunt treizeci, tot mă simt ca luda. Și chiar dacă Ducipal este atît de bătrîn... Să bem pentru asta, poate că am să pot uita.

Am băut în tăcere, încercînd să uit că mă simțeam ca un trădător. Un pahar, apoi încă unul, pînă ce totul a început să se amestece în mintea mea într-o nesfârșită rotire, ca atunci cînd, copil fiind, m-am urcat prima dată într-un carusel. După un timp ne-am mutat peste drum, în viitoarea mea casă. Casa noastră. Unde am continuat să bem. L-am cunoscut și pe jude, un bătrînel vioi care mă felicita mereu. Într-un târziu au adus-o pe Madalena, singură, pentru că Robert rămăsese la han, să nu ne încurce planurile, așa mi se spusese. Ea era îmbrăcată în alb, ca o mireasă, și privea nedumerită în jur. Se pare că îi spusese în mare grabă povestea, pentru că, la un moment dat, s-a apropiat de mine și m-a întrebat în șoaptă:

— Ești sigur că e bine ce facem, Antonio?

Glasul mi se împleticea, dar am încercat să fiu cât

mai convingător:

— Ai încredere în mine, Madalena! Ai încredere... Ți-am promis... știi tu... mai demult... A venit vremea să mă țin de cuvânt...

La privirea ei neîncrezătoare și încărcată de reproș, am încercat să mă trezesc cât să îi pot spune ceva ca să mă creadă:

— Madalena - am început eu să spun rar -, am luat hotărârea asta înainte de a bea primul pahar. Crede-mă! Acum beau doar așa, ca să uit... - și am început să plâng.

— Să uiți ce, Antonio? m-a întrebat ea, dar nu am mai apucat să îi răspund nimic, pentru că au luat-o de lângă mine pentru Plimbarea Fecioarei.

Urma să fie purtată pe străzile orașului și arătată mulțimii înainte de a fi dusă în pădure la întâlnirea cu unicornul... cu Ducipal...

— Să uiți ce, Antonio? a mai strigat ea o dată din ușă, dar eu am plecat capul în jos fără să îi răspund.

Simțeam că nu mă va ierta niciodată că l-am sacrificat pe Ducipal. Am rămas singur în casa mare și pustie și am continuat să beau fără să reușesc să mă îmbăt. Cu fiecare pahar băut părea că mă trezesc, așa că, după o vreme, am renunțat. Am început să mă plimb prin odăi fără să văd nimic. Într-un târziu am ajuns în bibliotecă și, cu ochii tulburi, am început să mă uit peste titluri. Tratate groase de astrologie, alchimie și spițerie își întorceau spre mine titlurile aurite. Pe o masă, la loc de cinste, era deschis un tom masiv: „Vânarea unicornului”. Am tras un scaun mai aproape și am aprins o lumânare; se înserase și soarele se ascunsese după acoperișul casei din față,

lăsând încăperea într-o penumbră care se adâncea cu fiecare clipă care trecea.

Am deschis cartea, voind să mă lămuresc măcar despre legenda care îi făcea pe oamenii din partea locului atât de obsedați de ea. Literele îmi jucau în fața ochilor, și atunci am preferat să mă uit la miniaturi. Erau vii colorate și păreau atât de reale, încât uneori mi se părea că se desprind din pagină și încep să îmi danseze în fața ochilor, dar știam că era numai efectul multelor pahare de vin băute. La început se vedea intrând pe poarta orașului un grup format dintr-o fată, doi bărbați și un cal. Mi-am apropiat desenul mai mult de ochi, încercând să văd mai bine: fără îndoială, calul avea un corn în frunte. Iar fata semăna leit cu Madalena. Până și cei doi bărbați păreau, cu puțină bunăvoință, că seamănă cu mine și cu Robert. Dar era, fără îndoială, efectul vinului băut, pentru că, după cât era de folosită, cartea părea veche de zeci de ani. Am mai dat o foaie sau două: câțiva oameni pregăteau unicornul legând-i cu curele falsul corn de frunte. În altă miniatură fata aștepta într-o poieniță luminată blând de razele lunii. Lângă ea păștea liniștit unicornul cel fals - pentru că la o privire mai atentă i se vedeau curelușele de pe frunte. Apoi mai apărea un unicorn, care arăta a fi adevărat; avea cornul mai lung și un fel de lumină cețoasă părea să îl înconjoare. Se apropia apoi de cal și de fată, și în alt desen se ridica în două picioare; părea furios și îl alunga cu loviturile cornului ascuțit pe unicornul fals. Se apropia de fată și o străpungea cu cornul ascuțit și ucigaș. În următorul desen, când scutura capul, cornul magic îi rămânea împlântat în pântecul fetei și, cum era înfățișat

privind acuzator direct spre cititorul cărții, i se vedea pe frunte locul însângerat de unde i se desprinsese cornul. Din pădure se arătau vânătorii, și ultimul unicorn, acum ciunt, era ucis. Atunci vânătorii ridicau cu grijă trupul fetei cu cornul în el și îl purtau cu grijă spre o caleașcă.

Am închis cartea cu un gest furios, trezit dintr-o dată. Nu Ducipal urma să fie sacrificat, ci Madalena. Ea și Ducipal urmau să fie momeala pentru adevăratul unicorn. Am strâns din pumni încercând să mă trezesc din beție. Trebuia să mă trezesc, și încă repede, dacă voiam să o mai văd pe Madalena în viață. Am pornit înfrigurat prin casă, și în bucătărie am găsit o găleată cu apă. Am turnat un pumn de sare, am amestecat bine și apoi am băut cât am putut de mult din infernala băutură. În curând am dat afară un amestec greșos de apă cu vin și în numai câteva clipe m-am simțit mai bine. Sau cel puțin cu mintea limpede. M-am spălat pe față cu apă rece și am dat să ies din casă. Doi soldați din gardă m-au oprit:

— Trebuie să așteptați aici până se vor întoarce din Plimbarea Fecioarei, îmi spuse unul dintre ei.

Clătinându-mă și făcând pe omul amețit de băutură, m-am retras mormăind ceva. Aflasem ceva important: înainte de a pleca în pădure aveau să mai treacă pe acasă. Am mai luat o gură de vin și mi-am clătit gura fără să beau: era important ca toți să mă creadă beat și neputincios. Un plan mi se contura în minte și eram hotărât să îl urmez. Forța nu ne putea ajuta împotriva soldaților din garda judei, deci trebuia să îmi pun mintea la treabă. Am așteptat un timp până am auzit zgomotul alaiului care se întorcea

din oraș: chiote, muzică și cântece pline de veselie. Dacă îmi reușea planul, în curând nu se va mai auzi nimic din toate astea. M-am așezat la masă, încercând să privesc în jur cu ochi cât mai tulburi. S-au auzit uși trântite și voci care se apropiau:

— Doar ai auzit ce a spus, că poți avea încredere în noi, spunea o voce pe care o bănuiam că ar fi a judei.

— Nu am auzit nimic și dacă nu stau de vorbă cu el nu plec nicăieri! Așa să știți! s-a auzit vocea plină de exasperare a Madalenei în timp ce intra în camera unde eram.

Am ridicat o mână moale să-i salut, dar mi-am lăsat-o în jos fără să mai duc gestul până la capăt.

Judele, meșterul argintar și Madalena s-au apropiat privind lung la mine:

— După cum vezi, nu prea ai cu cine să stai de vorbă, a spus trist argintarul și s-a îndreptat spre ieșire urmat de jude. Venim peste o oră să te luăm, a mai spus el din ușă înainte de a pleca.

Am privit cu ochi tulburi în urma lor, încercând să îi salut, apoi, cum am văzut ușa închisă, m-am repezit și am proptit un scaun în clanță, sub ochii uimiți ai Madalenei, care nu se aștepta să mă mișc atât de repede.

M-am întors spre Madalena, care înțepenise cu ochii mari și mâna la gură. I-am prins mâinile în palmele mele și am început să vorbesc în șoaptă:

— Madalena, suntem într-o mare primejdie. Am să te rog să mă asculți fără să mă întrebi nimic. Trebuie ca până te vor duce în pădure tu să nu mai fii virgină, altfel ești într-o primejdie de moarte. Și atunci când vei fi ajuns trebuie să le spui că nu poți să aștepti

unicornul pentru că nu mai ești fecioară, și deci legenda nu se va împlini...

În timp ce vorbeam am văzut cum ochii ei se luminează ca de o mare înțelegere. O luminează părul să se aprindă undeva în ea, înfrumusețând-o ca niciodată, și obraji au prins să-i dogorească.

— O, Antonio, credeam că tu niciodată nu o să vezi..., porni ea să bâiguie și, strângându-mă cu o putere pe care nu credeam că o poate avea, s-a pornit să mă tragă spre patul din colț.

Ne-am prăbușit amândoi îmbrățișați, căutând, eu în amintire și ea în sufletul ei, gesturile dragostei. O sărutam și mâna mea pentru prima dată îi strângea fără sfială sânii, pe care de atâtea ori îi privisem ca pe o îndepărtată și inaccesibilă poartă.

— Antonio, Antonio, dacă ai ști cât mi-am dorit asta, șoptea ea sub sărutările mele și mă strângea cu putere, în timp ce eu îi frământam carnea tânără care se dezvelea sub mângâierile mele.

„Nu avem timp!” mi-a trecut mie prin minte, și, cu toată plăcerea pe care căutările începutului ți-o pot da, am hotărât să mă grăbesc. Dacă totul se sfârșea cu bine, aveam toată viața înaintea mea. Am tras ușor de rochia albă în sus, dezvelindu-i mai întâi genunchii strânși, apoi coapsele, care încet prinseseră să se deschidă sub mângâierile mele. Puțin, atât de puțin mai era, mi-am spus eu, încurcându-mă în haine în graba de a mi le da jos mai repede, când am auzit bufnituri în ușă:

— Spargeți ușa, am auzit de dincolo vocea furioasă a meșterului argintar, și îndată bufniturile în ușă au reînceput mai puternice.

O clipă de ar mai fi întârziat, ar fi fost pentru ei

prea târziu, dar m-am simțit ridicat de pe Madalena de brațe puternice și azvârlit într-un colț. Două femei bătrâne au acoperit-o cu o pătură pe Madalena, ferind-o de privirile lacome ale soldaților, în timp ce judele și argintarul îi scoteau afară.

— Lăsați-mă, lăsați-mă când vă spun! țipa Madalena, dar cele două bătrâne nu păreau să țină seama de țipetele ei și o cercetau mai departe.

Au lăsat-o într-un târziu în pace, și în timp ce ea s-a ghemuit plângând pe pat s-au întors spre cei doi:

— Am ajuns la timp. Nu s-a întâmplat nimic!

— Dar putea să se întâmple totul, mormăi furios judele. Nu mai așteptăm. Să plece chiar acum cu vânătorii în poiană. Mai bine să aștepte în pădure... Acolo va fi ferită de astfel de primejdii.

Au luat-o pe Madalena, care se zbătea împotrivindu-se în mâinile lor.

— Nu uita, Madalena, ce ți-am spus, am strigat eu în urma lor, dar nu m-a băgat nimeni în seamă, și nici Madalena nu știu sigur dacă m-a auzit.

Au ieșit și ușile grele au sunat în urma lor. Eram ostatic și nu mai putem face nimic. Avusesem un moment și îl ratasem încercând să mă bucur de el. Prea multe așteptări se adunaseră în mine. În noi.

Apoi timpul începu să se târască, și nimeni niciodată nu va putea să-și închipuie cât de greu au trecut ceasurile până am auzit iar zgomote în fața ușii.

Patru vânători au intrat purtând trupul ușor al Madalenei. Era acoperită cu o mantie verde de vânător, și au așezat-o cu grijă pe patul unde, cu numai câteva ore mai devreme, încercaserăm să ne găsim dragostea. În urma lor a intrat încet meșterul

argintar și s-a apropiat de mine. Era palid și vorbea poticnindu-se:

— Vreau să știi că nu așa ar fi trebuit să se întâmple. Cineva, ceva a intervenit și totul a luat-o razna. Acum trebuie să avem grijă ce facem, altfel până dimineață vom fi morți...

Am privit chipul cenușiu și lipsit de culoare al Madalenei. Ca și cum mi-ar mai fi păsat de ce avea să se întâmple cu ei! Am tras un scaun și m-am așezat lângă pat, luându-i mâna ca de ceară în mâna mea. Pleoapele, fluturi de noapte cu aripile grele, au fluturat ușor, dar nu s-au deschis. Argintarul a dat încet mantia la o parte, arătându-mi capătul unui corn uriaș ieșind din pânțelele Madalenei. În jurul lui sângele îmbibase rochia albă, făcând să se deschidă o imensă floare roșie.

— Avem nevoie de corn, a spus meșterul și s-a ridicat în picioare. Numai că, dacă îl scoatem, va muri în câteva clipe. Așa ne-a spus doctorul. Ar fi fost mai bine, pentru că așa doar îi prelungim chinurile. Dar ne-a rugat să așteptăm până te mai vede o dată... Nu o lăsa prea mult să sufere...

A ieșit și m-a lăsat singur cu Madalena.

— Madalena, am strigat-o ușor și am strâns-o mai tare de mână. Madalena, spune-mi ceva...

Încet, de parcă ar fi învins o uriașă greutate, pleoapele i s-au mișcat iar și ochii i s-au deschis. Când m-a văzut a încercat să zâmbească.

— Nu uita de Vila Madalena, șopti ea. Mi-ai promis că o să mă duci acolo...

Uitasem, bineînțeles că uitasem. La numai câteva luni după ce plecasem cu ei de la circ am ajuns într-un

orășel, Vila Madalena, și pentru a uita de cele lăsate în urmă i-am spus Madalenei, care părea să sufere cel mai mult:

— Vezi, Madalena, ce oraș frumos poartă numele tău? Cândva, peste câțiva ani, ne vom întoarce aici și vom cumpăra o casuță. O să te măriți cu un prinț și o să faci o mulțime de copii. Eu o să am grijă de ei și îi voi plimba cu Ducipal...

Am întors capul să nu îmi vadă ochii plini de lacrimi.

— Antonio..., a șoptit ea. Antonio... dacă ai ști cât te iubesc. Dar mi-e atât de frig... Încălzește-mă, te rog.

Am strâns-o în brațe, cu ochii plini de lacrimi.

— Madalena, să nu mă lași singur... să nu mori, Madalena...

Buzele cenușii i s-au deschis într-un surâs chinuit:

— Voi fi cu tine... tot timpul... orice s-ar întâmpla... cu tine...

A tăcut o clipă lungă cât un veac, apoi o spumă sângerie i-a colorat buzele.

— Ține-mă de mână, Antonio... strânge-mă tare de mână.

Am strâns-o până mi s-au albit degetele.

— Mai tare, Antonio... nu te simt, a șoptit ea stins, cu ochii ținți în ochii mei.

Dintr-o dată mi-am dat seama că nu mă mai vedea. Privirea i s-a întors cumva înăuntru, de parcă în adâncul ființei ei ar fi descoperit ceva neașteptat, ce nu mai întâlnește niciodată.

— Madalena, am strigat-o eu cu disperare, dar, deși încă mai avea ochii ațintiți asupra mea, știam că nu mă mai vedea.

Ochii ei se acopereau încet-încet de o pâclă alburie, de care nici eu și nici ea nu mai puteam trece. Privirea ei cerceta de acum adâncuri, abisuri și răceli de gheață în care eu nu mai avem trecere. O respirație ușoară ca petala unui vis mi-a spus că totul s-a terminat, și eu am căzut, cuprins de o disperare cum nu aveam să mai simt niciodată, peste trupul fără viață al Madalenei.

Nu am simțit cum au venit împreună cu doctorul și au luat-o. De fapt nu am mai simțit nici cum au trecut zilele pe lângă mine de atunci. Zilele și anii. Din când în când eram căutat de jude și de meșterul argintar. Nu păreau să vrea ceva anume și nici eu nu îi întrebam nimic. Beam împreună câte un pahar din vinul rubiniu cu care începusem totul, apoi plecau. O femeie venea și îmi făcea curat prin casă. Alta - sau aceeași - gătea, aștepta până mâncam, apoi strângea în tăcere după mine. O vreme, m-a căutat și hangiul la care trăsesem prima dată. Îmi spunea cât de bine o ducea el și că tot orașul înflorea după vânătoarea unicornului. Aș fi vrut să mă înfurii pe el și pe alții, dar nici măcar de asta nu mai eram în stare. Așteptam să rămân singur, trăgeam la uși zăvoarele grele, aprindeam o lumânare și mă duceam în bibliotecă să mă uit în cartea despre vânatoarea unicornilor, pe care o învățasem pe dinafară. Mă învinovățeam că eu, care călătorisem și văzusem atât de multe, ar fi trebuit să prevăd ce se putea întâmpla și să o apăr...

Anii au trecut pe nesimțite, și eu sunt tot mai bătrân și tot mai însingurat...

Uneori, când mai vine Robert pe la mine,

ascultându-i una dintre vechile lui melodii, mi se pare că nu s-a întâmplat nimic și că în curând se va deschide o ușă și va intra în încăperea Madalena. Apoi Robert se oprește din cântat, își pune vioara în cutie, pleacă la casa lui - s-a căsătorit între timp -, și eu rămân singur cu întrebările mele. Și bănuiala care mă frământa la început, că nu voi găsi niciodată un răspuns la ceea ce ni s-a întâmplat, se transformă încet-încet în convingere, pe măsură ce anii trec pe lângă mine fără să le mai țin șirul. Și o visez din ce în ce mai des pe Madalena alergând pe o câmpie plină de flori și chemându-mă la ea. M-a lăsat așa de singur și atât de pustiit, încât presimt că ziua când ne vom întâlni nu mai este deloc departe.

OUL

Adam mă striga de undeva de după o stâncă. Vocea îi era slabă nu atât din cauza distanței, cât mai degrabă din cauza spaimei. Dar de azi-dimineață am avut timp să ne obișnuim cu toții cu spaimele lui, așa că de la o vreme nu ne mai grăbeam deloc când ne striga. Puțin mai devreme, pe când tocmai începuserăm să urcăm, profitase de verdeța unor tufișuri dese de ienupăr și se grăbise să se ascundă printre ele, „să lase o parte din bere jos, la poalele muntelui, să nu o urce tocmai în vârf”! Se cunoscuse cu Ionela de numai câteva zile și încă se rușina de ea, așa că folosea mereu tot felul de eufemisme complicate pentru a-și face cunoscute cele mai simple dorințe. Dar rușinea îi trecuse cu totul peste câteva minute, când, alb la față, năvălise dintre tufișuri, împiedicându-se și încheindu-se din mers la pantaloni:

— Ursul, ursul, strigase el în șoaptă și ne arătase undeva în spate, de unde tocmai sosise.

Eu și Diana, care bântuiam de ani buni prin munții de lângă orașul nostru fără să fi întâlnit niciodată nici un urs, am privit întrebători unul la altul, apoi la tufișurile de ienupăr. Fără să ne vorbim, am făcut amândoi câțiva pași într-acolo.

— Nu vă duceți! șoptea Adam șuierat către noi. Hai

mai bine să mergem, lăsați-l naibii de urs!

Luase rucsacul de jos și o apucase pe Ionela de mână pregătindu-se de fugă.

Ionela își smucise mâna:

— Stai să vedem ce se întâmplă!

Am dat cu grijă crengile la o parte, și la vreo sută de metri, în umbra deasă a unor brazi, am văzut o căprioară cu iedul ei. Pășteau liniștiți, și numai din când în când căprioara privea neliniștită spre noi, speriată probabil de zgomotul crengilor călcate de Adam în fuga lui.

— Veniți să vedeți ursul, le-am șoptit eu, și, după un pic de codeală, au venit toți să privească.

— Ei, pe naiba! A fost un urs, dacă îi spun! își apăraseră Adam punctul de vedere.

În timp ce îi priveam, am găsit și explicația. La un moment dat, iedul, care era destul de mare, a ajuns în spatele căprioarei și nu i se mai vedea decât jumătatea din spate a corpului. Prin ochelarii mereu aburiți ai lui Adam, ca să nu pomenesc nimic de cele câteva beri băute, cele două corpuri puteau părea un urs ceva mai mititel care mergea în patru labe.

— Nici vorbă, se încăpățânase Adam. A fost un urs, dacă vă spun!

Ionela îl apucase de mână și-l privise galeș:

— Dar, Adam, dacă acum trei minute ar fi fost un urs acolo, tu crezi că cele două căprioare ar mai fi păscut acum atât de liniștite, tot în locul ăla?

În loc să fie impresionat de logica de fier a prieteniei lui, Adam o privise crunt de parcă ar fi spus: „și tu, Brutus?” și pornise de unul singur în sus spre înălțimi.

Asta fusese în urmă cu aproape o oră, iar acum precis mai văzuse ceva. Mi-am dat jos rucsacul, am scos sticla cu apă și am început să beau liniștit.

Ionela și Diana mă priveau zâmbind:

— Nu te duci? m-a întrebat una dintre ele.

Am pus încet dopul, m-am șters la gură și m-am întins pe spate cu capul pe rucsac. Am gemut ușor în timp ce mușchii mi se destindeau și am întors privirea spre ele:

— Nu mă duc! Stau bine aici, și apoi, urșii nu urcă atât de sus... De fapt acum urșii nu există nici mai jos.

În copilărie văzusem doi urși care veneau spre seară din munții care înconjurau orașul până la containerul unde duceam noi, copiii, gunoiul. Mereu îmi spuneau părinții să m[feresc de ei. Aveam la mine tot timpul câteva coji de pâine și le dădeam să mănânce. Erau blânzi, le mâncau copiilor din palmă. După o vreme nu i-am mai văzut, cred că i-au prins pentru vreun circ sau vreo grădină zoologică. Au fost ultimii urși văzuți de mine în libertate.

De după stâncă a apărut Adam mai mult rostogolindu-se.

— Veniți odată, când vă chem! E imens... Este... trebuie să îl vedeți...

Ionela îl privi curioasă și cred că își puna întrebări dacă era cazul să mai continue prietenia cu un individ atât de ciudat. Își ridică totuși rucsacul de jos și porni spre el.

— Să vedem ce, Adam? Un urs imens? am întrebat și eu, fără a mă ridica însă de jos.

Adam își scoase surescitat ochelarii, apoi și-i așează înapoi și ne privi supărat.

— Ce urs, mă?! Voi sunteți nebuni? Acolo sus este un ou...

Adam îmi este prieten de multă vreme și aș fi vrut să nu râd, dar am simțit cum ligamentele coastelor îmi pâraie periculos de mult în încercarea de a mă abține, așa că până la urmă am dat drumul unui hohot imens de râs. Alături de mine au început să râdă și fetele.

După un timp m-am oprit și mi-am șters cu mâna lacrimile, apoi m-am uitat la Adam, care ne privea supărat și roșu la față.

Am arătat spre stâncă:

— După stânca aia este un ou, Adam? Un ou imens?

Diana îmi ținu isonul:

— La urma urmei, cât de imens poate fi un ou, Adam?

Adam privi când la unul, când la altul, apoi, dintr-o dată mai liniștit, spuse:

— În loc să stați aici și să vă hliziți unul la altul și toți la mine, mai bine ați urca câțiva pași să vedeți.

În mod curios, vocea lui dintr-o dată liniștită m-a convins mai mult decât orice, așa că m-am ridicat și mi-am pus rucsacul în spate.

— Păi, să mergem să vedem, atunci, am zis eu și am pornit să ocolesc stânca.

În numai câteva clipe am urcat cei câțiva metri și am ridicat capul. Apoi l-am mai ridicat puțin.

— Ei, acum ce spuneți? Întrebă Adam triumfător în spatele meu.

Nu-mi găseam cuvintele, așa că nu spuneam nimic și mă mulțumeam să privesc. În spatele stâncii, și bine ascuns de ea, era un ou. Aș fi vrut să folosesc un alt

cuvânt, nu cel folosit de Adam, dar îl găsisese el pe cel mai bun: era imens. Părea să aibă vreo doi metri în diametru și patru, poate cinci, în înălțime. Aproape cât stânca după care stătea ascuns. Avea o culoare gălbui-verzuie, cam așa cum sunt ouăle de găscă, și era fără îndoială un ou. Și dacă Adam, în fericirea lui că, în sfârșit, are și el o dată dreptate, devenise cu totul nepăsător față de inedita lui descoperire, eu nu m-am putut opri să mă întreb oare cum arăta pasărea care fusese capabilă să facă o asemenea monstruozitate. Probabil că era mare cât o catedrală. Și nu voiam să mă gândesc ce părere ar fi avut dacă ar fi apărut chiar acum și ne-ar fi găsit pe noi cercetându-i capodopera. Și cu gândul ăsta în minte, în loc să mă apropii mai mult, cum mă îndemna curiozitatea, am privit roată pe cer, cum mă îndemna prudența. Era senin și fără nici o urmă de pasăre, nici mare, nici mică așa că mi-am luat inima în dinți și m-am apropiat mai mult. Am luat o piatră de jos și am ciocănit ușor în coajă.

— Ești nebun? mă întrebă Adam în șoaptă. Chiar vrei să vezi ce este înăuntru? Sau vrei să îi dai idei... chestiei care este acolo?

Am mai ciocănit o dată, ascultând cu atenție sunetul plin al oului, înainte de a-i răspunde.

— Nu vreau să dau nimănui idei, Adam. Dar vreau să mă asigur că nu este totul o gigantică farsă. Sau că nu suntem la Camera ascunsă...

Adam și fetele au început să privească suspicioși în jur, dar nu se vedea nimic. Eram numai noi patru și imaginea atât de dezolantă de pe Creasta Pleșuvă. Undeva mai jos începeau tufișurile și apoi pădurea. În depărtare, printre două vârfuri stâncoase, se putea zări

chiar și orașul de unde pornisem azi-dimineață. Aici, în jurul nostru, nu se vedea în schimb nici țipenie de om: eram singuri! Numai noi și oul imens și absurd.

— Vă mai aduceți aminte de pasărea Roc din Povestea lui Sinbad marinarul?

Diana ne privea întrebător și aștepta de la noi un răspuns.

Fiind prietena mea, m-am simțit dator să-i demontez eu ipoteza:

— Diana, aia era numai o poveste. Și apoi, pe aici nu sunt diamante.

Ionela privea fermecată oul și șopti ca în transă:

— Poate că ăsta este oul primordial!

Am privit-o atent să văd dacă vorbește serios. Vorbea așa convinsă, încât m-am apropiat iar de ou și am ciocănit tare cu piatra în el.

— Ionela, oul ăla despre care vorbești tu este un concept filozofic. Nu poți să ciocănești cu o piatră într-un concept filozofic.

Pentru a-mi demonstra spusele, am bătut iar cu piatra în ou. De data asta sunetul era mai sonor ca și cum aș fi bătut într-un uriaș gong de bronz. Sunetul se reverberă cu ecouri adânci peste văile din jur. Am aruncat ca ars piatra din mână, dar Ionela nu păru să fi observat nimic, pentru că își continuă ideea:

— Păi nu-i deloc un simplu concept filozofic! Conform cosmogoniei vedice, căldura primordială a permis „clocirea” și „spargerea” oului lumii. Și oul ăsta a existat cu adevărat la începuturile lumii. Și mai spune aceeași credință că, atunci când această lume își va sfârși menirea, un nou ou primordial va apărea în preajma cauzei generatoare, gata să de-a naștere la o

nouă lume...

Adam o privea cu capul plecat într-o parte, ca și cum acum ar fi văzut-o pentru prima dată.

— Ce spui tu e prea greu pentru mine. Și apoi, am citit undeva că nu poți lua o hotărâre justă dacă ai glicemia scăzută. Așa că hai să căutăm în rucsac, așezăm masa, ne ridicăm glicemia la valori normale, apoi vedem ce mai hotărâm.

— Să mâncăm, spuse în șoaptă Ionela, începând să scotocească în rucsac. Mai ales că s-ar putea să fie ultima masă!

În ciuda tonului șoptit, Adam o auzi și sări ca ars:

— Auzi? Mie nu îmi plac pesimiștii!

Și cu gesturi smucite a început să scoată copanele de pui bine rumenite din rucsac.

În timp ce fetele încercau să dea o înfățișare cât de cât estetică mesei noastre, Adam, nerăbdător, așeză un ziar drept față de masă, apucă un copan de pui, o bucată de pâine și începu să mănânce cu poftă.

Ionela tăie roșiile în felii egale și le așeză simetric lângă feliile de brânză tăiate la fel de meticulos. Mai rectifică puțin simetria ansamblului, apoi spuse pe nerăsuflăte ca și cum ar fi citit dintr-o carte:

— Heidegger spune undeva că starea de neascundere ia naștere atunci când omul hăituiește natura... Prin demersul său, cercetând-o și studiind-o, el solicită o modalitate a scoaterii din ascuns. El îi cere astfel insistent naturii să se livreze ca obiect de cercetare până într-atât, încât și obiectul dispăre în lipsa de obiect ca o caracteristică a situației disponibile.

Un timp, Adam se opri din mestecat, privind-o uimit. Apoi înghiți furios și se răsti la ea:

— Noi nu am hăituit natura, dacă cumva asta ai vrut să spui. Și nici afurisitul de obiect nu vrea să dispară. Obiectul ne hăituiește pe noi cu mutra asta a lui de ou inocent.

Părea că și-a epuizat argumentele pentru că începu iar să mănânce. Mestecă un timp în tăcere pe urmă aruncă argumentul suprem către Ionela:

— Și în general înclin să dau dreptate la cei care spun că fetele care se iau la trântă cu filozofia nu sunt destul de trântite în viața reală!

Ionela își așază mai bine ochelarii pe nas și spuse zâmbind cochet:

— Păi, sunt prietena ta, așa că tu ești de vină dacă nu mă trânțești destul.

Adam se opri cu gura căscată și se vedea după fața lui că pregătea o replică dură, când Diana spuse cu o voce schimbată:

— Ascultați un pic aici! Dădu la o parte cu mișcări grăbite roșiile și brânza de pe o porțiune din ziarul pe care erau așezate și începu să citească: „O veche legendă spune că într-un templu din Hanoi, sub bolta care arată locul unde este centrul pământului, se odihnește o placă de bronz în care sunt fixați trei țărui de diamant, înalți de un cot și subțiri cât mijlocul unei albine. Pe unul dintre acești țărui creatorul a înșirat, la facerea lumii, 64 de discuri de aur curat, cel mai mare fiind pe placa de bronz, iar celelalte fiind din ce în ce mai mici până la capătul de sus al țăruiului. Acesta este turnul lui Brahma. Zi și noapte, fără încetare, un preot mută discurile de pe un țărui pe altul, urmând legile de neclintit ale lui Brahma. Acestea cer ca preotul să nu mute decât câte un disc o dată și să nu

așeze niciodată vreun disc mai mare peste un altul cu diametrul mai mic. Când cele 64 de discuri de aur vor fi astfel mutate de pe țărușul unde le-a așezat Creatorul pe unul dintre ceilalți doi țăruși, atunci turnul, templul și brahmanii se vor prefăce în neant și, cu un tunet asurzitor, lumea toată va dispărea...”

— Ei, și ce are asta de a face cu oul? întrebă Adam încă morocănos.

— Ascultați mai departe, spuse Diana. De abia acum devine interesant: „Legenda de mai sus a dat naștere unei frumoase probleme de programare cunoscute de toți elevii de liceu drept «problema turnurilor din Hanoi». Numărul total de mișcări pentru a muta discurile conform regulii specificate în legendă este de 18.446.744.073.709.551.615. Acest număr este atât de mare, încât, dacă un brahman ar face, fără să obosească, câte o mișcare pe secundă, am mai avea un confortabil număr de miliarde de ani până la sfârșitul lumii prezis de legendă. Vreo 58 de miliarde de ani, după un calcul sumar. Cum de curând studenților de la Facultatea de Informatică din orașul nostru le-a fost donat un performant calculator mainframe, s-au gândit să simuleze pentru prima dată imensul număr de mișcări necesare. Cu ajutorul softului deosebit folosit, se vor putea simula 1.000.000.000.000.000 de mișcări ale discurilor pe secundă, astfel că în 18.446 secunde programul va fi terminat. Deci în ceva mai puțin de 13 zile! Datorită noutății extraordinare pe care o prezintă - se pare că este chiar o premieră mondială -, astăzi la ora 14, când se va încheia calculul, deși este duminică, o mulțime impresionantă de oaspeți străini vor fi prezenți în

laboratorul Facultății de Informatică. Bineînțeles că, din cauza vitezei extraordinare de procesare a datelor, nu este reprezentată grafic decât fiecare a miliarda mișcare a discurilor, și chiar și așa discurile par pe ecranul monitorului mai degrabă un fel de ceață aurie decât discuri reale. Cei care doresc pot asista astăzi la această realizare de excepție a tinerilor noștri informaticieni. Intrarea este liberă. Menționăm ca o curiozitate că în urmă cu mai bine de o lună o experiență similară a eșuat din cauza acțiunii unei secte din câte se pare, care era convinsă că o astfel de simulare, chiar fiind numai o simulare, va duce la sfârșitul lumii!”

Diana s-a oprit din citit, Adam s-a oprit din mâncat, iar eu am privit la ceas: două fără cinci.

— Mai sunt cinci minute, am spus eu cu un glas pe care nu mi-l recunoșteam. Bineînțeles, dacă tot ce scrie acolo este adevărat, am adăugat, văzând privirile pline de reproș ale fetelor.

Ca un avertisment, dinspre oul gigantic s-a auzit un trosnet și în peretele oului, undeva în partea de sus, mi s-a părut că văd o crăpătură.

Diana s-a tras mai aproape de mine:

— Sărută-mă! Mi s-a făcut frig!

Ne-am ridicat în picioare și am sărutat-o.

— Nu așa! Mai tare! Ca și cum ar fi pentru ultima dată!

Am sărutat-o încă o dată și am închis ochii, încercând să mă prefac că nu aud cum în spatele nostru oul se deschide cu un tunet asurzitor.

NUMĂRUL FIAREI

E greu să-ți imaginezi ce înseamnă să fii bibliotecară într-un orașel cu zece mii de locuitori. Să ai 27 de ani, iar bărbatul cel mai tânăr să aibă 60. Până nu ajungi să trăiești o astfel de experiență, nu ți-o poți imagina. Degeaba ai citi despre așa ceva în cărți. Ar fi doar o informație livrescă, bună de adăugat altora la fel. Nimeni nu poate pătrunde cu adevărat în sufletul unei fete de 27 de ani care, în lungi după-amieze de iarnă, stă la gura sobei, bea un ceai care nu se mai termină și privește pe geam, așteptând.

Biblioteca a fost construită cu peste o sută de ani în urmă, când, se vede treaba, toată lumea spera ca aurul descoperit în munții din jur să nu se sfârșească niciodată. S-au făcut atunci averi peste noapte, pierdute adesea în zorii zilei. Cei astfel îmbogățiți au simțit nevoia să își spele o parte din păcate construind de-a lungul anilor spitale, ridicând biserici, apoi, când fiecare confesiune din oraș a avut propriul său locaș de cult, au construit Biblioteca. Era cea mai mare pe zeci de kilometri în jur și în scurtă vreme a fost înzestrată cu manuscrise și cărți pe măsura faimei. La începuturi, bibliotecarele roiau asemenea unor albine harnice prin săli și depozite, întrecându-se în a aranja și cataloga miile de volume care soseau din toată lumea. Cei norocoși, care câștigau destul, plecau în lumea largă

să-și cheltuiască banii. Uneori simțeau nevoia să-și manifeste recunoștința pentru locul de unde au plecat, și astfel un nou transport de cărți pornea spre noi.

Asta a fost mai demult. Când m-am angajat eu mai era o singură bibliotecară, care de mult ar fi trebuit să iasă la pensie, dacă s-ar fi găsit cine să-i ia locul. Cititori nu mai veneau, colete cu cărți nici atât, din când în când mai sosea câte o sumă mică de bani care abia ajungeau pentru cheltuielile curente. Când nici asta nu a mai venit, s-a constituit un fond, destul de sărăcăcios, din care mai putea fi plătită o singură angajată. Bătrâna bibliotecară a ieșit la pensie, astfel că am rămas singură să șterg praful și să aranjez șirurile nesfârșite de cărți. Ce altceva era să fac? Programul era de la 10 la 18, și erau zile întregi în care nu îi călca nimeni pragul. Îmi era frică să nu observe și alții, iar într-o bună zi să închidă și Biblioteca. Rând pe rând, muzeul, teatrul și alte instituții deschise în vremuri de prosperitate și-au închis una câte una porțile. Biblioteca rămăsese ultimul vestigiu care să amintească de trecut. Poate și pentru că întreținerea ei costa atât de puțin: un salariu, al meu, rămas același de ani de zile și pe care inflația îl transforma cu fiecare an într-o sumă de-a dreptul derizorie, curentul consumat cu becurile și puțina căldură pe care o făceam iarna în sălile reci și mohorâte.

Într-o vreme, fondul de carte veche al bibliotecii atrăgea atenția lumii academice, iar prin sala mare, întunecoasă și răcoroasă, cu manuscrise rare, s-au perindat multe nume celebre. Asta a fost la început, chiar când mi-am luat postul în primire. Apoi, fie că bătrânii savanți au murit, fie interesul pentru bibliofilie

a scăzut, nimeni din afara oraşului nu îi mai călca pragul. De asta, atunci când Virgil a venit să cerceteze vechile manuscrise, toată lumea a crezut că l-am apucat pe Dumnezeu de picior.

— Nu rata ocazia, Ana! mi-a şoptit şuierat Driva, diriginta poştei, îmbătrânită înainte de vreme de doruri şi zadarnice aşteptări. Altfel, vei sfârşi ca mine...

Driva era o adevărată legendă a oraşelului. Acum se apropia de 50 de ani şi, într-o vreme când ar fi putu să aleagă, făcuse nazuri, apoi pe neaşteptate, în numai câteva luni, oraşelul se golise de toţi bărbaţii, de parcă s-ar fi vorbit între ei. În serile lungi de iarnă, prin cârciumile oraşului am auzit că se făceau pariuri dacă Driva mai este virgină sau nu. Dar, cum cei care ar fi putut să constate asta pe viu plecaseră de mult din oraş, subiectul nu era niciodată epuizat pe deplin de bătrânii oraşului.

Virgil nu părea foarte interesat de mine, deşi câteodată mă privea lung înainte de a intra în Sala Manuscriselor. Îşi muşca nehotărât buzele de parcă şi-ar fi spus în sinea lui: „Oare nu ar fi mai bine să mă ocup de fetişcana asta?”. Aveam 27 de ani şi el nu părea să aibă mai mult de 40. Cu foarte puţini ani în urmă, poate l-aş fi considerat bătrân, dar acum, când i-am văzut prima dată părul grizonat şi ochelarii cu ramă metalică strălucind discret în penumbra sălii de lectură, mi s-a părut deosebit de distins. Cum era singurul cititor, mi s-a părut firesc să îi propun o cafea şi la fel de firesc mi s-a părut să stăm apoi de vorbă. Căuta prin manuscrisele vechi ore în şir, după care făcea câte o pauză de o oră. Îşi scotea ochelarii şi îşi apăsa pleoapele încercând să alunge oboseala. Sorbea

Încet din cafeaua pe care i-o preparasem între timp și se minuna:

— E uimitor cât de multe cărți rare se pot găsi într-un orașel atât de mic. Cred că nu mi-ar ajunge o viață să le cercetez pe toate... Poate că ar trebui să mă mut cu totul aici, în orașelul vostru. Ce zici? Întreba el privind-mă zâmbind.

Înghițeam în sec și nu ziceam nimic. Nu știam dacă glumește sau dacă vorbește serios, așa că schimbam vorba și îi povesteam despre vremurile de altădată; cele care făcuseră ca Biblioteca să aibă un fond de carte rară atât de bogat.

Scria o lucrare despre miturile esențiale ale omenirii, și mai ales despre posibilitatea ca în manuscrisele vechi să se afle mari adevăruri cunoscute numai de inițiați și apoi, de-a lungul secolelor, pierdute. Au trecut zile în șir de mici întâmplări, de vorbe spuse pe jumătate și multe cafele băute pe îndelete până când l-am făcut să se destăinuiască pe deplin.

— Întotdeauna am fost fascinat de legenda Evei, a început el să îmi vorbească într-o seară, în timp ce ne beam cafeaua în sala de lectură.

Programul bibliotecii se sfârșise de mult și eram sigură că la geamurile caselor din jurul bibliotecii pândeau ochi curioși, dar nu îmi păsa chiar deloc. Se înserase bine, dar nu am aprins nici o lumină, continuând discuția în penumbra care ne învăluia pe nesimțite.

A mai luat o gură de cafea și a continuat:

— Fascinația mea provine mai ales din faptul că, de foarte timpuriu, am fost convins că în spatele

metaforelor biblice se ascunde mai puțin geneza propriu-zis, cât procesul de umanizare. Vârsta de aur, ca și perioada petrecută de oameni în Eden, nu reprezenta altceva, după mine, decât perioada când prehumanoidele stăteau pe gânduri, ca să zic așa, dacă să rămână în stadiul de animalitate, umblând mai departe goale, neștiutoare și fericite, sau să facă un mic efort și să devină oameni. Să se îmbrace și să sufere de toate asteniile și alienările omului. A fost mai ușor ca acest păcat original și decisiv, nevoia de cunoaștere, să fie pus pe umerii unei femei: Eva. Presupunând că totul este mai mult decât o simplă legendă și că, de fapt, Eva nu este altceva decât suma tuturor femeilor care atunci, în zorii civilizației, ne-au scos din junglă și ne-au mutat în case, mă întreb eu acum, această Evă, s-a gândit ea cu adevărat ce face? A fost o hotărâre deliberată, conștientă? Sau pur și simplu așa s-au întâmplat lucrurile? Vezi tu, parcă nu îmi vine să cred că ea și-a dat seama măcar pentru o singură clipă că deschizând ochii animalului de lângă ea, pentru ca urmașii ei să devină oameni, deschide o cutie a Pandorei pe care nimeni nu o putea apoi închide. Drumul de la animal la om a fost să fie cu sens unic, deși unii au cochetat cu ideea că, la o adică, ar fi extrem de ușor să ajungem iar în zorii civilizației. Ar ajunge un război bine gândit... Dar bineînțeles că asta nu ar șterge cu nimic meritul sau păcatul Evei...

Îmi plăcea să îl ascult și se pare că și lui îi plăcea să povestească. În jurul nostru, penumbrele se transformau în umbre și apoi într-un semiîntuneric violet, întrerupt ici-colo de câteva raze de lumină venite de afară. Aș fi vrut ca momentele astea să nu se

mai termine niciodată.

Îmi căuta prin întuneric ochii, apoi continua să vorbească:

— Atunci, în zorii vremurilor, se pare că ea a hotărât pentru noi că trebuie să fim oameni. Chiar dacă pentru asta va trebui să suferim, să cunoaștem binele și răul. Femeia primordială, Eva, a hotărât să fim oameni chiar cu riscul ca bărbatul ei, zeul războaielor, să hotărască, zeci de mii de ani mai târziu, că am fost destul timp oameni și acum putem redeveni animale. Îmi imaginez că a fost un proces îndelungat și poate că nu atât de voluntar cât îl povestește Biblia. Uneori mă întrebam: dacă aș fi fost în locul Evei, oare ce aș fi făcut? Aș fi ales să trăiesc liniștit și fericit ca un animal, sau să mușc din mărul cunoașterii, chiar dacă aș fi putut ghici ce urma să se întâmple?

A scos o mică Biblie din buzunar și, după ce a răsfoit-o, m-a privit serios:

— Ascultă aici: în Geneza, 16, se spune „Domnul Dumnezeu a dat omului porunca aceasta: „Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; 17. dar din pomul cunoașterii binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit”.

Mi se părea curios să îl ascult citind din Biblie, și am tresărit ușor uimită. Până atunci, după cum se purtase, nu îmi păruse deloc a fi genul care umblă cu o Biblie în buzunar, așa că am plecat ochii să nu îmi ghicească surpriza. Se pare că nu a observat nimic, pentru că a continuat:

— Așa scrie în Biblie: în momentul în care vei cunoaște, vei muri. Exegeții Bibliei se întrec pentru a

argumenta de ce nu s-a ținut Dumnezeu de cuvânt și nu i-a ucis pe cei doi vinovați după ce au gustat din rodul pomului cunoașterii. Nu s-a gândit nici unul până acum că, de fapt, așa a procedat: a ucis animalele din ei, trebuia să le ucidă pentru a scoate la iveală ființa umană...

A sorbit în tăcere cafeaua care mai era în cană și a rămas apoi tăcut, privind zațul de parcă ar fi căutat acolo răspunsuri la întrebările lui. Niciodată nu mai vorbise atât de mult și nu fusese atât de serios. Aveam o presimțire că seara asta va fi deosebită de altele...

După un timp, s-a ridicat de la masă și s-a dus lângă geam, privind afară. M-am apropiat și eu de el și mi s-a părut firesc când mâna lui mi-a cuprins umerii. Mai era încă destulă lumină pentru ca siluetele noastre să se profileze clar în fereastră pentru cei care stăteau la pândă. Dar nu îmi păsa de asta și, o clipă, mi-a trecut prin minte că oamenilor din orașel, din câte îi știam eu, le ajungea o singură îmbrățișare pentru a construi o întreagă poveste de dragoste.

— Ei bine, mi-a spus el, și s-a întors cu fața spre mine mângâindu-mi ușor obrazul, cred că a venit vremea ca o nouă Eva să aleagă!

— Ce vrei să spui? am întrebat eu, deși, undeva în sufletul meu, începeam să înțeleg.

A zâmbit larg și s-a apropiat mai mult de mine:

— Poate că noul diavol nu va mai avea înfățișarea unui șarpe, ci a unui bibliofil obișnuit. Și noua Eva nu va mai băntui dezbrăcată prin Eden, ci va fi bibliotecară și se va numi Ana!

S-a apropiat și mai mult de mine și, fără să îi pese de cei care ne-ar fi putut vedea, m-a sărutat apăsător pe

buze. M-a scuturat un fior și aproape că nu l-am mai auzit când a spus:

— E vremea să alegi dacă vom rămâne neștiutori aici în Eden, sau vom pleca mai departe să vedem... să cunoaștem....

Nu am înțeles prea bine ce a vrut să spună, așa că el s-a apropiat de micul meu calculator de birou și, întorcându-se cu spatele, a scris câteva cifre pe el.

— Uite, a zis el întinzându-mi calculatorul, am scris aici mai multe cifre, fără să fac și totalul. Dacă vei apăsa tasta de totalizare, o să vezi că rezultatul este 666, vestitul număr al Fiarei. Este vorba de câteva constante fizice ale universului în care trăim. Unii dintre colegii mei sunt de părere că, dacă cineva va efectua acest calcul, cu acest unic scop, ceva se va întâmpla cu noi, cu Universul în care trăim. Poate că Universul va reacționa la receptarea acestei informații și va trece într-un nou ciclu. Alții spun că, dimpotrivă, nu se va întâmpla nimic, pentru că Universul nu este o pisică uriașă care să miaune la capătul lumii dacă noi o tragem aici de coadă...

Avu un surâs ușor în fața hazului comparației, apoi continuă:

— Avertismentele celor vechi cu privire la numărul fiarei apar peste tot în textele vechi, dar sunt destul de imprecise când vine vorba de consecințele lui: „Cine are înțelepciunea să socotească numărul fiarei, cu mare grijă să îl folosească pentru că nespuse de multe primejdii ascunde”.

Pe stradă se auzi zgomotul unei mașini, și atunci am știu că venise vremea să plece. Puse cu un gest oarecum cucernic mica Biblie în buzunarul de la piept

și se apropie de mine. Mă sărută de data asta cast, pe frunte, o clipă buzele lui coborâra șovăitoare pe obraz, dar se dezlipiră de acolo chiar înainte de a ajunge la buze. Am înghițit în sec și am încercat să îmi înăbuș oftatul.

Din stradă s-a auzit un claxon nerăbdător, și el s-a apropiat de geam să privească afară. l-a făcut cuiva semn cu mâna să îl aștepte și s-a întors spre mine:

— Am plecat! Dacă vrei să ne vedem, este destul să...

Am crezut o clipă că va spune, la fel ca toată lumea, „să dai un telefon!”, dar el arată spre micul calculator de birou și continuă: „...să faci un mic calcul!”.

— Și vezi că bateriile sunt cam uzate, așa că nu aștepta prea mult, mai spuse el înainte de a închide ușa.

Am auzit peste câteva clipe o portieră trântită și apoi numai tăcere...

A trecut o lună de atunci. Mă învârtesc zilnic pe lângă micul calculator de birou cu cifrele tot mai palide și câteodată am impresia că sunt Eva, în cumpănă lângă pomul vieții și al cunoașterii. Poate că pomul nu dădea roade tot anul, așa cum se spune, și poate în Eden toamna era pe sfârșite, ultimul măr stătea gata să cadă, iar Eva, la fel ca mine lângă calculatorul cu bateriile pe terminate, trebuia să ia repede o hotărâre. Cine știe dacă în alt anotimp Creatorul nu avea să își dea seama de greșeala făcută și să distrugă teribila tentație cu poame roșii din mijlocul Raiului...

Niciodată, după cum am mai spus, nu am crezut că

voi fi pusă în situația să aleg. Și poate că abia după ce am să aleg o să-mi dau seama cât de greu a fost pentru stră-stră-bunica mea Eva. Pentru că nimeni nu i-a spus că va urma o alegere. Ea nu a știut că o simplă curiozitate și mai ales satisfacerea ei înseamnă deja o alegere. Poate că, după ce voi alege fără să știu ce am ales, eu și Adamul meu vom fi alungați din Eden, fără ca cineva să-mi fi spus înainte: toantă mică și curioasă, ai grijă ce faci! Lumea în care trăiești este un adevărat paradis. Simte-te bine în el și vezi-ți de ale tale! Nu mușca din mărul cunoașterii pentru că atunci vei ști, dar nu vei mai găsi cale de întoarcere!

Și mă gândeam eu în clipele în care mi se făcea frică și nu știam ce să fac, oare Creatorul, în adâncul lui înțelepciune, nu s-a bazat întotdeauna pe femeie și pe curiozitatea ei, când a hotărât să-și împlinească ascunsele lucrări? Poate ciclurile Universului sunt posibile numai prin femeie și prin curiozitatea ei, cel puțin întâmplările pe care le-am trăit eu așa mă fac să cred. Femeia a fost născocită de Creator nu pentru amuzamentul bărbatului, așa își imaginează acesta, ci pentru că fără ea și fără curiozitatea ei rosturile lumii nu s-ar putea împlini...

Era în trei decembrie... spre seară. Programul bibliotecii se terminase fără să îi calce nimeni pragul toată ziua, ca de obicei. Am stins peste tot luminile și, înainte de a pleca, am trecut încă o dată prin sala principală de lectură. Pe masă, acolo unde îl lăsase Virgil, în locul mărului din Pomul vieții, străluceau stins cifrele verzi pe micul meu calculator. A fost oare o iluzie, sau mi s-a părut că luminița verzuie este pe cale

să îşi dea duhul? Nu-mi păsa prea mult de ceea ce avea să se întâmple, dar îl voiam pe Virgil înapoi, îl voiam lângă mine să mă strângă în braţe, să mă frângă şi să mă muşte, iar dacă pentru asta preţul era doar o simplă apăsare pe tastă, fie, am să apăs, şi înainte să îmi dau seama ce fac, mâna mi-a plecat singură, asemenea unui iuţi nevăstuici, şi peste o clipă pe micul display se lăfăia numărul fiarei: 666. A mai pâlpâit de câteva ori, apoi, ca şi cum efortul pentru acest calcul ar fi fost prea mare, bateria şi-a dat duhul şi în sala de lectură s-a făcut întuneric deplin. Am ieşit de acolo pe bâjbâite şi tot pe bâjbâite am închis biblioteca, îndreptându-mă spre casă. Începuse iar să fulguiască cu fulgi mici şi uscaţi, care te făceau să doreşti să ajungi la un adăpost. Am grăbit fără să vreau paşii când am ajuns la pod, încercând o senzaţie stranie, ca şi cum dintr-o dată aş fi păşit printr-un lichid dens care opunea rezistenţă la trecerea mea. A durat doar o clipă şi nu i-am dat atenţie pentru că, chiar în clipa aceea, am ajuns lângă bărbatul care stătea la jumătatea podului. Se uita încruntat în apă, aplecat cam mult peste parapetul podului, dar, cum nu părea un sinucigaş, ci mai curând un curios, am mărit paşii. Deja mă gândeam la focul din sobă, la cana de ceai pe care aveam de gând să o beau stând comod în fotoliu, cu uşa sobei pe jumătate deschisă ca luminile flăcărilor să strălucească în odaie.

Când să-l depăşesc, s-a întors pe jumătate spre mine:

— Nu vrei să priveşti la asta?

Avea vocea răguşită şi în prima clipă nu am recunoscut-o, aşa că am ezitat să-i dau ascultare. Ce

ar putea să-mi arate un necunoscut în apă, atât de interesant încât să merite să-mi amân plăcerea întâlnirii cu căldura focului din sobă?

Apoi ceva în mintea mea s-a aprins, i-am recunoscut vocea gătită de emoție, apoi l-am recunoscut și pe el în întregul lui și, înspăimântată ca niciodată, m-am apropiat și am privit în apă: apa curgea întunecată și murdară ca întotdeauna.

— Nu văd nimic, am șoptit cuprinsă de teamă.

— Uită-te mai bine, m-a îndemnat Virgil.

Am privit mai bine:

— Tot nu văd, am șoptit...

...și chiar în aceeași clipă mi-am dat seama. Deși era întuneric, iar apele râului erau întunecate, am văzut clar cum urcau înapoi spre munți. L-am prins înspăimântată de braț.

— Ce se întâmplă? De când curge așa?

În loc să-mi răspundă, îmi arată în jur:

— Privește!

Acum știam la ce să mă aștept, așa că am văzut: un om a trecut pe lângă noi grăbit, mergând cu spatele, i-a urmat un autobuz, apoi am văzut cum fulgii se ridică din noroiul de jos și cu un zbor elegant se înalță spre cer.

M-am înfiorat și Virgil m-a strâns în brațe. A privit și el în jur, apoi a șoptit:

— "Și Dumnezeu a alungat pe Virgil și pe Ana din Eden și i-a trimis înapoi spre Timpul din care au venit, pentru că au folosit cu nechibzuință Numărul Fiarei." Cred că așa va începe noua Geneză a lumii căreia tocmai i-ai dat naștere.

Am pornit îmbrățișați spre casă, în timp ce soarele,

apus cu numai o oră în urmă, se pregătea să răsară peste noua noastră lume.

ULTIMUL VISĂTOR

Bărbatul culcat pe pat avea părul lung și murdar, iar acolo unde atinsese perna, pânda albă și scrobită căpătase o culoare incertă, cenușie. Avea un somn agitat, se răsucea mereu și strângea palmele de parcă ar fi încercat să apuce ceva văzut numai de el. Uneori i se părea că a găsit ce căuta, și atunci un zâmbet fugar îi apărea pe buzele cenușii. Era bătrân și barba neîngrijită îl făcea să pară și mai bătrân.

— Ar fi trebuit să îl spălăm, spuse doctorul în chip de scuză, dar a fost adus aseară după ce personalul...

— Nu! țipă bărbatul de lângă pat. Văzând că bătrânul din pat se foiește neliniștit, adăugă în șoaptă, dar cu o voce încărcată de tensiune:

— În nici un caz nu trebuie să îl spălați sau să îi modificați în vreun fel înfățișarea sau... felul de a fi.

— Dar, domnule ministru, nu putem să îl lăsăm așa. Precis are și paraziți... Măine dimineață, la prima oră, vă asigur...

Omul în costum păru cuprins de disperare și își strânse capul în mâini într-un gest atât de sfâșietor, încât doctorul se grăbi să îl asigure:

— Am înțeles, domnule ministru. Interese de stat superioare impun păstrarea înfățișării acestui om...

Fără să vrea și în ciuda neliniștii care îl frământa,

ministrul zâmbi o clipă amuzat. Apoi dădu iar cu ochii de chipul bătrânului care se zbătea în somnul lui neliniștit.

Oftă și spuse:

— Să sperăm că apucă dimineața! Îl apucă pe doctor de cot și îl conduse la unul dintre geamuri. Afară, noaptea caldă de mai își trimitea spre salonul mic și cochec miresmele îmbătătoare.

— Privește, doctore, îl îndemnă ministrul. Uită-te și spune-mi ce vezi!

Sub ei se așternea parcul miciei clinici particulare. Cochec și bine îngrijit, își întindea aleile cu o precizie de-a dreptul matematică până aproape de gard. Rondourile de flori, cercuri perfecte, păreau trasate de compasul unui geometru obsedat de precizie. O boare parfumată de vânt scosese de undeva câteva ghemotoace de hârtie și se distra cu ele, împingându-le jucăușă de-a lungul aleilor înainte de a le arunca poznaș pe peluza din fața geamului.

— Am înțeles, să trăiți! Trimit acum portarul să le ridice!

Ministrul oftă greu:

— Nu, doctore, nu ai înțeles. Lasă hârtiile acolo și privește mai departe, acolo, spre capătul străzii. Ce vezi?

— Nu se vede nimic. E prea întuneric...

— Privește de-a lungul becurilor...

Doctorul se întoarse spre ministru. Vru să spună ceva, apoi se opri și se întoarse iar spre geam, privind lung în întuneric:

— Nu se vede, șopti el stins. Doar știți și dumneavoastră..., avea glasul pierdut și aproape

rugător.

Ministrul era însă neîndurător:

— Știu, dar vreau să îmi spui dumneata! De ce nu se vede, doctore? Nici acum, și nici mâine dimineață când va răsări soarele.

Doctorul privi o clipă spre omul adormit din pat de parcă i-ar fi cerut ajutorul. Bătrânul cerșetor se foi un timp prin somn, apoi se întoarse cu spatele la ei și începu să sforăie ușurel, ca scăpat de o mare povară. Simțind ațintită asupra lui privirea întrebătoare a ministrului, ridică neputincios din umeri:

— Nu se vede, și gata! Așa este de când am apucat noi... Irealitatea... doar știți că nu este bine să vorbim despre asta...

Ministrul plecă de lângă geam și se apropie iar de pat. Privi minute în șir somnul greu ca un leșin al omului, apoi se întoarse spre doctor:

— S-au găsit documente, poate nu prea clare și nici foarte sigure, din care rezultă că pe vremuri puteai să vezi în jurul tău cât cuprindeai cu ochii.

Doctorul se înecă încercând să se prefacă surprins: se afla pe teren alunecos. Ministrul însuși vorbea despre lucruri interzise. Tuși încurcat, apoi spuse cu o voce pe care o voia nepăsătoare:

— De fapt, am auzit ceva... În general, bătrânii povestesc, dar am crezut tot timpul că sunt numai legende... despre care, după cum știți, este interzis să se vorbească.

— Nu-s legende, doctore. Totul e adevărat, cel puțin eu unul sunt convins de asta. E la fel de adevărat că pentru binele public a trebuit să interzicem discuțiile pe un asemenea subiect...

Rămase iar pe gânduri, apoi se apropie de mica bibliotecă a doctorului. În toate casele și peste tot unde oamenii petreceau mai mult timp, își făceau o mică bibliotecă. Uneori cu numai câteva cărți. Se spunea că poartă noroc și că împiedică Irealitatea să se apropie prea mult. Doctorul nu avea decât trei cărțuții, și nici acelea foarte bine păstrate.

Ministrul o luă pe cea mai mare și se uită prin ea.

— Și mai ales, spuse el într-un târziu, pe vremuri cărțile astea erau pline. Nu lipsea din ele nici o literă.

Flutură cartea în fața ochilor doctorului, răsfoindu-i cu înverșunare paginile. Pe foile albe, ici-colo câte o literă stingheră încerca să spună ceva.

Doctorul clătină neîncrezător din cap.

— E adevărat, doctore! insistă ministrul. E foarte adevărat! Ce am să îți spun acum e secret de stat, dar am să te implic ca să înțelegi câtă grijă trebuie să ai de omul asta. Trebuie să îl salvăm. Poate că este ultimul Visător...

Doctorul făcu o încercare nereușită de a-și ascunde disprețul. Arătă spre pat, unde sforăitul se transformase într-un horcăit întrerupt din când în când de o tuse seacă:

— El? Epava asta umană?

Ministrul zâmbi îngăduitor:

— Știm prea puține despre vise, doctore... Dar se pare ca Visătorii nu trebuie să arate ca el - arătă spre omul solid din Serviciul Secret, care stătea lângă ușa salonului și îi urmărea atent din priviri -, și nici să fie îmbrăcați... - privi în jur să caute un termen de comparație, nu găsi, așa că se apucă de reverul hainei: așa, ca un ministru. Nu știm nimic despre cum ar

trebui să arate un Visător dar eu bănuiesc că el este. Vreau să îl menținem cât mai mult în viață, dar fără să... - ministrul se poticni o clipă, căutându-și cuvintele. Cum să îți spun? Menținut în viață, dar fără să piardă această calitate, presupunând că o are. Și, cum nu știm ce anume îl face să fie Visător, nu trebuie ca din întâmplare sau neștiință să anulăm acest talent. În legende se spune că majoritatea Visătorilor aveau o condiție fizică precară și un mod de viață renegat de orice cetățean onorabil. Vagabondau și erau murdari și plini de paraziți. Mă întreb oare dacă nu ar fi posibil ca unul dintre acești paraziți să producă un drog care ajungând în sânge să inducă visele...

Ministrul rămăsese un timp pegânduri, examinând ipoteza care se vede treaba că atunci îi venise în minte.

Doctorul dădu din mâini ca și cum ar fi alungat de lângă el o insectă sâcâitoare:

— Vă rog, domnule ministru, nu este nevoie să insistați... Îmi dau cuvântul că ne vom da toată silința numai să ne spuneți ce anume să facem ca nu cumva, din exces de zel, să ne depășim atribuțiunile.

— Știm atât de puține despre Visători... - se opri o clipă și privi spre paznic, dar acesta privea cu ochi goi și inexpresivi undeva în spațiul dintre ei doi, așa încât continuă, coborând totuși glasul: pe vremuri, se pare că toți oamenii visau... știu că toți credem că sunt numai legende, dar se pare că există un sâmbure de adevăr în ele. Și mai este ceva... S-au găsit fragmente dispartate de informații care puse cap la cap ar demonstra că atunci... în vremurile acelea totul în jurul nostru era real.

Doctorul îl privi cu îndoială:

— Cu tot respectul, domnule ministru, dar parcă nu îmi vine să cred...

Ministrul oftă greu:

— Drept să îți spun, parcă nici mie, dar îți dai seama ce frumos ar fi trebuit să fie... Să vezi până departe, să poți să calci peste tot fără să îți fie frică să pășești în neant... - rămase cu ochii goi privind surâzător undeva în întuneric.

Din respect, doctorul își opri un oftat îndurerat:

— Înțeleg, domnule ministru. Știu cum este... Anul trecut, fiica mea se întorcea cu colegii de la școală... Un Vârtej Rapid de Irealitate a luat trei copii atunci... - vru să mai spună ceva, dar se opri cu ochii plini de lacrimi.

Ministrul se apropie de el și îl bătu pe umăr în semn de înțelegere.

— Toți am pierdut pe cineva, doctore, și de asta este atât de important să studiem Visătorii... atunci când avem șansa să îi întâlnim. Se spune că realitatea, așa cum există ea în jurul nostru, este o secreție a visurilor sau poate numai a minții lor și că fragmentele astea de realitate care mai există încă în jurul nostru sunt generate de câte un Visător. Mai sunt câteva sute de astfel de insule, cu cele mai multe ținem legătura prin radio și schimbăm informații. Din când în când, câte una nu mai răspunde, și atunci bănuim că Visătorul ei a murit...

Își făcu mâna căuș și se apropie și mai mult de urechea doctorului:

— Acolo unde a fost găsit cerșetorul... era un fel de groapă de gunoi. Sub el oamenii mei au găsit o bucată

veche de ziar pe care se puteau citi toate cuvintele. Toate cuvintele, doctore, îți dai seama ce înseamnă asta?

Doctorul clătină neîncrezător din cap:

— Poate că era ceva scris recent...

— Nu era deloc recent, avea ani de zile vechime. Se putea citi data de apariție a ziarului... Veche de ani de zile...

Spre sfârșit vocea ministrului coborâse atât de mult, încât doctorul trebui să facă un efort ca să îl poată urmări.

Răsfoi dus pe gânduri cartea pe care o ținea în mână. Pe copertă erau câteva litere: „ver...i”, dar după distanța dintre ele ministrul își dădu seama că fusese un cuvânt mai lung.

— "Po...i"... Ce o fi fost scris aici? Întrebă nedumerit ministrul și privi întrebător spre doctor, care ridică neajutorat din umeri.

— Nu știu, domnule ministru. Eu așa am moștenit-o de la tatăl meu.

Ministrul o așează cu gesturi delicate înapoi în bibliotecă.

— Ei, nu-i nimic. Cu puțin noroc, dacă teoria mea se dovedește adevărată, în noaptea asta vom afla...

Luă de la paznic o servietă cu cifru și se apropie de pat.

— Trebuie să mă ajuți, doctore. Vreau să fac o experiență...

— Sigur că da, domnule ministru! Doar să spuneți ce trebuie să fac...

Ministrul trase un scaun mai aproape, scoase apoi cu venerație o carte groasă din servietă, și după gria

cu care o manevra se vedea că era o carte importantă. Se așează apoi comod, ținând la îndemână cărțile:

— Privește la el, îi spuse doctorului, și spune-mi când începe să viseze...

În fața privirii nedumerite a doctorului, spuse exasperat:

— Așează-te în așa fel încât să-i vezi ochii. Spune-mi când încep să i se miște sub pleoape cu mișcări rapide.

— Am înțeles acum, spuse doctorul ușurat și, luându-și și el un scaun, se așează de partea cealaltă a patului, în fața bolnavului.

Timpul începu să se scurgă monoton și în micul salon nu se auzeau decât sforăiturile întrerupte din când în când de gemete ale cerșetorului. Părea foarte bătrân și doctorului îi trecu prin minte că, dacă ministrul avea dreptate și el era Visătorul care le menținea fragmentul de Realitate integru, atunci se explică de ce acesta părea că se micșorează pe zi ce trece: poate că suprafața fragmentului generat de fiecare Visător era proporțională cu vitalitatea lui. După cum arăta, nici nu se mira ca vârtejurile Irealității apăreau atât de des în preajma lor. Oftă și se gândi privindu-i fața suptă și scofâlcită: „Să sperăm că nu moare! Cel puțin, nu până aflăm mai multe”.

Geamurile începură după un timp să se lumineze puțin câte puțin, și cei doi aproape își pierduseră răbdarea, când dintr-o dată bolnavul începu să se foiască, scoase câteva cuvinte mormăite, apoi se liniști.

— Acum, acum își mișcă ochii, șopti doctorul surescitat.

Ministrul începu să răsfoiască nerăbdător tomul cel gros, apropiindu-l de capul celui adormit. Sub ochii lui uimiți, literele apăreau una câte una, așezându-se cuminți în cuvinte și propoziții.

Citi timp de câteva minute lungi, sub privirea tot mai nerăbdătoare a doctorului. Se uită la el o clipă cântărindu-l din ochi, apoi spuse:

— Ascultă aici ce scrie: „În timpul ultimei conflagrații, una dintre micile țări care nu aveau nici o posibilitate de a înfrunța în mod direct marile puteri s-a gândit să își aducă și ea modesta contribuție la mersul războiului. A modificat genetic virusul gripei astfel că toți cei care se îmbolnăveau deveneau incapabili să viseze. Logica făuritorilor acestui nou virus părea perfectă: omul are nevoie nu numai de somn, ci și de vise! Lipsiți de posibilitatea de a visa, în curând toți soldații marilor puteri se vor dovedi incapabili să se țină pe picioare, iar marile puteri înseși vor fi la cheremul micii țări care urma să dețină, singură, antidotul. Planul se dovedi perfect, cu excepția a două mici amendamente: mai întâi pentru că geneticienii micii puteri au creat un retrovirus care se modifica permanent, asta pentru a fi cât mai greu de combătut. Apoi, au văzut cu nedisimulată surprindere că mutațiile noului virus erau atât de rapide, încât nici măcar vaccinul preparat de ei nu le mai făcea față. Așa că încetul cu încetul s-a îmbolnăvit toată lumea, și această caracteristică genetică s-a transmis și urmașilor de ambele sexe. La toată populația pământului, cu excepția câtorva indivizi care aveau, se pare, o imunitate naturală. E adevărat că de murit nu a murit nimeni: după câteva săptămâni în care lumea a

umblat mai mult sau mai puțin năucă pe străzi, toți și-au revenit. Ființa umană dovedea o putere de adaptare ieșită din comun. Și, deși războaiele au încetat, lumea nu avea să mai fie niciodată aceeași. Abia atunci s-a adevărit că realitatea, așa cum o știm noi, există numai pentru că o visăm. Speculațiile filozofilor s-au dovedit cumplit de adevărate. Lumea a continuat să mai existe numai în preajma acestor visători, în rest existând ceva amorf, lipsit de consistență și formă. În lipsă de alt cuvânt mai bun, a fost numit lrealitate. Din nefericire, în funcție de caracteristicile individuale, ei nu puteau susține realitatea decât pe o rază variind între 30 și 50 de kilometri, în funcție de vitalitatea lor. În ciuda eforturilor geneticienilor, caracteristicile visătorilor se pare că nu pot fi transmise urmașilor, astfel că perspectivele de viitor sunt sumbre pentru că numărul lor scade drastic în fiecare an...”

Spre sfârșit, vocea ministrului devenise aproape o șoaptă tot mai stinsă, până când se opri cu totul.

— Deci asta era, spuse doctorul tot în șoaptă. Asta era, spuse el și privi afară, unde se luminase cu totul și acum zidul de lrealitate din depărtate se vedea clar.

Se întoarse spre ministru, care rămăsese tăcut, cu ochii privind în gol, apoi aduse din bibliotecă cartea din care citise mai devreme ministrul.

— Și în cartea mea ce scrie? Mereu am fost curios să aflu...

Ministrul îi luă cartea și o întoarse spre lumină, și titlul i se vedea acum clar și întreg: „Poezii”, de Magda Isanos. O răsfoi la întâmplare citind câteva pagini, apoi se opri și spuse:

— Ascultă aici, doctore:

Și mi se pare așa ciudat că se mai poate găsi atâta vreme pentru ură, când viața e de-abia o picătură

Între minutu-acesta care bate și celălalt - și-mi pare ne-nțeleș și trist că nu privim la cer mai des, că nu culegem flori și nu zâmbim

Noi care așa de repede murim...

Cei doi rămaseră tăcuți privind din când în când afară, spre zidul înalt și fumuriu, ca o ceață care venea încet-încet tot mai aproape de ei.

POARTA TRANSCENDENTALĂ

Nea Gică, șoferul ziarului privea mereu înspre stânga, căutând ceva din priviri. A aprins farurile apoi s-a întors spre mine parcă scuzându-se:

— E multă vreme de când nu am mai fost pe aici. Dar știu precis că acum imediat se face o curbă la stânga. Coborâm o pantă, mai facem un kilometru sau doi și ajungem la Fundata. Apoi pornește un drumeag la vale tot spre stânga și după încă doi-trei kilometri ajungem la Fundățica...

Am dat din umeri nepăsător și am încercat să străpung prin întunericul care se lăsa cu repeziciune. Tot ce voiam era să ajungem odată, să termin ce am de făcut și să ne întoarcem acasă. De aproape o oră, cu fiecare kilometru parcurs lapovița se străduia să se transforme în ninsoare și se părea că în curând va reuși. Poate chiar înainte de a ajunge noi pentru că în fața noastră se mai zărea numai vârtej format dintr-un ciudat amestec de alb și negru. Albul era zăpada răsucită cu furie de vânt în jurul nostru iar negru nu era altceva decât noaptea ce se lăsa cu repeziciune. Farurile nu reușeau decât să sape două mici tunele fragile de lumină în fața noastră.

Am oftat adânc și m-am întors spre nea Gică:

— Și au care sper am să ajungem în seara asta înapoi.

Se aplecă și mai mult pe volan și mijii ochii în încercarea de a vedea ceva. Nu riscă să întoarcă capul spre mine așa că îmi răspunse privind fix înainte:

— Eu aș fi mulțumit dacă am ajunge în seara asta la un adăpost. Pe aici sunt niște viscole cumplite la începutul iernii...

Ca pentru a-i întări spusele o rafală mai puternică de vânt aproape împinse mașina spre margine drumului și șoferul trase tare de volan ca să o mențină pe axul drumului. La o pantă destul de lină mașina a început să patineze și am crezut un moment că am rămas înțepeniți. Dintr-o dată prinse puțin drum tare și a zvâcnit înainte. Tot atunci l-am văzut și pe șofer luminându-se la față.

— Acesta este, a spus el cu bucurie și se lansă dintr-o dată pe drumeagul care părea că se prăbușește de-a dreptul printre stânci. Trebuie să ajungem înainte de a se așeza zăpada pentru că altfel nu mai ajungem niciodată.

Mă privi vinovat și adăugă repede:

— Nu am lanțuri antiderapante...

Nu numai el dar cred ca nimeni nu se așteptase la o asemenea schimbare a vremii. Toamna frumoasă și prelungită ne făcea pe toți să sperăm că prima zăpadă va cădea și anul ăsta, numai prin decembrie la fel ca anul trecut. Nu a fost să fie. Abia ieșiți din oraș peste noi s-au abătut primele rafale ale ploi și pe măsură ce drumul se înălța spre munți, fulgii se înteteau tot mai tare. Speram să mă întorc încă în seara asta acasă, în fond nu erau mai mult de 50 de kilometri până la

Fundățica, dar auzind motorul cum se turează opintindu-se tot mai greu la deal și văzând la lumina farurilor cum zăpada se așternea cu repeziciune parcă nu prea mai îmi venea să cred asta. Dintr-un drum de o oră părea că se transformă într-un drum de un veac spre capătul lumii. „Sau spre fundul ei!”, comentase plin de umor șoferul înainte de a pleca la drum, făcând haz de pitorescul numelui localității.

După ce am mers un timp printre pereți de stâncă și bolovani uriași așezați de o parte și de alta a drumului dintr-o dată printre fulgii deși de zăpadă au început să se zărească lumini, case și mașina a oprit brusc în mijlocul unei piețe.

— Am ajuns, mă anunță cu bucurie șoferul, ca și cum ar fi reputat o victorie personală. Măcar nu o să petrecem noaptea în mașină prin munți...

M-am aplecat și am privit pe geam afară. Prin rafalele tot mai dese de zăpadă se zăreau câteva case care înconjurau hoștește piața; una singură era luminată și avea o firmă strâmbă pe care scria cu litere mari „Bar”. I-am făcut semn lui nea Gică să mă urmeze și am străbătut în fugă cei câțiva metri. Am deschis grăbit ușa și am intrat urmat de șofer mai mult împinși de vânt. Pentru pustietatea în care se afla, barul arăta neașteptat de bine. Și chiar curat după câte se vedea, așa că în ușa ne-am șters bine pe picioare, ne-am scuturat de zăpadă și abia apoi ne-am apropiat de tejghea. În spatele ei o fată slăbuță, brunetă și ochioasă ștergea mecanic un pahar în timp ce era cu ochii la televizorul așezat sus în colțul încăperii pe un suport să poată fi văzut de toți. În încăperea destul de încăpătoare, la cele câteva mese să tot fi fost vreo

zece clienți. Unii sorbeau tăcuți din pahare cu ochii la televizor, alții stăteau de vorbă iar într-un colț un grup juca cărți scoțând strigăte vesele când nimereau vreo carte norocoasă. Am mai privit încă o dată prin încăpere dar cum toți mi se păreau la fel nu mă puteam hotărî care din ei era omul meu. M-am apropiat de fata de la bar.

— Bună seara domnișoară! Am dori să stăm de vorbă cu domnul Solovăstru.

În prima clipă am crezut că nu ne-a auzit. După o vreme care ni s-a părut cât un veac s-a ridicat în picioare după teighea și abia atunci am văzut că era gravidă. Luna a opta sau poate chiar a noua. Ne-a privit scurt apoi a privit în lumina chioară a neonului paharul care tocmai îl ștergea, mai suflă o dată în el apoi îl șterse iar și abia apoi a spus:

— Ehe, să mai fiu domnișoară încă o dată acum aș ști eu ce să fac. Se mângâie cu palma peste pânțele apoi strigă undeva înspre penumbra barului:

— Nea Ioane! Fă-te încoace că te caută doi domni de la oraș!

Lângă mine l-am simțit pe nea Gică îndreptându-și umerii. De, era și el domn, nu?

Am privit prin sală așteptând să văd care din ei se ridică. Nici unul nu dădu vreun semn că ar fi auzit strigătul fetei de la bar. Fata privi inexpressivă spre mine și căută printre paharele de pe teighea telecomanda televizorului pe care îl opri cu o plăcere prost ascunsă. Unul dintre cei care privea încordat la știri se ridică nemulțumit și se apropie de ea, ocolindu-ne cu privirea:

— Ce-ai Mădălino? Ești nebună, ce te-a apucat? De

ce ai oprit televizorul?

Mădălina își prinse cu grijă burta imensă și așezându-se pe scaunul din spatele tejghelei arătă spre noi:

— Te caută doi domni de la oraș, ți-am zis. Și dacă au bătut atâta drum până aici pe vremea asta io cred că au venit să vorbească cu mata nu să îmi vadă mie burta.

Omul, scurt, bolovănos și cu șapca așezată aiurea pe cap ne privi scurt, cercetător. Părea că am trecut examenul și mai ales părea că știa despre ce este vorba pentru că ne făcu semn să ne așezăm la cea mai apropiată masă de lângă tejghea:

— Să bem ceva mai întâi! hotărî el și se așeză.

L-am privit mai bine în timp ce ne așezam: părea făcut din pietrele pe care le întâlnisem ceva mai devreme pe margine drumului: colțuroase, de o culoare incertă și nu întotdeauna potrivite cu grijă. La plecare șeful îmi spusese:” E un om dificil și încăpățânat. Câștigă-l de partea ta! Are niște informații trăsnet!” Îmi dăduse bani destui pentru asta, eu urma să încerc să îl îmbunesc. Am privit spre raftul cu sticle: Johnnie Walker precis era contrafăcut, dar măcar omul meu avea să se convingă că eram solvabil.

— Domnișoară, preferam să mă adresez așa fetei de la bar, nu se știe când aveam nevoie și de ea, dă-ne te rog două Johnnie Walker pentru noi și o cafea pentru domnul, am arătat eu spre nea Gică, șoferul.

Solovăstru își privi mâinile întinse pe masă. Una din mâini avea degetul mare tăiat de la jumătate și o cicatrice veche și groasă îi acoperea ciontul. Îl studie cu atenție câteva secunde lungi de parcă atunci l-ar fi

văzut prima dată apoi bătu cu el în masa ca pentru a-i verifica tăria și spuse oțărât fetei:

— Nu beau eu păducherniță de aia. Mie să îmi dai un rachiou drept.

Nu prea știam eu ce ar putea fi rachiul drept dar Mădălina știa pentru că s-a ridicat greoaie și a început să toarne în pahare.

Ne-a adus paharele la masă, s-a întors și a adus și cafeaua lui Gică, apoi și-a pornit iar televizorul, i-a dat sonorul mai încet și s-a așezat pe un scaun lângă el. Mușterii care jucaseră cărți se pare că și-au terminat banii pentru că și-au dat scurt paharele peste cap și au ieșit în vifornița de afară după ce ne-au salutat mormăit.

Solovăstru aruncă o privire la cei câțiva clienți care mai rămăseseră, a ridicat paharul a dat noroc cu mine, a sorbit puțin din el, ținându-mă cu privirea în timp ce sorbea. S-a scărpinat apoi în cap după care și-a așezat șapca mai bine în cap.

— Ei, cât poți să îmi dai?

Șeful îmi spusese: „ E un om simplu de la munte dar vezi că îi place valuta. Dacă vezi că treaba este pe bune poți să mergi până la 300 de euro. Dar ai grijă! Deși pare prostănac omul este uns cu toate alifiile!”

Am scos o hârtie de 50 de euro și am așezat-o pe masă în fața lui, netezind-o.

— Atât! Nici un ban în plus!

Un neon aprins deasupra tejghelei își trimitea lumina asupra bancnotei făcând-o să pară de-a dreptul ireală pe tejgheaua veche de lemn. Am văzut cum degetele omului din fața mea fremătară imperceptibil. Am sorbit o înghițitură mică de whisky. Era original sau

În orice caz dacă era contrafăcut era contrafăcut bine. Am mai luat o înghițitură și am privit iar la Solovăstru. Părea de vreo 60 de ani, poate mai mult poate mai puțin dar oricum undeva pe acolo. Privea ca în transă bancnota apoi oftă prelung, mă privi scurt și își încercă norocul:

— Mai pune una la fel alături și sunt omul dumitale!

Am dat peste cap paharul și i-am răspuns:

— Mai capeți una la fel când se termină toată treaba și mai ales dacă este adevărat ce ia-ai spus șefului.

Mădălina opri televizorul și cu pași legănați se apropie de noi. Îmi luă paharul gol din față, șterse cu o cârpă masa și îmi spuse.

— E adevărat ce v-a spus, dar îi dați prea mult. Mie dacă îmi dădeați zece euro, vă spuneam tot de la început și vă făceam și cafeaua dimineața cât mai stăteați pe aici.

Am rămas cu gura căscată: marele secret se pare că era cunoscut de toată așezarea. Am vrut să o mai întreb ceva dar micul om din fața mea arăta de parcă tocmai ar fi mâncat un ardei iute. Bău grăbit ce mai era în pahar și se ridică furios în picioare gesticulând spre Mădălina:

— Tu să îți vezi de treaba ta... habar n-ai de nimic. Momeala-i momeală și tocmeala-i tocmeală așa să știi. Și cu cafeaua făcută dimineața și servită la pat ai văzut ce ai pățit! Ți s-a umflat burta. Proast-o! Mai bine taci.

Fata, ca și cum nu l-ar fi auzit, puse paharul după tejghea apoi privi la mine:

— O sa vedeți că am dreptate. Știu mai multe decât el... eu am fost chiar acolo. Pe urmă i-am spus

lui ce și cum.

Am crezut că omul din fața mea o să ia foc. Sub șapcă părul părea să i se zburlească și mai mult și se întorcea ca pe arcuri de la Mădălina la mine neștiind pe cine să lămurească mai întâi. Se hotărî abia când își aduse aminte că eu eram omul cu banii:

— Ai văzut? Nu o lași să moară de foame, o strângi de pe drumuri și îi dai de lucru și drept mulțumire ce face?

Luându-mă pe mine drept martor se întoarse amenințător spre fata. Mădălina ridică din umeri și își puse mâinile în șolduri apropiindu-se de Solovăstru:

— Chiar așa ce face? Te oprește să jecmănești oamenii la drumul mare. Se întoarse furioasă spre mine:

— Să nu-i mai dați nimic, auziți. Dacă vă mai cere ceva veniți la mine și vă spun totul de-a fir a păr pe degeaba, spuse ea țâfnoasă dându-i în trecere una peste șapcă care era cât pe aici să i se rostogolească jos dacă nu o prindea la timp.

— Om bătrân, nu ți-ar fi rușine! adăugă Mădălina și se refugie iar în spatele tejghelei, între sticlele ei.

Domolit dintr-o dată Solovăstru privi spășit spre noi, apoi mormăind printre dinți: „ fată proastă, ca și mă-sa”, se ridică și se îndreptă spre cei doi clienți care păreau că dormitează într-un colț. Unul chiar dormea în toată regula și Solovăstru îl înghionti zdravăn cu ciotul lui de deget. Când acesta se trezi Solovăstru îi arată numai ușa cu un semn ușor din cap și acesta se ridică greoi și se îndreptă ascultător spre ușă. Celălalt vru să se împotrivească dar Mădălina strigă la el:

— Hai nea Manole că aici nu este hotel. De două

ore dormi cu o cinzeacă de rachiu în față. Mai du-te acasă că te-o fi așteptând boreasa...

Ceilalți doi trei clienți care mai întârziu prin colțuri au priceput aporoul și înainte de a ajunge Solovăstru la ei și-au dat paharele pe gât și au plecat mormăind saluturi morocănoase când ieșiră.

Am ieșit și noi în vremea căinoasă de afară și Solovăstru a privit cu ochi de stăpân la Mădălina în timp ce închidea barul. Mai controlă și el încă odată lacătul scuturându-l zdravăn apoi își așeză mai bine pe cap șapca pe care vântul se pregătea să i-o arunce departe în nămeți și se întoarse spre noi, strigând ca să acopere șuieratul vântului:

— Să mergem să vă arăt unde s-a întâmplat... și unde o să rămâneți la noapte.

Am așteptat până am ajuns în mașină și după ce am închis ușile am spus:

— Eu sperasem să aflăm repede despre ce este vorba și în seara asta să ne și întoarcem.

Solovăstru s-a întors greoi spre mine; îl lăsasem în față lângă șofer, să-i arate drumul și eu stăteam cu Mădălina în spate. M-a privit lung, a clătinat dojenitor din cap și abia apoi s-a îndurat să vorbească, în silă ca și cum ar fi fost convins că își răcește gura de pomană:

— Să ziceți mersi dacă plecați de aici înainte de două zile. Poate și mai târziu...

Am încercat să protestez dar Mădălina m-a apucat moale de mână:

— Are dreptate... de fiecare dată când dă prima zăpadă pe noi parcă ne uită Dumnezeu pe aici. Întâi curăță drumul spre vale și spre șoseaua principală și abia apoi își face milă câte-un utilaj să vină și în

Fundățica. Și până nu se dezăpezește nimeni nu poate pleca de aici...

Între timp după ce a patinat puțin mașina a pornit-o șovăielnic pe drumeagul ce se pierdea în întuneric. Zăpada se așezase spornic și dacă avea să o țină așa toată noaptea până dimineață avea să fie de un metru.

Solovăstru se întoarse iar spre noi și ne arată undeva în față:

— Norocul nostru este că ajungem îndată... într-un ceas două nu se mai poate umbla deloc cu mașina. Se aplecă spre șofer și-i arătă o casă singuratică undeva în față:

— Acolo, vezi... tragi cât mai aproape, ții motorul pornit până mă duc eu să deschid poarta. Apoi o parchezi chiar lângă șopronul ăla, să fie ferită de vânt că dacă nu până mâine ți-o acoperă toată și nu o mai scoți nici cu tractorul.

Sprinten ca un spiriduș a zăpezii, deschise ușa mașinii încă din mers, sări jos și fugi spre poartă ținându-și cu o mână nelipsita șapcă. Până să ajungă Gică poarta era deja deschisă și se grăbi să o trântască iute după noi. Alergă apoi spre șopron și ajunse la timp ca să îl dirijeze pe nea Gică cât mai aproape de perete. După ce am coborât a cotrobăit prin șopron și a venit cu două capete de prelată și câteva rogojini acoperind cu grijă mașina.

— Așa, a făcut el la sfârșit mulțumit. Să vezi ce bine o să vă prindă asta când o fi să plecați. Dăm rogojinile la o parte și mașina este gata de drum...

Privi cu îndoială în lungul drumeagului pe unde am venit:

— Numai să se hotărască ăștia să treacă și pe aici

cu vreun utilaj... într-un an au venit abia după o săptămână și numai după ce le-am dat o grămadă de băut.

Dădu cu ochii de Mădălina care aștepta sub streășină ferită de bătaia vântului:

— Și tu ce aștepți proțăpită acolo? Intră fă focul, caută ceva de mâncare, doar nu o să-i lăsăm pe oamenii ăștia să se culce flămânzi.

Mădălina dădu din umeri:

— Nu ajung la cheie..

— Nu ajungi la cheie, o îngână Solovăstru clătinând din cap. Dar astă vară când veneai cu noaptea în cap să faci cafeaua ajungeai. Se întinse pe vârfuri și, cât era el de mic se lungi până aproape de streășină, luă cheia din cui, ne deschise ușa și ne făcu loc să intrăm.

Fata intră prima aprinse lumina ca să vedem pe unde să o luăm și am intrat cu toții într-un coridor îngust. Tot Mădălina ne deschise ușa și ne făcu semn să intrăm apoi într-o bucătărie ceva mai spațioasă. Mișcându-se sprintenă, în ciuda sarcinii, înfundă soba cu lemne, răscoli cenușa veche și picură pe ea câțiva stropi de petrol. În numai câteva clipe în soba joasă și tuciurie duduia un foc sprinten făcându-ne pe toți să ne adunăm în jurul ei. Ca prin minune, în mai puțin de zece minute aerul înghețat din încăpere fu înlocuit de o căldură plăcută. Mădălina șterse cu o cârpă praful așezat pe masă și ne-am așezat în jurul ei. Parcă de nicăieri apărură trei pahare, o sticlă cu rachiu, pe care îl bănuiam a fi din acela drept și în timp ce Mădălina pusese de o mămligă, prăjind ceva ce după miros părea a fi carne însoțită de câteva bucăți zdravene de cârnați bine afumați, Solovăstru ne umplu paharele și

închină dintr-o dată sobru.

— Ar trebui să vărsăm câțiva stropi și pentru Codreanu... Toată lumea îl crede mort dar eu încă îl mai aștept, de-asta nici nu vând încă casa...

Nea Gică, șoferul, convins acum că prea curând nu va fi nevoie de el, dădu paharul peste cap și imediat începu să respire greu și cu ochii în lacrimi se uită în jur după o cană cu apă. Mădălina, care în timp ce învârtea în cratiță era cu ochii pe noi îi aduse o cană în timp ce Solovăstru clătina dojenitor din cap:

— Asta îi rachieu drept, tare. Se bea cu socoteală, cel puțin până te înveți cu el, spuse el după care dădu și el paharul peste cap. Se strâmbă de parcă ar fi băut otravă dar rezistă tentației de a bea și el apă și se răsti la Mădălina:

— Hai fată odată, ce te mai moșmondești atâta? Vrei să murim de foame?

— Ai răbdare, nea Ioane! Ce te grăbești așa? Vrei să dau cârnații ăștia reci la oameni? Să creadă că nu știu nici să-i prăjesc?

Solovăstru mormăi ceva în timp ce Mădălina ne așeza masa. Nu știu dacă de la rachieu, de la aerul de munte sau de la zăpada sosită pe nepusă masă dar eu aveam o poftă de lup. Și se pare că și ceilalți la fel pentru că în tot timpul mesei nu s-a auzit nici un cuvânt. Solovăstru mai umplu încă odată paharele ciocni scurt, îl dădu pe al lui peste cap apoi continuă să mănânce lacom amestecând în gura lui de toate: carne, gogonele, mămăligă și cârnați.

Mădălina care mânca și ea pe un colț de masă, îl privi un timp în tăcere după care izbucni:

— Da mănâncă mai încet nea Ioane că o să creadă

oamenii ăștia că nu ai mâncat nimic de astă vară.

Solovăstru mormăi ceva nemulțumit cu gura plină, dar își mai domoli ritmul. Când termină, împinse cu un gest hotărât farfuria mai departe de el, căută din ochi un șervet, îl luă se șterse bine la gură și pe mâini și se întinse mai bine pe scaun. Băgă o mână în buzunarul de la pantaloni și după sclipirea din ochi eram sigur că pipăia bancnota de 50 de euro. Un zâmbet fugar îi înflori pe buze apoi cu părere de rău își scoase mâna și se întoarse spre mine:

— Ei și acum să vă spun despre ce este vorba!

Se întoarse spre Mădălina care strângea tăcută masa:

— Și tu să taci cât vorbesc eu! După ce gat de vorbit poți să spui ce vrei!

Mădălina nu îl băgă în seamă și își văzu mai departe de cratițe. Solovăstru ne mai umplu câte un pahar cu rachiu dar de data asta nu îl mai bău ci privi lung la lichidul gălbui de parcă ar fi încercat să își amintească mai bine. Clătină din cap ca și cum nu tot ce și-ar fi amintit i-ar fi convenit și într-un târziu se hotărî:

— Anul ăsta prin primăvară, cam la începutul lui mai a venit un om la mine. ÎL chema Codreanu Matei. Voia să închirieze o casă pentru vreun an de zile...

Mădălina pufni, îi luă cârpa de vase din mâini, se șterse și ea bine apoi se întoarse spre mine:

— Eu tac! Dar când îl aud că spune prostii nu pot să tac! Era pe 26 aprilie, nu începutul lui mai. Țin minte precis pentru că în ziua aia am împlinit 20 de ani și mi-a zis la horoscop că o să întâlnesc pe cineva care o să-mi schimbe total viața.

Solovăstru dădu abătut din mână și spuse moale:

— Aprilie o fi fost dacă zici tu...

Arătă apoi spre burta eu care se ițea de sub masă:

— Și nici nu poți să zici că nu ți-a schimbat viața...

Mă rog o fi fost aprilie, cum zice ea. Oricum înspre primăvară... Îl trimisese cineva care mă cunoștea și știa că am o casă de închiriat. Asta, adăugă el și arătă cu un gest larg în jur cu mândrie de proprietar.

— Tot ce câștigam cu barul și cu animalele băgam în casa asta să o aranjez, să-i fie drag cui ar fi venit să stea aici. Am mobilat-o ca la oraș, am tras curent, am pus faianță și gresie peste tot, am pus pompă de apă, am făcut un boiler și tot ce mai trebuie unei case ca omul să se simtă bine în ea. Venea câte o familie, voia să stea o săptămână două, îi umpleam cămara, frigiderul, îi tăiam lemne îi dădeam cheile, îmi dădea banii și plecau oamenii mulțumiți și duceau veste și la alții. În toiul verii chiar trebuia să fac programare că nu îi puteam primi pe toți câți ar fi vrut să stea aici...

Gustă iar un pic din pahar și privi scurt spre Mădălina de parcă ar fi așteptat să îl contrazică. Dar Mădălina stătea tăcută privind în flăcările jucăușe și părând pierdută în gânduri. Solovăstru clătină din cap și continuă:

— Ei și când a venit Codreanu ăsta și m-a rugat să îi închiriez casa pe un an parcă am stat așa puțin pe gânduri. Bani avea, că mi-a plătit înainte chiria pe un an întreg, fără să se tocmească. Zicea că dacă se simte bine, poate chiar o cumpără. Era un fel de sculptor, repara troițele pe la mânăstirile din jur și era plătit bine. Dar în rest cioplea toată ziua numai prostii ba în lemn ba în piatră. Ce-i venea lui că dacă îi cereai

să facă ceva anume nu era în stare. Am vrut să îi fac o cruce de piatră pentru a bătrână, pentru când o muri și când i-am zis a ridicat din umeri că nu se pricepe. Am fi făcut bani frumoși amândoi dacă ar fi vrut. Eu i-aș fi căutat clienți și el fi cioplit câte o cruce două pe lună fără să îl doară capul. Nu a vrut și pace. Umbla toată ziua chelea sulii, teleleu prin pădure și îmi umplea șopronul de cioate și bolovani, la care ciocănea zi și noapte. Cică el face artă! Auzi la el artă!

Scuipă cu obidă pe jos la amintirea afacerilor pierdută. Mădălina se ridică greoi, aduse un teu din debara și șterse pe jos:

— Nu mai fă mizerie nea Ioane, că nu dumneata faci curat. Ai înțeles?

Încă obidit, Solovăstru dădu a lehamite din mână apoi continuă:

— Nu zic că nu se găseau nebuni care să i se potrivească... Venise unul să închirieze casa pentru o lună și văzând că-i ocupată a trebuit să îi caut altă prin vecini. Până să-i găsesc a stat o zi la Codreanu, că casa-i mare are trei dormitoare și a văzut ce cioplește ăsta în șopron. Era un doctor mare, de ăsta care aranjează fețele la cucoane și le face țâțele mai mari. Se vede treaba că era plini de bani, că i se pusese lui pata pe o cioată din asta cioplită și nici una nici două îi zice ăla lui Codreanu: „Asta e o adevărată capodoperă! Îți dau o mie de euro pe ea!”

Vru să scuipe iar dar întâlnind privirea Mădălinei se potoli dar parcă nu își găsea locul. Se aplecă mai tare spre mine:

— Auzi dumneata! O mie de euro pentru o cioată adusă din pădure și cioplită pe ici pe acolo ca să pară

mai acătării. O mie de euro și el a cioplit la ea două zile! Și Codreanu știi ce-i zice? Poți să îți închipui ce îi zice?

Cum mă privea fix părănd că așteaptă un răspuns de la mine am scuturat din cap că „nu, nu știu ce i-a zis Codreanu”.

— Am fost acolo și am auzit cu urechile mele, că dacă îmi spunea cineva nu credeam. S-a uitat lung la ăla cum stă cu banii în mână și-i spune: „Asta nu pot să o dau! Are pentru mine o valoare sentimentală”. Bineînțeles că ăla s-a supărat și a plecat și el a rămas cu cioata...

Cum în timp ce ascultam, gustând câte un pic câte un pic paharele ni se goliseră, Mădălina se întinse peste masă și ni le umplu. Când ajunse la al meu mă privi în ochi și spuse:

— Am să v-o arăt mai târziu, după ce gată de vorbit. E o lucrare intitulată „Zburătoarea” și spunea că m-a folosit pe mine drept model. E frumoasă...

Solovăstru privi posomorât în pahar și dădu a lehamite cu un gest devenit demult obișnuință.

— Frumoasă pe dracu, spuse el morocănos. O cioată acolo ca oricare alta... Da lăsați-mă să spun ce am de zis și nu mă mai întrerupeți că îmi pierd firul... După ce a plecat doctorul într-una din zile vine Codreanu la mine și îmi zice să îi fac rost de un cărucior că a găsit nu știu unde un bolovan și vrea să îl aducă. După ce l-am tras de limbă am aflat că bolovanul cu pricina era tocmai în Râpa Seacă, la vreo cinci kilometri de aici. Locuri blestemate, bântuite de draci sau de iele, că mereu se văd noaptea lumini pâlpâind pe acolo și se aud scrâșnete ca și cum ar

măcina acolo Ucigă-l toaca sufletele oamenilor. I-am spus dar a râs și a zis că sunt superstiții. I-am dat căruciorul, i-a rupt o roată dar până la urmă și-a adus bolovanul și a început să cioplească la el. După vreo săptămână m-a chemat să văd ce i-a ieșit. Îi zicea parcă poartă accidentală, dar semăna mai degrabă așa cum stătea trântită în mijlocul șopronului cu un capac de gură de canal. Atât că era de piatră și nu de fontă...

— „Poartă transcendențială” nea Ioane nu accidentală, îl corectă Mădălina dar Solovăstru nu părea să o audă.

Căldura care se răspândise în odaie de la focul care duduia în soba joasă de tuci, paharele umplute prompt de Mădălina sau de Solovăstru făcea ca povestea să îmi pară pe de o parte ireală iar pe de altă parte cuvintele lor păreau să îl readucă într-un fel pe Codreanu printre noi, făcându-mă să mă frec des la ochi ca și cum aș fi avut vedenii. Solovăstru văzu și el așa că spuse grăbit:

— Văd că te apucă somnul așa că am să o scurtez. Într-o dimineață mă trezesc cu Codreanu că îmi bate în geam. Era alb la față și vorbea în șoaptă:” Nea Solovăstrule, îmi zice el, privind cu fereală în jur, vino repede până la mine.” Mi-am tras pantalonii pe mine, mi-am luat o geacă, dimineața aici este răcoare și am venit aici. Nu era departe așa că am ajuns îndată. Mă duce în șopron unde fata asta, arătă el spre Mădălina, privea la gaura aia de canal. Părea o gură cu niște buze mari și bosumflate care se mișcau alene de parcă mesteca gumă și din când în când se auzea așa ca un plescăit. Am rămas ca trăsnit. „Ce-i asta?” i-am întrebat eu, dar ei au dat numai din umeri privindu-mă

ca vițeii. „ Azi dimineață pe la patru am auzit în șopron o bubuitură, mi-a zis într-un târziu Codreanu și când am venit să vedem ce este am văzut asta”. După o vreme sătul să tot aud cum plescăie gura aia m-am dat mai aproape. Zău că părea o gură care mestecă așa în silă ceva numai de ea știut. „ Vezi dacă nu ai avut ce face?” i-am zis eu lui Codreanu. Ți-am zis că la Râpa Dracului sunt lucruri necurate. „ Ar trebui să o duci înapoi, să o arunci acolo.” Ăla m-a privit urât: „ Nici vorbă de așa ceva! Am reușit să pătrund esența artei... chiar am realizat o poartă spre transcendent.” Mie îmi părea mai degrabă o poartă spre iad așa că m-am dat cu fereală mai aproape de ea. Era enervantă cum tot mesteca așa în gol. M-am căutat în buzunar unde aveam niște nuci primite de la cineva. Am ales una mai ușurică care părea seacă și am aruncat-o între buzele alea urâte ca de țigancă bătrână și buzată. Gura s-a oprit din mestecat apoi a părut să sughită. „ Ce-ai făcut” s-a răstit Codreanu la mine, de parcă nu ar fi văzut ce am făcut. „ I-am dat o nucă, ce să fac. Nu ai văzut că parcă îi era foame”. A vrut să mai zică ceva dar nu a mai apucat pentru că gura aia urâtă a mai sughițat o dată apoi a țuguia urât buzele și a scuipat nuca înapoi până la picioarele mele. Am luat-o în mână dar am aruncat-o imediat. Era caldă și parcă așa umedă. Dar era nuca mea fără îndoială pentru că era tot așa de ușurică și seacă. Nu am apucat să spun nimic pentru că gura aia a mai țuguia încă odată buzele și a mai scuipat la picioarele mele o nucă seacă. Și de atunci o ține tot așa. Cam cât ai număra până la zece și țuști încă o nucă că tot la două săptămâni trebuie să golesc șopronul. Le dau prin sat să le ardă

babele, că numai de foc sunt bune. Măcar dacă mi-ar fi trecut prin cap să arunc acolo o nucă bună. Cu cinci remorci de nuci vându-te eram bogat până acum...

O sclipire șireată îi trecu prin ochi mici și privi spre Mădălina arătând spre gâtul ei ca și cum i-ar fi venit o idee.

— Să fi știut eu ce se întâmplă luam împrumut de la fata asta lănticul ei de aur și-l aruncam acolo. Câte grame are? o întrebă el, dar nu așteptă răspunsul, socotind ceva în minte și dând mărunț din buze.

Mă privi cu ochi strălucitori și mă prinse puternic de mână:

— Îți dai seama! O secundă dacă eram isteț acum aveam aproape un kilogram de aur pe oră. Lucirea aurului păru să îi mai strălucească câteva clipe în ochi i se stinse și el reîncepu să povestească:

— A trecut vara, a venit toamna, de la atâta cafea câtă îi făcea în fiecare dimineață fetei ăsteia a început să i se umfle burta...

— Mi-a zis că mă ia de nevastă, l-a întrerupt Mădălina. Cum termină cu divorțul a zis că mă ia...

Solovăstru a privit-o cu milă, apoi s-a întors spre mine ca pentru a mă lua martor:

— Fată proastă de la țară, ce știe ea? Nu știe că domnii de la oraș vor numai să se distreze și atât. Ce dovadă mai bună vrea? A lăsat casa așa cum o vezi cu chiria plătită pe un an înainte și într-o bună dimineață ia-l de unde nu-i. După ce a plecat el pietroiul din șopron a rămas acum un pietroi ca toate pietroaiele. Nu mai mișca nimic la el numai buzele rămăseseră așa bosumflate cum le văzusem ultima dată, ca și cum s-ar fi scârbit să tot scuipe atâtea nuci seci.

Se sculă greoi de la masă și ne făcu semn să-l urmăm:

— Haideți să vedeți cu ochii voștri despre ce este vorba...

Am ascultat o clipă şuieratul viscolului care nu se potolise nici o clipă și l-am întrebat plin de îndoială:

— Dar putem ajunge? Nu o fi drumul înzăpezit?

Deschise ușa unei debarale și scoase un felinar de vânt vechi pe care se chinui un timp până să-l aprindă.

— Putem, putem, că e numai aici în spate la trei pași în spatele casei. Și este în partea ferită de vânt, acolo nu se așază zăpada.

Avea dreptate; acoperișul casei cu cel al șopronului aproape de atingeau așa că zăpada nu avusese spor să se așeze. La lumina felinarului am văzut câteva sculpturi în diferite stadii de finalizare și grămezi de nuci mici și înnegrite peste tot. Locul nu prea era potrivit pentru a percepe cum se cuvine mesajul lor dar nici una nu mi s-a părut interesantă. Una singură, bănuiam că este vorba de „ Zburătoarea” de care pomenise mai devreme Mădălina, sugera în mod clar zborul: părea o fată prinsă în brațele unei praștii ca și cum ar fi fost gata să-și ia zborul. Și deși fața îi era abia conturată, oricine putea recunoaște acolo, pregătindu-se să se avânte în văzduh o Mădălină foarte stilizată. Mi-am desprins cu greu ochii de silueta grațioasă și am privit spre piesa de rezistență a expoziției din șopron. Solovăstru avusese perfectă dreptate când o comparase bolovanul cu o gură de canal. Atât numai că în locul capacului de fontă avea două creștături în care cu puțină bunăvoință puteai recunoaște două buze. Codreanu netezise bolovanul și-

i dăduse o formă aproximativ cilindrică, ca o masă rotundă, masivă, cu diametru de vreun metru și înălțimea de 30-40 de centimetri. Părea o copie nereușită la o scară mult redusă după "Masa tăcerii" a lui Brâncuși. Era așezată direct pe pământ așa că m-am apropiat și m-am lăsat în genunchi lângă bolovan. Am atins cu mâna „buzele” și l-am auzit pe Solovăstru icnind și făcând un pas înapoi. Era rece ca orice piatră lăsată afară într-o noapte de iarnă. Din cauza gerului mă trezisem nițel și nu mai eram gata să iau de bune toate poveștile potrivite poate pentru spus la gura sobei dar nu pentru publicat într-un ziar și pentru care bătusem atâta drum degeaba. Eram furios pe șeful meu că mă pusese pe drumuri, furios pe Solovăstru că mă tapase de bani cu o poveste numai bună de adormit copii și furios pe mine că mă lăsasem atras ca un fraier în capcană. Am întrebat batjocoritor:

— Și vreți să spuneți că „buzele” astea cum le spuneți voi, plescăiau și se mișcau?

Solovăstru mă privi încruntat:

— Cum te văd și cum mă vezi. Dacă nu crezi îți dau banii înapoi...

Am dat de data eu din mână a lehamite:

— Nu de bani e vorba aici, oricum nu sunt ai mei... dar am bătut atâta drum degeaba.

Supărați și morocănoși ne-am întors în casă fără să mai scoatem nici un cuvânt. Solovăstru a plecat, motivând că trebuie să vadă dacă femeia lui a dat de mâncare la animale. Mădălina ne-a făcut patul într-un dormitor cu două paturi imense, apoi a plecat și ea să se culce alături, ea locuia mult mai departe decât Solovăstru și nu ar fi putut ajunge așa ușor acasă. Cred

că se făcuse aproape de 12 noaptea până când am adormit, chiar am visat ceva cu gura aia de canal care prinsese dintr-o dată viață și fugea după mine furioasă că nu credeam. Mă ajunsese și era gata să mă înghită, când Mădălina care apăruse dintr-o dată lângă mine m-a tras afară. Am deschis ochii și la lumina pâlpâitoare a focului am văzut-o pe Mădălina în picioare lângă patul meu. Era într-o cămașă lungă de noapte aplecată peste mine și mă scutura de umăr. Am privit-o nedumerit cu ochi buimăciți de somn.

— Ai strigat așa de tare prin somn că te-am auzit din camera de alături. Cred că ai visat urât...

— Da ai dreptate, am spus eu aducându-mi aminte de gura de canal care mă fugărea. Am avut un coșmar... cred că rachiul acesta drept al lui Solovăstru este prea tare. Am vrut și să-i spun că poate și poveștile despre gura de canal cu buze era tot consecința rachiului de ienupăr dar părea atât de fragilă în întunericul pâlpâitor al încăperi încât mi-a venit greu să o jignesc.

S-a îndreptat încet spre ușă și acolo s-a oprit și a privit nehotărâtă spre patul unde nea Gică, sforăia ușurel învins de rachiul drept al lui Solovăstru.

— Pot rămâne aici, cu tine? a întrebat ea încet încât abia am auzit-o. Mi-e frică să dorm singură, dincolo...

Am rămas fără grai dar am încercat să nu mă arăt:

— Da sigur, am bâiguit eu și m-am tras mai la perete ca să-i fac loc.

A dat plapuma grea l-a o parte și s-a așezat lângă mine. Un timp a stat liniștită apoi am auzit-o cum începe să plângă ușor. M-am întins să o mângâi pe cap

și ea a venit mai aproape strângându-mă în brațe.

După un timp se potoli din plâns și eu am rămas nemișcat. Se șterse cu palma la ochi și spuse:

— Nimeni nu mă crede, dar mie îmi vine atât de greu. Eu sunt sigură că nu a fugit de mine, chiar mă iubea, nu ar fi plecat așa... a mai suspinat odată greu și a adăugat: sunt sigură că i s-a întâmplat ceva...

— Eu te cred, am spus deși nu credeam deloc. Poate că umblând atâta prin munți, s-a accidentat, a căzut în vreo prăpastie, cine știe?

Eram sigur că sculptorul dăduse bir cu fugiții văzând în ce încurcătură intrase dar ce mă costa să consolez fata asta ca un izvor de lacrimi de lângă mine. Măine sau când se va curăța drumul aveam să plec și nu aveam să o mai văd niciodată.

Și-a șters iar ochii și a spus:

— Nu asta i s-a întâmplat...

Văzând că tac și nu spun nimic a adăugat:

— Cred că a căzut, sau a intrat de bunăvoie acolo, pe poarta aia a lui...

Făcu o pauză, mai suspină odată apoi continuă:

— După ce a adus pietroiul ăla în șopron parcă nu mai era el... Fusesse un om atât de vesel atât de bun... Îți era drag să stai lângă el. După ce a terminat de cioplit bolovanul acela a devenit dintr-o dată neliniștit, nu mai dormea bine noaptea, avea coșmaruri și vorbea prin somn...

Se trase mai aproape de mine ca și cum ar fi fost înfricoșată dintr-o dată de vuietul viscolului. Oftă adânc apoi continuă:

— Spunea că de acum va deveni cel mai mare artist! Am văzut odată o sculptură făcută după ce

adusese bolovanul. Nu prea mă pricep eu la artă dar se vede că era ceva deosebit. Când am vrut să o ating a țipat la mine și a aruncat-o în foc. Apoi s-a schimbat tot mai mult... Se făcuse bănuitor, i se părea că aude voci și că este urmărit. Nu am spus nimănui dar în noaptea când a dispărut s-a sculat fără să spună nimic de lângă mine și a intrat în șopron. Am plecat după el dar când am ajuns eu nu am mai găsit decât asta lângă bolovan

...

Se scotoci în buzunarul cămășii de noapte și îmi întinse prin întuneric un obiect. L-am pipăit și mi-am dat seama că este o pipă. Mirosea încă a tutun.

— Atât mi-a mai rămas după el. Și copilul... Dacă m-ar fi iubit cu adevărat, așa cum spunea ar fi trebuit să nu...

Nu a terminat ce avea de spus și a început iar să suspine.

Ce să-i spun? Că nu cred o iotă din toate prostiile câte mi le îndrugase Solovăstru în seara asta? Și la care o făcuse și pe ea părtașă? Nu avea nici un rost. Dacă ei așa voiau să creadă era treaba lor. Am strâns-o și eu în brațe ca să o liniștesc și i-am șoptit:

— Nu mai plânge, te rog! Ai să vezi că până la urmă totul se va aranja...

Am dat să o sărut cast pe frunte dar chiar atunci a ridicat și ea ochii spre mine și buzele ni s-au întâlnit. Din greșeală în mod sigur și ne-am îndepărtat imediat atât din cauza surprizei dar mai ales pentru că afară s-a auzit un trosnet cumplit ca și cum o uriașă scândură veche și uscată ar fi fost ruptă în două. Am tresărit și ne-am ridicat speriați din pat. După cumplitul trosnet au fost câteva clipe de liniște apoi s-au auzit alt fel de

zgomote.

— Asta-i „Poarta”, a șoptit Mădălina speriată dar eu i-am făcut semn să tacă.

Păreau niște păcănituri însoțite de niște plescăituri monstruoase. Ca și cum o uriașă meduză ar fi ajuns acolo în creierul munților încercând să urce pe stânci.

Ne-am luat câte o haină mai groasă pe noi și am ieșit afară. Nu se vedea nimic dar zgomotele veneau în mod sigur dinspre șopron așa că Mădălina căută felinarul și îl aprinse cu mâini tremurânde după care mi-l dădu privindu-mă înfricoșată.

— Să ai grijă! mă avertiză ea.

Am ieșit în întunericul nopții alungat abia alungat pe câțiva metri de felinarul nostru. Înfiorându-mă din cauza vântului care se strecura hoțeste prin haine am pășit înainte ținând felinarul întins în față ca pe o pavăză. Lumina palidă a felinarului ne arată în șopron o imagine de coșmar: buzele monstruoase se mișcau lacome ca și când ar fi vrut să apuce ceva. Am pășit în față să văd mai bine dar Mădălina mă apucă strâns de mână:

— Te rog, nu te duce!

M-am desprins blând din strânsoarea ei și i-am spus:

— Trebuie să văd ce este și mai ales ... ce vrea...

Am luminat mai bine interiorul șopronului și am văzut că pietroiul nu numai că își mișca buzele, sau ce or fi fost dar parcă se mișca cu totul ca și cum ar fi vrut să ajungă undeva. M-am aplecat să văd mai bine dacă nu cumva există lanțuri, sfori care să pună totul în mișcare. Nu erau dar de la Solovăstru m-aș fi așteptat la orice. Am mai făcut un pas și atunci dintr-o dată ca

și cum m-ar fi simțit drăcovenia s-a oprit din mestecat. M-am întors spre Mădălina care se oprise în ușa șopronului:

— Oare ce vrea?

Mădălina se înfioră cuprinsă de alt fior decât cel dat de gerul mușcător:

— Pe mine mă vrea!

M-am dus lângă ea și am prins-o în brațe ca să o liniștesc:

— Nu vorbi prostii! Cum o să te vrea pe tine?

În spatele nostru buzele au început să scoată iar zgomotul acela dezgustător pe care îl auzisem odată în prejma unor vulcani noroioși de pe lângă Buzău. Mădălina se strânse în brațele mele și spuse șoptit de parcă i-ar fi fost frică să nu o audă bolovanul:

— Sunt sigură că Matei a fost luat, sau a intrat el de bună voie în bolovanul acela, Nu mă întreba de unde știu asta dar sunt sigură ca așa este. M-am întors și am privit cu îndoială bolovanul: nu mai clămpănea din buze și rămăsese cu ele deschise ca sărutarea indecentă și libidinoasă a unei negrese grase și buzate. În timp ce priveam am văzut clar cum se săltă câțiva centimetri de la pământ și se apropie de peretele șopronului. Am ridicat felinarul și atunci am zărit formele grațioase ale „Zburătoarei”.

— Știu ce vrea! am spus și m-am apropiat de sculptură.

Am apucat-o în mână și am ținut-o deasupra bolovanului care a început să se zguduie și să clămpăne ca apucat de friguri.

— Ai grijă! a țipat Mădălina când eu m-am apropiat și mai mult de pietroi.

Am lăsat încet sculptura spre buze și când mai avea numai câțiva centimetri acestea s-au lungit într-o imposibilă sărutare și au prins-o. Ca trasă de o mână nevăzută a dispărut în adâncurile bolovanului. Câteva clipe nu s-a întâmplat nimic apoi buzele și-au domolit freamătul și în șopron s-a așternut liniștea, auzindu-se numai șuierul vântului. M-am întors să plec când am auzit ceva ca un foșnet. În jurul pietroiului pământul se mișca și se scutura ușor făcându-l să se scufunde încet, încet ca prins în apele unui vârtej.

Mădălina privea ca în transă pietroiul. Desfăcu lănticul de la gât și mi-l întinse:

— Dă-i și lănticul te rog! Nu vreau să mai am nimic de la el!

Rămăsesem cu pipa în mână. Am privit-o ezitând. Era doar o pipă dar Mădălina a spus:

— Dă-i-o! Să nu mai rămână nimic!

Am aruncat și pipa în mijlocul vârtejului și totul a pornit să se învârtă asemenea unui mic ciclon. În numai câteva minute nu s-a mai văzut de loc nici pietroiul, nici pipa, nici lănticul și nici „Zburătoarea”. M-am apropiat ținut grijuliu de mână de Mădălina și am pipăit locul unde cu câteva clipe înainte fusese bolovanul. Locul era puțin mai calduț decât pământul de alături dar în rest era aceeași țărână obișnuită ca peste tot în șopron. Am mai privit câteva clipe în jur dar cum nimic nu mai mișca ne-am refugiat în casă, înghețați. Nu mai puteam dormi așa că ne-am refugiat în bucătărie unde mai rămăsese puțină căldură. Mădălina a răscolit jarul, a pus câteva lemne ațâțând focul și a făcut câte o cafea.

Zorile ne-au găsit tot în bucătărie și tot nelămuriți.

Eram sigur că Solovăstru avea să găsească o explicație: pietroiul se întorsese acolo unde îi era locul, în Râpa Seacă. Era ușor pentru un om superstițios să-și găsească explicații pentru orice. Dar pentru mine, un om crescut și educat în spiritul cartezian al științei și al necesității explicațiilor logice ceea ce am văzut acolo în șopron nu avea să se împace niciodată cu ceea ce știam despre lume. De trei ori am scos carnetul de reporter începând să scriu ceva despre ceea ce văzusem. A patra oară l-am scos numai pentru a-l arunca în flăcările din sobă. Mădălina a privit tăcută flăcările apoi a acceptat tăcută faptul.

— Poate este mai bine așa, a șoptit ea răscolind cu vâtraiul foile cuprinse de flăcări. Trebuie să uităm, dacă putem, a mai adăugat ea șoptit dar am auzit-o.

Soarele era deja sus pe la opt când a venit și Solovăstru; din viscolul de aseară nu mai rămăseseră decât troienele înălțate pe alocuri până aproape de streșinile caselor. Solovăstru era încă îmbufnat după despărțirea noastră nu prea cordială de aseară. A intrat, ne-a salutat s-a așezat la masă și până la urmă firea lui bonomă a învins. A privit spre cămile noastre de cafea și a oftat adânc spre Mădălina:

— Pune-mi și mie o cană fato, că mai nou boreasa mea nu poate nici să dea la vaci de mâncare până nu bea o cafea. De parcă a născut-o mă-sa cu cana de cafea în mână!

A sorbit zgomotos din cafeaua fierbinte apoi s-a ridicat iute în picioare și s-a uitat pe geam unde se auzea un zgomot de tractor. S-a întors vesel spre mine:

— Dacă tot nu vă place la noi să știți că pe la prânz

puteți pleca! Am vorbit cu omul de pe greder, i-am dat o sticlă de rachiu și până la prânz curăță zăpada până la șoseaua mare și de acolo încolo drumul îi liber.

Eu mă gândeam cum să îi spun despre întâmplările de azi noapte dar el privea lung la Mădălina cântărind-o din ochi. Clătina din cap și spuse:

— Tu nepoată nu cred că ai să mai poți lucra multă vreme la bar. Ar trebui să caut pe cineva să te înlocuiască că parcă văd că acum îți vine sorocul.

M-am ridicat și eu în picioare cât eram de înalt și încercând să îl domin, lucru care nici nu era prea greu de altfel la cât era el de scund. Am scos pieptul în afară și am spus cât de serios am putut:

— De azi Mădălina nu o să mai lucreze nici o zi în bar!

— I-auzi, i-auzi, făcu Solovăstru minunându-se și scărpinându-se în cap. Și de ce mă rog?

Am tras-o pe Mădălina mai aproape și am cuprins-o pe după umeri.

— Pentru că nu sunt de acord ca soția mea să lucreze într-un bar, de-asta.

Nu cred că sunt mulți oameni care au avut ocazia să îl vadă pe Solovăstru în încurcătură și lipsit de replică. Minute întregi a privit când la unul când la altul, începea un cuvânt, uita să îl mai termine și abia într-un târziu cu ochii în lacrimi a bâiguit:

— Păi eu ce să vă zic decât să fie într-un ceas bun și... să ai grijă de ea că eu... așa rău de gură cum sunt am ținut la ea ca din ochii din cap și am îngrijit-o cum am putut mai bine de când i s-au prăpădit părinți.

A data să mai spună ceva dar și-a trântit șapca veche pe cap și a ieșit ca o furtună din casă.

Mădălina zâmbi:

— Într-un ceas o să umple satul cu vestea că i se mărită nepoata. Când e vorba de așa ceva are gura mai bogată ca o muiere...

Trebălui un timp tăcută pe lângă sobă pregătind ceva de mâncare când se opri dintr-o dată ca și cum și-ar fi adus ceva aminte și se apropie de mine privindu-mă zâmbind:

— Auzi, dar pe mine nu ar fi trebuit să mă întrebi dacă vreau?

— Așa ar fi trebuit, am recunoscut eu încurcat, dar mi-a fost frică să nu mă refuzi.

— Păi te mai pot refuza și acum, a șoptit ea moale și eu am luat-o în brațe strângând-o cu grijă.

Ne-am sărutat lung și numai tusea încurcată a soferului ne-a trezit din visare. După ce a aflat vestea nea Gică a tras concluzia: „ Ei dacă tot nu ai găsit un subiect pentru un reportaj măcar nu ai venit degeaba. Ți-ai găsit nevastă!”

Ăsta a fost primul dintre drumurile multe și nenumărate pe care aveam să le fac la Fundățica. În fiecare din ele am învățat și am câștigat câte ceva numai bun de așezat acolo în partea aceea a sufletului unde țineam caseta cu amintiri frumoase. Dar nici unul din drumuri nu se compară cu primul, cel în care am găsit-o, sau poate, nici acum nu sunt foarte sigur, am fost găsit, de Mădălina.

APĂ VIE, APĂ MOARTĂ

Înainte de a se lansa cu viteză în defileul ce cobora spre Fundățica, nea Gică, șoferul ziarului, se întoarse zâmbind spre mine:

— Cine știe ce mai găsim acum în Fundățica?! Nu de alta, dar locul ăsta pare plin de minuni...

Am dat să-i răspund, dar hârtoapele din drum m-au făcut să-mi înghit vorbele. Și apoi nu prea am mai avut vreme de vorbit, pentru că drumul, care mi se păruse interminabil astă-iarnă, l-am făcut acum în numai câteva minute. Totul era înverzit în jurul nostru și, o dată ajunși lângă bar, abia l-am recunoscut, acoperit cum era peste tot de iedera voinicului.

Solovăstru, cu aceleași haine ponosite pe care le știam de astă-iarnă, deși acum eram în plină vară, ne aștepta pe treptele din fața barului. Privi pe furiș în jur, apoi se apropie cu pași repezi de mașină. Se urcă grăbit în spate, apoi îi spuse șoferului:

— Ia-o repede înainte! Nu vreau să fim văzuți unde mergem. Îți spun eu, pe drum, ce și cum.

După ce îi explică pe unde să o ia, mă înghionti discret în coaste:

— Șeful ăla al vostru nu ți-a dat nimic pentru mine? I-am întins în silă 50 de euro, avertizându-l:

— A zis că, dacă nu mă întorc cu un reportaj pe cinste, să ți-i iau înapoi.

A zâmbit strâmb, apoi, după ce i-a dosit adânc undeva într-un buzunar, a spus:

— Eu vă dau subiecte ca lumea! Ce vină am eu că voi nu vreți să scrieți despre ele?

După vreo doi kilometri s-a ivit un drumeag spre stânga și Solovăstru i-a făcut lui nea Gică semn să o cotească. Pe urmă s-a întors spre mine și a început să îmi vorbească ferit, de parcă ar fi fost numai urechi dușmănoase în jur:

— Uite, acolo este Râpa Dracului... Nimeni nu a vrut să își facă casă pe aici... Ți-am mai spus că îs locurile spurcate, noaptea se văd lumini și se aud zgomote. De parcă ar mesteca dracii sufletele păcătoșilor...

De după un pâlț de copaci se ivi o căsuță mică, gârbovită și înnegrită de vreme. Solovăstru arătă spre ea:

— Numai nea Benga și baba lui au inimă să stea pe aici. Dar la ce să te aștepți de la unul cu numele lui?

Probabil că am făcut o figură nedumerită, așa că nea Gică, mai umblat prin locurile astea, se simți dator să mă dumirească:

— Pe aici, la Dracu' i se mai zice și Benga...

Am vrut să mai cer lămuriri, dar nu am mai apucat, pentru că mașina a oprit brusc în fața porții. Sprijinit de ea sau, poate, sprijinind-o să nu cadă, stătea un moșneag. Părea să aibă vreo sută de ani, așa arăta de vârstnic și încovoiat de vremuri. Părul vâlvoi, netuns cine știe de când, sprâncenele dese, crescute mult peste ochi, îl făceau să pară aidoma unui bătrân spiriduș paznic peste comori.

Solovăstru coborî înaintea noastră și din unul dintre

nenumăratele lui buzunare scoase o sticlă cu ceea ce părea a fi rachiu drept. Părea cel mai bun pașaport pe aici pentru că la vederea ei, moșul se învioră și fața i se luminează toată ca și cum ar fi întinerit dintr-o dată câțiva ani. De lângă casă, un câine slab și negru hămăi spre noi de câteva ori, neconvins, apoi răpus de căldură se ascunse în umbra unui șopron și tăcu.

Ținând sticla în față ca pe un steag de pace, Solovăstru se apropie de bătrân:

— Bună ziua, nea Benga! Ce mai faci?

— Ha? Întrebă bătrânul, cu ochii la sticlă.

— Lasă, lasă, nu te mai prefacă că nu auzi, spuse Solovăstru tare și se întoarce spre noi. Aude ca un flăcău, dar îi place câteodată să facă pe surdu' numai așa, ca să-și plângă singur de milă...

Tot cu ochii la sticlă, bătrânul ne deschise poarta și ne pofti în ogradă. Lângă casă, așezată în partea umbrită, o masă și două băncuțe, la fel de vechi și înnegrite de vreme ca și casa, parcă ne îmbiau la odihnă.

— Sevastiță! strigă bătrânul cu o voce mai puternică decât te-ai fi așteptat. Sevastiță, ia adu tu niște pahare aici...

Din casă se auzi o mișcare, apoi un zăngănit de pahare. Ușa se deschise, dar nu ieși nimeni.

— Le-am pregătit, dar vino tu și le ia..., se auzi o voce tânără și cristalină.

— Sevastiță! - vocea bătrânului căpătă un accent amenințător, dar din casă nu se mai auzi nici o mișcare.

— Nu vin, na, că mi-e rușine să mă vadă oamenii ăștia așa...

Bătrânul Benga privi mai întâi la noi, apoi se răsti spre ușa deschisă:

— Sevastițo! Când oi veni și-oi pune corbaciul pe tine, n-o să mai poți ieși în sat de rușine o lună întreagă. Adu odată paharele alea și nu mă fă de râs.

Cu fereală, privind în jos stingherită, o codană ca la 17-18 ani, cu capul îmbrobodit într-o basma groasă, ieși din casă și ne puse câteva pahare pe masă.

— Bună ziua, nană Sevastița, o salută Solovăstru cu respect și desfăcu sticla în timp ce îmi făcea cu ochiul, arătând spre ea. Dar stai aici, să bei cu noi un pahar...

Codana privi scurt spre bătrânul Benga, dar, cum acesta, cu ochii la sticlă, nu spunea nimic, ridică din umeri și se așeză lângă noi. Priveam lung la ea și nu pricepeam de ce Solovăstru mi-o tot arăta din ochi. O codană ca toate codanele, crescută în cotloanele sălbatice ale munților și, după câte se vedea, cam sălbatică și nu prea scoasă în lume.

Solovăstru umpluse între timp paharele; după ce am ciocnit cu toții și am dat paharele peste gât, s-a întors spre bătrân.

— Nu vrei să ne spui, nea Benga, cum s-a întâmplat cu oamenii ăia... care au mas săptămâna trecută la mata.

Bătrânul privi urât la codană, care începuse să chicotească, și nu prinse a vorbi până nu mai goli un pahar.

Se șterse tacticos la gură și abia apoi începu să vorbească:

— Apoi, ce să mai spui, măi băiete dragă, că uite ce rușine pății acu', la bătrânețe. Și nu mi-e de ajuns

că mă știe tot satu', acu' mi-ai mai adus și pe domnii
ăștia de la oraș să audă și ei cum m-am făcut de răs...

Solovăstru se pare că își cunoștea bine omul,
pentru că, așa, ca prin minune mai scoase o sticlă cu
rachiu din buzunarele lui fără număr și o scutură bine
să i se vadă mărgelile înainte de a o așeza pe masă.

— Uite, împinse el sticla spre bătrân, asta ca să
mai ai și dumneata de dat câte un gât când ți-o fi prea
rușine... Să mai uiți.

Bătrânul privi lung la sticlă, cântărind-o parcă din
ochi. Dintr-o dată, se hotărî și cu o mișcare iute o puse
sub masă, ascunsă vederii, privindu-ne apoi nevinovat,
ca și cum ne-ar fi îndemnat să uităm de ea.

Tuși ușor ca să își dreagă vocea și îi făcu semn lui
Solovăstru să umple iar paharele. De data asta își muie
numai ușor buzele în rachiu și apoi începu molcom să
povestească:

— Cum să vă zic io vouă? Acu' vreo săptămână,
așa mai pe înserate, stăteam cu muierea mea aici, pe
prispă, și ne uitam la orătării. Tocmai le dădusem de
mâncare și așteptam să intre în coteț, să le închid. Noi,
dragă domnule, se întoarse el spre mine, nu avem
electrică aici, și gazul e scump, așa că aprindem lampa
cât mai târziu. Oricum, se înserase bine când au venit
oamenii ăia, și nu i-am văzut prea bine. Păreau un fel
de nemți, japonezi, străini erau sigur, că nu prea le
înțelegeam io vorba, mai mult din semne am priceput
că li s-a stricat mașina. O lăsaseră acolo, cam pe unde
o aveți și voi, numai că era mai mare și mai albă,
rotunjită parcă, cu tot felul de luminițe pe ea. Nu am
priceput eu bine ce voiau, tot arătau spre fundul
grădinii, unde începe Râpa Dracului, până când le-am

spus să se ducă, să-l ia și pe Dracu', dacă vor, și să mă lase să mă culc, că se făcuse târziu. Nu știu ce Ucigă-l toaca au căutat ei, că au duduie toată noaptea și au făcut o grămadă de gropi, noroc că nu semănasem nimic pe acolo. Dimineață, când m-au trezit, păreau mai bucuroși și mă tot îndemneau să iau două bidoane. Am zis ca o fi ceva băutură de-a lor, cum mi-au lăsat și nemții ăia de anul trecut pe care i-am lăsat o săptămână să își pună cortul lângă casă. Dar asta, după ce că era puțină, nici nu se putea bea de amară ce era. Am gustat-o și am scuipat-o îndată pe jos, de era să se strice ăia de atâta râs. Apoi unul pe care îl înțelegeam mai bine mi-a zis o prostie cât el de mare: că în bidoanele alea nu e rachiu, ci așa, un fel de apă vie și apă moartă, cum am auzit io prin povești când eram prunc. Am vrut să le zic vreo două, dar s-au urcat repede în mașina aia a lor și cât ai clipi din ochi nu am mai văzut-o, parcă s-ar fi înălțat la cer, nu alta. Apa moartă, după câte m-am priceput eu că ziceau ei, cică era să îți dai pe bube și alte rupturi de oase, iar apa vie, dacă se întâmpla un necaz mai mare, oricum nu i-am înțeles eu prea bine ce voiau să zică. Le-am pus în cămară, cu gândul să le încerc mai spre seară, și am plecat la coasă, că am un loc dincolo de Râpă și mă gândeam să nu îmi rămână necosit, ca anul trecut, când nu am putut să mă mișc toată vara din pat de junghiuri și am pierdut bunătaea de fân. Când mă întorc eu spre seară de la cosit, baba mea, nicăieri. Strig eu în sus, strig eu în jos, baba, nimic. Na, drace, mi-am zis eu, ori au venit nemții ăia după ea să mi-o ia și să mi-o fiarbă, să o facă mai fragedă, ori au luat-o dracii să o pună în loc de talpa iadului. Cum mă

Învârteam eu amărât prin bătătură, că uite am rămas singur la bătrânețe, numai ce aud dinspre cămară un chicotit, așa, ca de fetișcană. Deschid eu ușa, și acolo, printre cratițe și oale, se ascundea Sevastița, hlizindu-se ca proasta în broboadă. Ce-ai făcut, toanto? am întrebat-o eu, dar aveam așa o bănuială. Trăsese cu urechea la ce vorbisem eu cu nemții ăia și, cum am plecat la coasă, țuști la bidoane să le încerce ea prima. A turnat în ea la apă vie până a întinerit de a ajuns ca acum. Noroc că am venit la vreme să o opresc, că altfel ajungea copil de țâță, de trebuia acum să îi caut și doică prin sat. Am mai prăbăluit și io un pic din bidoanele alea, noroc că am apucat să îmi dau cu apă moartă pe spate, de m-a lăsat cu totul vătămătura care mă ținea de când am căzut acum câțiva ani din car, că toanta asta a mea, buiacă ca toți ăștia tineri, s-a împiedicat până la urmă de bidoane și le-a vărsat cu totul...

Am privit spre Sevastița, care râdea vinovată, ascunzându-și gura în broboadă, apoi am privit la Solovăstru, clătinând cu îndoială din cap.

Solovăstru se întoarse spre bătrân:

— Dar bidoanele alea măcar ți-au mai rămas?

— Rămas, sigur că au rămas. Am zis să le ținem noi, că tare erau faine. Sevastiță, ia du-te tu și le adă să le vadă domnii...

Sevastița rămăsese cu mâna la gură, privind năucă de la unul la altul.

Văzând cum privim toți la ea și așteptăm un răspuns, într-un târziu îngână cu voce pierită:

— Ieri-dimineață, după ce ai plecat la coasă, au trecut pe drum un domn și o doamnă într-o mașină.

Erau din București și m-au întrebat dacă nu le pot vinde niște lapte...

Bătrânul se lovi cu mâinile peste genunchi, într-un gest de disperare:

— Le-ai dat bidoanele? Păi, ce ți-am spus eu ție, să ai grijă de ele?

În fața tăcerii încăpățănate a Sevastiței, bătrânul ridică ochii spre cer ca și cum l-ar fi luat martor, apoi se întoarse plin de obidă spre noi:

— Uite așa mă chinui cu toanta asta a mea de șaptezeci de ani. Un pic de minte nu are și toate le face numai pe dos, de parcă o împinge Necuratu'...

Am pufnit supărat și am dat să mă ridic în picioare să plecăm, când nea Gică îmi dădu un ghiont, arătându-mi ceva în ogradă. La început nu mi s-a părut nimic deosebit, dar apoi, văzând încotro privea șoferul, m-am uitat și eu mai atent. Pigulind cu grijă după boabe, se apropia de noi cu pași măsurați un găscan bine făcut.

— La dracu, am șoptit în barbă.

Am luat pe pipăite, cu ochii țintă la orătanie, un pumn de grâu din sacul de lângă noi și l-am aruncat spre găscan. A început să ciugulească cu poftă, privindu-ne din când în când cu ochi albaștri și bănuitori.

Un găscan ca toți găscanii, numai că pe gâtul lui scurt și gros erau trei capete care ciuguleau pe rând din grâul aruncat pe jos, pe când celelalte două ne priveau suspicioase ca și cum ne-ar fi suspectat că vrem să-i luăm mâncarea.

Văzându-ne cum privim găscanul, bătrânul arătă scârbit spre el:

— la uitați-vă ce a fost în stare să facă până am venit eu de la cosit! A tăiat două găște și un găscan, le-a lipit la toate capetele pe gâtul găscanului, le-a spălat cu apă moartă, apoi i-a dat să bea apă vie. Cică era curioasă dacă va face ouă ca găștele sau va călca celelalte găște cum făcea înainte găscanul...

Alungă posac de lângă noi găscanul, care, total nepăsător la felul cum arăta, sâsâi furios cu toate trei capetele spre el înainte de a se îndepărta.

— Asta nu ar fi nimic, dar de când are trei capete nu mai doarme ca toate orătăniile, sâsâie mereu cât îi noaptea de lungă, că îl aud prin somn; ba, am început și să-l visez de-o vreme... Și în vis parcă se face tot mai mare, de parcă ar fi ca un balaur din ăla din povești, îmi golește dintr-o înghițitură tot hambarul și pe urmă sâsâie urât la mine, cică să-i mai dau... Nici nu mă mai pot hodini bine nopțile de răul lui...

Se întoarce spre Sevastița să o certe, dar văzând-o cum stă chircită cu capul între umeri dădu numai din mână a lehamite.

Am rămas fără grai; lângă mine Solovăstru zâmbea cu gura până la urechi și cred că se pregătea să îmi mai ceară niște bani, dar m-am făcut că nu îl bag în seamă. Moșul, văzând că noi toți eram ocupați să privim găscanul, mai umplu un rând de pahare. Eu m-am ridicat încet în picioare și i-am făcut semn lui nea Gică să se ridice și el. Mi-am dres vocea și, încercând s-o fac să îmi sune cât mai natural, m-am adresat bătrânului:

— Noi mergem până la mașină să aducem un aparat de fotografiat și o mașinărie să se înregistreze ce vorbim... Până mai stăm noi de vorbă, îl trimitem pe

domnul Solovăstru să aducă câteva sticle de rachiu din
ăsta drept de care îți place dumitale... numai să ne
spui cum s-a întâmplat totul de-a fir a păr... O să-i zic
să aducă și ceva de mâncare pentru s-ar putea să
dureze ceva mai mult...

Auzind de rachiu bătrânul se ridică și el, cu ochii
dintr-o dată atenți, și privi spre Solovăstru:

— Apoi, dragă domnule, să aducă numai rachiu, că
de mâncare mai găsim noi vreo orătanie să o tăiem, că
nu suntem așa de săraci, chiar dacă suntem aici la
capătul lumii, unde și-a înțărcat Dracul copiii...

L-am luat cu noi pe Solovăstru și l-am trimis să
aducă de unde o ști el încă vreo trei, patru sticle de
rachiu drept; m-am făcut că nu aud cum bombăne că
„alea trebuie să le plățiți separat, că îs destul de
scumpe, și io nu găsesc sticlele de rachiu pe marginea
drumului sau în pomi!”.

În ogradă, bătrânul Benga tocmai țipa la Sevastița
să se miște odată și să ne pregătească ceva de
mâncare. Și să se miște mai repede, că destule prostii
făcuse până atunci. Tremurând tot de emoție, am
ajuns la mașină și m-am așezat pe bancheta din spate
să-mi revin: în sfârșit dădusem lovitura! De data asta
avea să iasă un reportaj pe cinste! Am verificat dacă
am film în aparat, dacă banda casetei din reportofon
este trasă la capăt, apoi ne-am întors la bătrân. L-am
pus iar și iar să povestească întâmplarea, până când a
obosit și i s-a făcut lehamite. S-a mai înviorat puțin
când l-a văzut pe Solovăstru venind cu patru sticle la
gâtul cărora rachiuul drept făcea mărgeluțe aurii, dar tot
nu a mai vrut să continuăm până nu mâncăm de
prânz, mai ales că dinspre bucătăria de vară venea un

miros îmbietor. Am vrut să merg măcar să îi fac câteva poze găscanului, dar bătrânul era neînduplecat: după ce mâncăm! Împiedicându-se mereu - acum eram convins că de fapt încă nu era obișnuită cu noul ei corp tânăr -, nana Sevastița ne puse pe masă o tocăniță grozav de gustoasă și o mămăligă aburindă. Am început să mâncăm ca lupii, ronțăind cu poftă oasele, pe care le aruncam apoi câinelui negru, care se mai înviorase nițel și se învârtea pe lângă noi prinzându-le din zbor cu dexteritate. Abia după ce ne-am potolit puțin foamea, printre îmbucături, bătrânul Benga ne-a mărturisit:

— O fi Sevastița mea împiedecată, dar face o tocană de găscă ca nimeni alta în sat...

Nea Gică mă privi lung:

— Sper numai că nu a tăiat găscanul ăla ciudat de care avem noi nevoie...

M-a săgetat un junghi prin inimă, dar bătrânul Benga ne-a liniștit:

— O fi proastă Sevastița mea, nu zic nu, dar nici chiar așa...

Se uită după ea și, nevăzând-o prin apropiere, strigă:

— Sevastițo! Ia fă-te încoa și adu și balaurul ăla cu trei capete cu tine, că domnii vor să-i facă poze. Poate ți-or face și ție una, să-ți rămână de aducere-aminte, că cine știe cât te-o mai ține și pe tine tinerețea asta...

De cum am văzut-o pe nana Sevastița apărând de după colțul casei, acoperindu-și vinovată gura cu broboada, am știut că ceva nu-i în regulă. Și-a dat seama de asta și bătrânul, că întrebato-grăbit:

— Acu' ce-ai mai făcut, toanto?

Văzând-o cum îl privea cu ochii mari și fără să spună nimic, bătrânul se plesni cu mâinile peste genunchi a neputință:

— Ai tăiat găscanul, năroado!

Sevastița dădu numai din cap și scânci cu o voce subțire ca de fetiță:

— Păi, nu ai zis tu că nu mai poți dormi noaptea de răul lui? Acu', l-am tăiat iaca... Ai scăpat de el!

— Domnii ăștia voiau să îl tragă în poză... Acu' ce-or să mai fotochipeze?

Sevastița se hlizi și se răsuci pe călcâie:

— Păi, să mă fotochipeze pe mine, că uite ce tânără și frumoasă îs!

Dinspre Râpa Dracului se auziră câteva scrâșnete, și pământul păru că se mișcă ușor.

— Taci, toanto, făcu bătrânul moale. Nu auzi că râd dracii de tine?

Am rămas în gospodăria bătrânului Benga până spre seară, doar-doar vom mai găsi ceva, vreo urmă palpabilă a trecerii „nemților” prin sat. Cum era de așteptat, nu am mai găsit nimic.

Ne-am luat într-un târziu rămas-bun și am pornit-o spre mașină. Solovăstru se ținea cu mâna de buzunarul unde bănuiam că ascunsese banii.

— Io nu vă dau nici un ban înapoi, așa să știți. Ce vină am eu că ați mâncat probele?

Văzând că mergem amărâți și nu spunem nimic, căpătă curaj:

— Și mai trebuie să-mi plătiți și patru sticle de rachiu drept! Că de la Benga slabă speranță am să le mai iau înapoi.

*

Tot drumul înapoi spre oraș, spre civilizație, eu am tăcut morocănos, iar nea Gică, fin psiholog, mi-a respectat tăcerea. Din când în când, ofta și privea înapoi spre locul unde bănuia că ar putea fi Fundățica. Într-un târziu, chiar înainte de a intra în Brașov, nu m-am mai putut abține și l-am întrebat:

— Da' ce te frământă, ne-a Gică, de te tot uiți așa cu jind înapoi?

Șoferul depăși cu grijă un camion, apoi se întoarse oarecum rușinat spre mine:

— Mă tot gândesc la fetișcana aia...

— Care fetișcană? am făcut eu pe nedumeritul.

— Ei, care? Sevastița, care alta...

— Ce-i cu ea?

Nea Gică mai conduse un timp cu ochii la șosea, apoi spuse plin de obidă:

— Nu ai văzut cum i se mișcau ochii în cap? Un semn aștepta, și ar fi venit după mine. Că bătrânului tot nu îi era de nici un folos, așa tânără cum era...

Am privit mai lung la nea Gică: avea la vreo cincizeci de ani, dar uite, al dracului, unde îi stăteau gândurile. Mi-am ascuns un zâmbet și l-am întrebat, cât de serios am putut:

— Păi, de ce nu i-ai făcut semn atunci? Cred că moșul era chiar bucuros să scape de o asemenea pacoste... Ți-ar fi dat-o tot fuga...

Șoferul tuși încurcat și după un timp spuse:

— Acu', că era împiedicată nu ar fi mare lucru, s-ar fi obișnuit ea cu timpul să meargă drept. Dar mă gândesc: dacă moșul avea dreptate?

— Cu ce să aibă dreptate? am întrebat eu nedumerit.

— Dacă efectul la apa aia vie pe care a băut-o nu ține prea mult, și într-o dimineață mă trezeam cu o hoască de o sută de ani în pat, ce mă făceam eu pe urmă cu ea?

Când ne-am despărțit, o oră mai târziu, încă mai dădea din cap neconvins dacă a făcut bine sau nu.

Cât despre mine, ce să mai zic? Eram la al doilea reportaj ratat la Fundățica, dar va trebui să mai ratez multe și să mai treacă ceva timp până ce aveam să mă conving că șeful meu nu este un paranoic și că acolo, undeva între barul lui Solovăstru și Râpa Dracului, chiar se întâmplă lucruri ciudate.

APROAPE ÎNGERI

Când am citit anunțul din ziar, l-am înconjurat cu pixul, apoi, privind cu grijă în jur, am întors ziarul cu fața în jos de parcă mi-ar fi fost frică să nu-l vadă altcineva și să mi-o ia înainte. Anunțul era sec: „Angajez paznic pentru crescătorie de animale exotice. Se cere disponibilitate pentru muncă în locuri izolate. Salariu atractiv și durata angajării minimum un an”. Alături de rubrica cu anunțuri era și un reportaj despre jaful de la bancă: „Ieri după-amiază a avut loc o tentativă de jaf armat la banca din localitate. Cu numai câteva minute înainte de închidere, la unul dintre ghișeele băncii s-au prezentat doi indivizi care, atunci când le-a venit rândul, au scos pistoalele și au cerut toate încasările zilei. În timp ce casiera le pregătea banii, unul dintre gardienii băncii, culcat pe jos de jefuitori, a profitat de neatenția celor doi, a scos un pistol și i-a împușcat mortal. Mai multe amănunte și un interviu în exclusivitate cu gardianul, grav rănit în schimbul de focuri, în ediția de mâine, dacă starea lui de sănătate ne-o va permite”. Lângă articol erau fotografiile celor doi tâlhari și puțin mai jos poza mea. În ea arătam palid ca și cum aș fi fost grav rănit și cine ar fi văzut numai poza din ziar mi-ar fi dat puține șanse să scap cu viață. Am băut cu înghițituri mari cola care

se încălzise și m-am grăbit spre un telefon. E adevărat că ziarul apăruse în dimineața asta, dar mai știi cine dădea târcoale slujbei mele? Am vârât zâmbind o fisă în telefon: deja o consideram slujba mea, și nu știu de ce totul mi s-a părut că a curs firesc. Prea ușor și prea firesc.

— Alo!

În receptor se auzeau doar fâșâituri și pocnituri, ca și cum sunetul vocii mele și-ar fi căutat drumul spre țintă.

Într-un târziu, cineva mi-a răspuns:

— Alo... da, spuneți, vă rog.

După voce, părea un bărbat în vârstă, cultivat și calm.

Mi-am compus și eu o voce asemănătoare:

— Mă numesc Jim Warren și v-am sunat în legătură cu anunțul... paznic pentru crescătorie...

— A... sigur că da, domnul Warren....

În timp ce mintea mea înregistra mecanic informațiile privind modul prin care puteam ajunge la crescătorie, ceva s-a pus în mișcare. Un drăcușor neliniștit îmi șoptea că cel de la capătului firului părea să-mi cunoască foarte bine numele și că se opriese în ultimul moment. Imposibil. Nimeni nu știa nimic, cu atât mai puțin necunoscutul de la telefon. Pe care hotărâsem să-l contactez cu numai câteva minute în urmă.

În trenul care mă ducea spre viitorul meu loc de muncă, scuturat pe îndelete de vagonul vechi și aproape gol, m-am hotărât să-i păstrez noua slujbă cât mai mult timp. Poate între timp vor uita de mine și complicitățile celor doi tâlhari uciși. Care sigur vor dori să

se răzbune. Rumegam în minte întâmplările zilei de ieri și încă nu mă puteam lămuri cum am putut ieși atât de ușor din spital. La căderea nopții, m-am strecurat ușor, ca un abur, pe sub nasul polițistului pus să-mi asigure protecția. Nu prea aveam eu încredere în poliție și în abilitatea ei de a mă apăra prea multă vreme, așa că era mai bine să mă descurc singur..

După ore bune de mers cu trenul printr-un peisaj de câmpie monoton, dintr-o dată, aproape pe neașteptate, totul în jurul meu a început să se schimbe. Câmpia a cedat locul unor dealuri pietroase, preschimbate și ele în scurtă vreme, după numai câțiva kilometri, în munți abrupti, pe care ici-colo câțiva jnepeni încăpățânați încercau să se cațere fără succes. Când, peste încă o oră, am sosit în stația terminus, mi s-a părut că am ajuns pe fundul unei uriașe căldări de piatră din care se strecura afară, parcă pe furiș, numai linia ferată printr-un defileu îngust. Aici au coborât toți călătorii și în numai câteva clipe s-au pierdut cu pași repezi pe drumul din spatele gării. Pe peron mai rămăseseră numai un impiegat de mișcare și trei munteni cu priviri aspre și fețe dure, tăiate parcă din stânca munților care ne înconjurau. Cum figurile lor nu prea mă îndemneau la conversație, m-am îndreptat spre impiegatul în uniformă, care mă privea neliniștit în timp ce mă apropiam de el. A privit pe furiș spre cei trei munteni și, la un moment dat, mi s-a părut că vrea să intre în clădirea gării și să trântască ușa după el. Am mărit pasul și l-am întrebat arătându-i anunțul din ziar:

— Bună ziua! La ferma Ronsson cum aș putea ajunge?

Mi s-a părut că s-a schimbat la față și s-a uitat iar spre cei trei, care deveniseră brusc atenți. Apoi a privit înspăimântat spre mine cu niște ochi mari și goi, ca și cum nu m-ar fi văzut.

— Aaa... ferma Ronsson... pleacă un drum spre ea chiar din spatele gării. E la vreo trei kilometri de aici..., spuse el poticnit, într-un târziu.

Trei kilometri... Nu avea rost să caut nici un mijloc de transport, mai ales că nu aveam nici un bagaj la mine în afară de mica raniță, care nu numai că era ușoară, dar era și pe jumătate goală.

Am mulțumit cu o înclinare din cap și am dat să plec. Brusc mi-a venit o idee. Ce ar fi să aflu cu câteva minute mai repede ce muncă o să mă aștepte?

— Nu vă supărați... Poate că îmi puteți spune ce fel de animale se cresc la fermă? Știți, urmează să mă angajez acolo ca paznic...

De data asta, omul s-a schimbat cu totul la față. M-a privit un minut lung fără să spună nimic, doar deschizând și închizând gura fără să îi iasă nici un sunet.

— Animale? a bâiguit el într-un târziu.

— Da, ce fel de animale? am repetat eu apăsător și prin minte au început să îmi treacă tot felul de boli specifice zonelor înalte, din cauza lipsei iodului din apa de băut.

Din câte îmi aminteam eu, parcă producea cu totul alte afecțiuni, și tocmai mă pregăteam să repet întrebarea, când omul a făcut trei pași iute ca fulgerul spre ușa biroului gării, a trântit-o după el și am auzit clar cheia cum s-a răsucit de două ori în broască. M-am întors spre cei trei munteni, dar aceștia se îndepărtau

deja cu pași mari și cumpăniți și, văzându-le spatele lat, nu prea mi-a venit să le întrerup plimbarea. M-am apropiat de ușa închisă atât de brusc în nasul meu. Se auzea de dincolo de ea o voce înspăimântată:

— Nu mint, zău așa! Am auzit o voce care m-a întrebat de ferma Ronsson... Și despre ce fel de animale cresc acolo...

O voce arțăgoasă de femeie i-a răspuns:

— E normal să auzi spre seară voci care te întreabă de drumul spre iad, dacă începi să sugi rachiul de ienupăr cum dă soarele prima geana. Ai să ajungi ca cel de dinaintea ta, să vorbești singur cu liniile... O să-ți pierzi slujba, nenorocitul, și o să mă lași pe drumuri și pe mine și pe copii...

— Azi n-am băut nimic, începu el să se dezvinovățească, dar sunetul sec al câtorva palme mi-a dat de înțeles că avea o femeie care trecea extrem de ușor de la vorbe la fapte.

Am preferat să plec fără să mai insist, deși în sinea mea mă întrebam cât o fi putut bea mogâldeața de funcționar încât să i se pară că vede fantome... Sau că îmi aude numai vocea. O singură dată băusem rachiul de ienupăr și trei zile am bolit. Dar parcă totuși nu văzusem fantome... Poate că nu băusem destul. Dacă la fermă aveau, puteam încerca și asta. Timp de un an, puteam încerca multe...

În spatele gării erau numai două drumuri: unul ducea spre orașelul aflat la numai o azvârlitură de băț, iar altul, abia o cărăruie ceva mai răsărită, se pierdea spre munți. Am apucat mai bine ranița și am început să urc voinicește. În stânga și în dreapta drumului se înălțau stânci cenușii întrerupte ici-colo de filoane de

rocă de un roșu-aprins. În lumina tot mai slabă, păreau dărele de sânge ale unui uriaș sacrificat sus, în creierul munților. Atmosfera devenise de-a dreptul apăsătoare, așa că m-am bucurat când am zărit casa. Părea mai degrabă o cabană ceva mai mare, care se continua în spate cu câteva construcții joase. „Acolo cresc probabil animalele”, mi-am spus și am mărit pașii. Undeva în subconștient îmi rămăsese reacția funcționarului de la gară și, involuntar, mă gândeam la cele mai catastrofale scenarii. Adevărul este că unul singur nu mi-ar fi convenit: cel în care la fermă ar fi crescut șerpi. Nu pot să sufăr șerpilor și niciodată nu am putut să îmi explic de ce. De fapt este o fobie atât de comună la majoritatea oamenilor, încât nu prea ai nevoie să o explici, pentru că toată lumea te înțelege. Cu gândul acesta în minte, am bătut în ușă.

Mi-a deschis un bărbat în vârstă, dar care îmi părea voinic și destul de viguros, în lumina palidă a apusului.

— Da? m-a privit el întrebător, apoi privirea i-a coborât spre raniță și i s-a luminat a înțelegere. Pentru anunț, nu?

— Da, pentru anunț. Cu dumneavoastră am vorbit la telefon? am întrebat, deși îi recunoscusem deja vocea.

— Da, cu mine a răspuns el, studiindu-mă din cap până în picioare, poftindu-mă apoi cu un gest larg să intru.

— Numai puțin, am spus eu și m-am oprit în prag. Înainte de a intra, ar fi bine să lămurim niște lucruri. Nu suport șerpilor...

A început să râdă vesel:

— Foarte bine. Cine a pomenit ceva de șerpi? Și, la

urma urmei, cine suportă șerpilor?

M-am scărpinat în cap, încurcat:

— E drept că nimeni, numai că în anunț era vorba de animale exotice, apoi în oraș nimeni nu voia să îmi spună despre ce este vorba, așa că am făcut fără să vreau tot felul de asociații de idei...

A mai răs câteva clipe cu răsul lui molcom, apoi mi-a arătat o mică pancartă agățată chiar lângă ușa:

— De fapt oamenilor le este mai frică de ceea ce nu înțeleg, chiar mai mult decât de șerpi. Citește te rog! Eu arăt asta tuturor și tot degeaba...

Cu litere mari, gotice, erau scrise îngrijit câteva rânduri. Becul din fața casei nu lumina foarte tare așa că m-am apropiat mai mult să pot citi:

„ Necunoscutul naște frică, frica naște mânie și mânia, caută o victimă ”

— Noi nu vrem să devenim victimele nimănui, numai pentru că lumea nu ne cunoaște domnule Warren. și dumneata va trebui să ai grijă de asta...

A zâmbit iar larg apoi a deschis ușa și m-a poftit să intru. Încăperea unde am intrat era mare și părea și mai spațioasă datorită faptului că nu avea aproape deloc mobilă. O masă mare în mijloc, câteva scaune lângă ea și două dulapuri pe lângă pereți. Nu prea am mai fost atent la ce spunea pentru că pe lângă masă se învârtea o fată blondă care așeza vesela. Mi-a aruncat o privire fugară când am intrat, apoi și-a văzut mai departe de treabă. Am încercat să fiu atent la ce spunea viitorul meu patron, dar mi-am dat seama că privind la fată i-am pierdut șirul vorbelor.

— ... când vine trenul. Am mai pus o jumătate de oră până ajungi aici, așa că am hotărât să te așteptăm

cu masa.

A văzut privirea mea care aluneca mereu spre fată și a zâmbit ușor.

— Am uitat să ți-o prezint pe fata mea. Ea e Eloise!

Fata a privit scurt spre mine, a înclinat scurt din cap, apoi s-a aplecat iar asupra mesei.

— Ea are grijă de... animale. Dumneata va trebui numai să ne păzești... de eventualii musafiri nepoftiți.

— Animale, tată? Fata ridică ochii mari și întrebători spre tatăl său, dar acesta dădu nepăsător din umeri:

— Domnului Warren îi era frică să nu creștem șerpi. Nu-i poate suporta!

Râsul cristalin al fetei și privirea ei amuzată m-au făcut să mă nu mă simt prea bine, însă mirosul îmbietor al mâncării mi-a adus aminte că trecuseră câteva ore bune de când nu mai pusesem nimic în gură. Și apoi dintr-o dată mi-a trecut prin minte că niște animale de care putea avea grijă o fată așa de tânără nu puteau fi prea periculoase.

Am început să mâncăm și tocmai mă pregăteam să laud masa când, afară, s-a auzit un sunet îndepărtat. Părea un amestec ciudat de clinchet de pahare și ciripit de mici păsărele.

Fata a ridicat privirea spre tatăl ei și a zâmbit:

— Iar mă strigă. Să mă duc?

Bătrânul mai luă o gură de mâncare, o mestecă tacticos și, când termină, luă o înghițitură de vin, apoi se ridică de la masă.

— Mai bine mă duc eu. Tu i-ai alintat prea mult și, dacă o țin tot așa, în curând n-or să ne mai lase să dormim noaptea.

Din ușă, s-a întors spre noi:

— Dacă întârzii prea mult, arată-i tu domnului Warren unde îi este odaia. O fi obosit. Îi arăt eu dimineață ce are de făcut...

După ce a plecat, un timp a fost liniște, apoi, dintr-o dată, ciripitul s-a întetit, acoperit de glasul cald și învăluitor al bătrânului. Am vrut să mai întreb încă o dată despre animalele din fermă - după sunete îmi păreau mai degrabă niște porumbei care uguiau încetișor -, dar, privind la fata care strângea cu mișcări grațioase masa, am uitat. După cum am mai spus, era blondă, fața avea trăsături frumoase, regulate, și un bronz dat de soarele înălțimilor îi aurea obraji dându-i un farmec aparte. Nu știu de ce, aveam impresia că timpul petrecut la fermă va trece foarte ușor. Simțindu-mi privirea ațintită asupra ei, Eloise se întoarse spre mine zâmbindu-mi:

— Imediat termin și îți arăt unde o să dormi. Ți-o fi somn... Tata mi-a zis că ești de azi-dimineață pe drum.

Priveam scena domestică și prin minte îmi treceau tot felul de gânduri. Aveam 33 de ani și deja eram considerat bătrân pentru genul de muncă pe care îmi plăcea s-o fac. Cinci ani în legiunea străină, încă trei bodyguard la tot felul de nebuni cu bani amenințați de alți nebuni cu bani, apoi paznic la banca de unde abia reușisem să scap cu viață... Aveam un cont destul de bunicel, poate venise vremea să mă așez la casa mea. Uitându-mă la Eloise cum trebuia prin bucătărie, mă întrebam dacă aș fi fost un soț bun. Pentru că am avut toată viața numai meserii dure, cu femeile nu știam să mă port. Mi se păreau fragile, imprevizibile, și imediat gata să plângă. Zâmbeam pierdut în gânduri și tocmai

îmi spuneam că pe Eloise nu aş fi în stare niciodată să o fac să sufere sau să plângă, când s-a auzit un zgomot la uşă şi a revenit tatăl ei. A privit la noi lung, pe sub sprâncene şi a început şi el să zâmbească:

— Nu ştiu de ce, cred că o să-ţi placă slujba. Şi poate că o să rămâi mai mult de un an la noi, domnule Warren.

Eloise s-a întors surprinsă spre el:

— Chiar la asta mă gândeam şi eu, tată. Tu de ce crezi aşa ceva?

Bătrânul s-a așezat încetișor la masă, râzând ușor:

— Bănuiesc că îi place priveliștea, spuse el și arătă spre geam, unde munții luminați de o superbă lună plină își arătau până departe crestele poleite.

Am simțit că roșesc și mi-am făcut de lucru la bătrâna mea raniță de legionar. Oare chiar atât de previzibil eram?

Acum râdeau amândoi, un râs vesel care nu mă supăra, și după un timp am început să râd și eu alături de ei.

— Ar fi bine să-i arăți unde o să doarmă. Poate că nu o să-i placă confortul nostru și ne trezim că mâine dimineață pleacă...

Știam că glumește și mai simțeam că aş fi în stare să dorm și pe pietre, numai să pot rămâne.

— Noapte bună, i-am spus și am pornit-o pe scări, în sus, după Eloise, cu rucsacul în mână și cu privirea în jos, încercând să nu-i privesc picioarele bronzate, care urcau sprintene înaintea ochilor mei pe scara abruptă.

Am ajuns pe un coridor întunecos, luminat într-un capăt de o lampă de veghe care trimitea spre noi o

lumină slabă. Cum mergea înaintea mea, mi s-a părut că în întunericul pâlپător al coridorului toată ființa ei e înconjurată de o aură palidă de lumină diafană, iar din umeri i se desprindeau o pereche grațioasă de aripi. Am clipit de câteva ori și aripile au dispărut; am început să zâmbesc în sinea mea: dacă o vedeam pe Eloise cu aripi, era clar că începeam să mă îndrăgostesc de ea. Dacă nu cumva eram gata îndrăgostit.

Eloise deschise prima cameră și intră cu mine ca un motan mare și blând după ea. Mai lipsea să torc și să mă frec de piciorul ei. Să fi știut că mă lasă, zău că aș fi început.

— Uite, aici o să dormi, îmi spuse ea după ce aprinse lumina și arată spre pat. Hainele ți le poți așeza în șifonier. Baia este la capătul coridorului și lampa de veghe este aprinsă toată noaptea, așa că nu te poți rătăci.

În mijlocul camerei mici și cochete erau o masă și patru scaune. Se așeză pe unul dintre ele și începu să aranjeze florile din vază.

— Florile eu le-am cules azi-dimineață. Speram să îți placă..., îmi spuse ea și privi drept în ochii mei.

„Speram să îți placă”, a spus ea mângâind florile, dar eu auzisem: speram să îți plac! Sau poate chiar așa spusese...

— Înainte să vii, avea grijă de fermă fratele meu... El a trebuit să plece... Îmi era tare frică să nu vină cineva... - glasul i se poticni, apoi continuă: Știi, cineva cu care să nu mă înțeleg. Uneori, mai ales iarna, rămânem izolați aici luni întregi

— Perfect, am spus eu cu glas sugrumat. Am tușit

ca să-mi dreg vocea și am continuat: Vreau să spun că o să îmi placă în mod sigur aici... și cred că o să ne înțelegem...

Se ridică de pe scaun și se apropie de mine. Îmi ajungea până la bărbie și mirosea a flori proaspete și a aer aspru de munte. Se ridică ușor pe vârfuri și mă sărută pe colțul gurii. Am înghițit în sec, încercând să spun ceva. Mi-a pus un deget pe buze și a zâmbit fericită.

— Noapte bună, a spus și s-a îndreptat spre ușă.

— Noapte bună, am răspuns, și ea a închis ușa, pierzându-se în întunericul coridorului.

M-am dezmeticit și am fugit să deschid ușa, privind după ea. Iar mi se părea că umerii îi erau învăluiți în faldurile largi ale unor aripi.

— Eloise, am strigat ușor, și ea s-a întors spre mine nedumerită.

Stăteam în ușă și priveam spre ea cum se apropie, gândindu-mă cum să o întreb. Mi-am făcut curaj:

— Aș vrea să știu, totuși, ce creșteți aici? Numai dacă nu este secret, bineînțeles...

M-a privit lung, dintr-o dată întristată.

— Știam că te frământă asta. Vino să îți arăt! Oricum trebuia să vezi dimineață...

— Dar tatăl tău nu se va supăra?

Cobora deja scările, așa că mi-a răspuns fără a întoarce capul:

— În mod sigur nu se va supăra. Ba chiar se va bucura că îți arăt eu, nu el...

Bătrânul nu mai era în camera de jos și eu am urmat-o pe Eloise prin ușa din spate. La început am crezut că am nimerit într-un dormitor pentru copii. De-

a lungul pereților, așezate pe două rânduri, se înșirau pătuțuri mici de copii. În ele, copii de toate vârstele dormeau zâmbind sau murmurând ceva prin somn.

— Acum ai văzut? s-a întors spre mine Eloise și mi-a zâmbit larg.

— Am văzut, dar zău că nu înțeleg, i-am răspuns, și chiar atunci unul dintre copii s-a răsucit prin somn și i-am văzut aripioarele. Albe și parcă diafane, dar perfect reale.

M-am aplecat peste alte paturi și am văzut că toți aveau aripi. M-am întors spre Eloise cuprins de un început de înțelegere.

Ea doar a dat din cap și a confirmat:

— Copii care mor... Trebuie să stea undeva până cresc mari și pot deveni îngeri păzitori, nu?

Ferma la care mă angajasem era o crescătorie de îngeri...

Eloise s-a aplecat spre unul dintre paturi să așeze o păturică, și atunci i-am putut vedea clar aripile pliate și coborând grațios de-a lungul spatelui. M-a privit cu o ușoară tristețe, și atunci am știut, fără să mă întorc, că și pe spatele meu erau aceleași albe aripi...

Am zâmbit la gândul că undeva, în orașul unde fusese jefuită o bancă, un ziarist avea să fie foarte dezamăgit că nu va mai putea să-i ia un interviu paznicului de la bancă rănit în schimbul de focuri.

FATA DE PE MALUL MĂRII

Am auzit un zgomot ușor la ușă și m-am ridicat în capul oaselor în pat. Nu prea dormisem bine, un local aflat în apropiere avusese clienți până târziu în noapte și se simțise obligat să-i întrețină cu melodii de petrecere cântate tare și cu voie bună. Am privit la ceas: era numai opt și nu prea știam cine ar putea să mă deranjeze atât de dimineață. M-am tolănit înapoi cu speranța că fusese numai o părere, când am auzit din nou ciocănitul. Era abia perceptibil, ca o șoptă, și, dintr-o dată, mi-am dat seama cine ar putea fi. Îmi venea să-mi trag pătura peste cap, dar știu că ar fi bătut în continuare din ce în ce mai tare până aș fi deschis. Ciocănitul din ușă era efectul combinat al unei seri ploioase stropite cu multă votcă, în amestec cu foarte mult ghinion. Acum trei sau poate patru seri, după ce tipa cu care bântuisem toate plajele din jur îmi dăduse spre seară papucii, văzând că începe să plouă, m-am refugiat în barul hotelului, înecându-mi deziluzia cu câteva pahare de votcă bună. Târziu, spre sfârșitul serii, am văzut-o coborând pe ea, Ella. Era colega de cameră a mimozei pudice de dimineață, a cerut voie să ia loc la masa mea, iar eu, în halul de deprimare și însingurare în care eram, aș fi dat voie și unui hipopotam femelă să ia loc lângă mine, cu condiția să aibă un umăr pe care să plec capul meu de bărbat

Înșelat în așteptări și să plâng. Ei bine, Ella se pricepea de minune la consolări. Mi-a explicat pe îndelete că prietena ei așa își făcea în mod constant numărul de când veniseră la mare. Agăța băieți, îi purta toată ziua cu vorba, apoi seara le dădea papucii, spre exasperarea lor. Și a mea, am încercat eu să adaug, dar nu numai mintea, ci și limba parcă îmi lucrau la ralanti și eu nu găseam acceleratorul să urnesc nițel lucrurile. Până la urmă, deși nu părea deloc genul, le-a urnit Ella. M-a ajutat să ajung la lift, apoi în cameră, pe urmă, normal, în pat. Cum a ajuns lângă mine rămâne un mister la fel de mare ca cel al Bermudelor. Am chemat-o eu? S-a oferit ea voluntară? Oricum, dimineață m-am trezit cu ea alături în pat. Fără alcoolul care să-mi alerge vesel prin minte și care să pună o perdeluță roz între mine și realitate, Ella părea de-a dreptul hidoasă. Păcat de nume. De fapt, îmi spuneam eu privind-o dintr-o parte cum sforăie, nu era numai urâtă. Era..., cum să spun eu? Parcă așa, cenușie, ștearsă și lipsită de atracție, ca o meduză care a stat toată noaptea abandonată pe plajă. De exemplu, numai părul: dacă ar fi fost cu o nuanță mai blond, ar fi avut culoarea aceea minunată cu care orice bărbat ar fi fericit să-și bucure ochii la trezire pe perna alăturată. Așa, parcă aveam alături un fuior de cânepă, și nici ăla nu prea bine prelucrat.

— Vai, a spus ea, când s-a trezit într-un târziu. Ce-o să crezi acum despre mine? m-a întrebat clipind pudic din ochii urduroși.

Am gemut fără să-i răspund nimic și, plăcându-mi cât de tragic suna geamătul meu, am continuat să gem. Am arătat spre cap și i-am făcut vânt pe ușă.

E adevărat că am lăsat biata fată fără răspuns, dar nu îmi era de ce cred eu despre ea, ci de ce ar spune prietenii mei, care mă știu totuși un om normal, dacă m-ar vedea în pat cu o asemenea probă de urâțenie pură. Ei bine, de atunci, la fel ca și acum, aproape în fiecare dimineață, îmi ciocănea ușor în ușa să îmi propună tot felul de tâmpenii. Să fac pe adormitul nu ținea, pentru că alaltăieri, când, exasperat, am băgat capul sub pernă, a adus lăcătușul hotelului, perorând pe hol surescitată că precis prietenului ei îi este rău sau i s-a întâmplat ceva groaznic. Am deschis chiar la timp, înainte ca omul să spargă broasca, și, după cum privea când la mine, când la ea, legănând ușor ciocanul, am fost sigur că vrea să ni-l trântască în cap. Nu eram sigur doar pe cine anume vrea să lovească primul...

M-am dat jos gemând și m-am împleticit până la ușă, deschizând-o.

— Paul, oh Paul, izbucni ea zbuciumată ca de obicei. Dacă ai ști cât de îngrijorată am fost... Am crezut că ți s-a făcut rău...

Îngrijorarea ei a părut să se topească dintr-o dată când a dat cu ochii de pat. Sporovăind întruna, a ajuns lângă el, s-a așezat și a început să potrivească pernele.

Întotdeauna am fost un om moale. Am lăsat lucrurile să curgă de la sine chiar dacă ele nu curgeau în direcția în care aș fi vrut eu. De pildă, acum. De ce nu aveam putere să prind arătarea asta de după cap, să o duc în fața oglinzii și să-i explic:

— Fată dragă, Muma Pădurii, zgripturoaică ce ești! Trezește-te! Uită-te puțin în oglindă și pe urmă ia-o la goană... și să te oprești când o să te strig eu.

Din nefericire pentru mine, nu am găsit putere să fac așa ceva. În loc de asta, am început să bâigui o scuză, ceva legat de starea mea proastă, de durerea de cap care de câteva zile nu mă mai părăsea, deși mă simțeam mai degrabă asemenea lui Gulliver în timp ce era agresat de tânăra femelă yahoo.

— Lasă că te pun eu pe picioare! a decretat ea voioasă și a început să scotocească prin sacoșa imensă pe care o căra peste tot după ea.

A început să înșire pe pat vitamine, energizante și, la sfârșit, un pachet de prezervative Kama Sutra, cu poziții explicite din Tantra Yoga desenate pe ambalaj, doar-doar mi-o trece vreun gând prin cap. Mi-au trecut chiar două gânduri în timp ce mă îndopam cu pastile: trebuia să fac ceva, orice, ca să scap de ea sau, dacă nu, să dau bir cu fugiții și să renunț la frumusețea de concediu. Mă uitam la ea cum mă urmărește din priviri în timp ce îi înghițeam cu noduri medicația. Avea o față mică și îmbătrânită, ochi scânteietori cum numai într-un film despre monștrii din insula doctorului Moreau îmi mai aminteam să fi văzut și o poftă teribilă să mă sâcâie pe mine.

Am ieșit cu ea hotărât să mă fac praf suficient de mult încât să capăt curaj să-i spun că nu îmi place și că niciodată, orice ar face cu mine, nu o să-i mai dau nici o un prilej să ajungă în patul meu. Poate doar dacă aș umbla tot timpul beat, dar nu eram atât de prost să-i dau ideea asta, pentru că, la câtă minte avea, ar fi fost în stare să o pună și în practică.

Nu îmi aduc bine aminte decât de primele două baruri și primele șase pahare. Pe urmă, ca prin vis, îmi amintesc că ne-am întâlnit cu colega ei de cameră,

care ne-a felicitat - pomenise oare cineva de o logodnă? eu nu, în mod sigur -, apoi cu vechiul meu grup de prieteni, cel cu care venisem la mare. Unul m-a tras deoparte și mi-a spus foarte serios că știe adresa unui ucigaș plătit ieftin, era sigur că dacă îi arăt poza tipei îmi face o reducere de 50%, altul m-a rugat să îi fac rost de o poză de-a Ellei, luată dimineața înainte de se machia, fiindcă are un câine blând acasă și vrea să îl învețe să latre. Genul de glume proaste pe care le făcusem și eu de nenumărate ori. Am înghițit totul în tăcere și am băut mai departe. Până când aproape nu mi-a mai păsat cum arată Ella și nici în ce parte se învâртеște pământul. Pentru că se învâртеa tare, asta era sigur. Și totuși, prin aburi de băutură amestecați, îmi aminteam în timp ce ne întorceam spre hotel că trebuia să găsesc un motiv să mă despart de ea. Un motiv care să nu o supere, dar nici să poată fi întors mai târziu împotriva mea. Mă clătinam într-o parte și-n alta în timp ce ea mă susținea mândră, ca și cum le-ar fi spus sfidător celor care ne priveau amuzați: și ce dacă este beat? E omul meu! Omul ei pe naiba! Intrarea hotelului se apropia cu pași repezi, ba nu! noi ne apropiam de hotel cu pași - mă rog, nu așa de repezi -, dar ne apropiam totuși și mie nu îmi trecea nimic prin cap. Am intrat și parcă am văzut cum recepționarul de noapte a clătinat muștrător din cap, dar Ella a ridicat nepăsătoare din umeri și m-a condus spre lift.

Fă, Doamne, să se rupă cablul! Să se rupă cablul, mă rugam eu în șoaptă și nu știam ce să promit ca să îmi fie ascultată rugăciunea.

Ce ușor era de regi, pe vremuri. Construiau o

mănăstire, o catedrală, două, și le erau ascultate toate rugile... Eu ce să promit? Mă întrebam întruna, în timp ce repetam ca o litanie: să se rupă cablul, fă să se rupă cablul...

— Nu se rupe, nu îți fie frică, mă încuraja Ella. Ai băut un pic prea mult și de-asta ți se pare că se clatină.

A avut dreptate: nu s-a rupt. Am ajuns în camera mea și, cum în mintea ei făcuse probabil oarece asociere între starea mea de beție și prima noastră noapte de amor, cred că se și vedea deja în pat cu mine.

M-am așezat la masă și i-am făcut semn să stea jos. Am început să vorbesc cât de rar am putut ca să înțeleagă:

— Ella...

— Da, dragule, spune...

— Ella, stai jos și ascultă-mă! Nu scoate nici un cuvânt până nu termin de vorbit!

A strâns gura punga și m-a privit încruntată.

— Ella... eu nu te iubesc. Și nu am să te pot iubi niciodată. Nu plânge și ascultă-mă! De când eram copil mic am visat să iubesc o femeie așa... și am arătat cu mâna undeva unde bănuiam că ar fi cerul. Niciodată nu am să pot iubi o piticanie ca tine... așa să știi. Eram beat în prima seară, am crezut că ești mai înaltă... zău...

Sau poate că am spus mai mare? Oricum nu conta prea mult și nici nu avea ce să facă, știam asta sigur pentru că în liceu am avut un coleg care a încercat în zadar să mai câștige patru centimetri în înălțime ca să ajungă la fel de înalt ca prietena lui. Nu a reușit cu

toate exercițiile de gimnastică pe care le făcea zilnic, și până la urmă s-au despărțit.

Nu mă mai asculta. Fața și așa destul de mică i se încrețise ca și cum ar fi fost o mască din hârtie creponată și acum cineva mototolea hârtia pe dinăuntru.

S-a ridicat brusc în picioare, făcând să cadă scaunul ca într-un scenariu prost al unui film de serie B. Nu conta de acum. I-am spus că mă despart de ea, fără să îi spun și cât este de urâtă.

— O să mă ai pe conștiință! m-a amenințat ea din ușa, privindu-mă cu ochii ca două puncte fosforescente. Măine, dacă vrei să mă găsești, să mă cauți pe malul mării... și a trântit ușa făcând să sară tencuiala din jurul ei...

— Să te caute hingherii, am mormăit eu, cufundându-mă pentru prima dată de o săptămână încoace într-un somn adânc și fără vise.

Subconștientul meu bifase victoria și îmi comunicase că pot să dorm liniștit pentru că dimineață nu avea să mă mai trezească nimeni.

Ciocănitul puternic care m-a făcut a doua zi de dimineață să sar din pat precis nu era al Ellei. Era prea puternic și ritmul părea aproape isteric. Cu ochii cârpiți de somn m-am dus să deschid și am văzut fața înspăimântată a lăcătușului hotelului. A înghițit de două ori în sec, apoi a reușit să îmi spună:

— Domnul director a trimis după dumneavoastră. A spus că vă roagă să veniți urgent pe plaja hotelului.

M-am îmbrăcat mai repede ca niciodată în viață și am coborât cele trei etaje în fugă, fără să mai aștept liftul, în timp ce o idee groaznică își făcea loc în mintea

mea: Ella s-a ținut de cuvânt și s-a aruncat în mare.

Când am ajuns pe plajă am văzut că, în ciuda orei matinale, era plin de lume. Toți priveau la o gigantică silueta culcată pe plajă. Părea o fată uriașă, imensă chiar, îmbrăcată într-un sumar costum de baie albastru și care dormea nepăsătoare, cu spatele la toată aglomerația de pe plajă. În prima clipă m-am gândit la o reclamă la costume de baie sau la orice altceva. Cu numai câteva zile înainte, cei de la Coca Cola instalaseră pe plajă o uriașă sticlă gonflabilă, pe care toată lumea se simțise obligată să o viziteze. Dar ce legătură putea avea cu mine? De ce mă căuta directorul? De parcă mi-ar fi citit gândurile, acesta se apropie de mine cu pași mici și afectați. Era singurul în costum și cravată de pe toată plaja, dar nu părea să îi pese prea mult de asta. Se ridică pe vârfuri ca să ajungă la urechea mea:

— Nu știi dacă ați observat, dar seamănă perfect cu prietena dumneavoastră! Până acum câteva minute era întoarsă cu fața spre plajă și am putut observa acest aspect foarte clar.

— Este cam devreme pentru o insolație, nu credeți? m-am interesat eu politicos, și el a vrut să îmi răspundă ceva pe același ton, dar chiar atunci pe plajă s-a produs rumoare și lumea a început să se dea la o parte.

Din cauza fluxului, ființa de pe plajă ajunsese să aibă fața pe jumătate cufundată în apă și, cum se pare că o deranja, s-a întors cu fața spre țarm. Era imensă! A căscat lung o dată, apoi s-a ridicat într-un cot, privind la cei adunați pe plajă.

Rotind privirea, a dat cu ochii de mine și s-a ridicat

în picioare. Câinii care erau amestecați printre oameni s-au pornit să urle, și oamenii înșiși au început să se calce în picioare în dorința de a părăsi mai repede plaja.

O voce sunând ca toate trâmbițele Ierihonului a făcut ocolul plajei:

— Paul! a spus ea, dar s-a auzit ca și cum ar fi spus „Phaaaauuuul”.

Geamurile din spatele meu au zăngănit prelung, iar în port, nu știu de ce, s-au pornit să sune sirenele vapoarelor. Oricum, nu îi acopereau vocea.

Am închis ochii și am întins mâna în jur încercând să găsesc perna. Era un coșmar, trebuia să mă trezesc repede și mai ales să am grijă de acum încolo să nu mai amestec în halul ăsta băuturile seara.

— Phaaaauuuul! s-a auzit iar, și când am deschis ochii am văzut că ea făcuse un pas spre mine printre oamenii îngroziți care părăseau în fugă plaja.

— Phaaaauuuul! Acum sunt destul de mare ca să mă iubești?

Mă privea cu ochii ei strălucitori și a întins nerăbdătoare spre mine mâna cât cupa unui excavator de mare tonaj.

— Phaaaauuuul! și nimic nu suna mai înfiorător decât nota de duioșie pe care o ghiceam în vocea bubuitoare.

Am închis ochii și am lăsat mâna uriașă a destinului să mă cuprindă.

POIANA ÎNGERILOR

Din București au plecat de îndată ce s-a luminat de ziuă, amestecându-se cu valul de turiști de duminică ce năzuiau să evadeze măcar pentru o zi din canicula capitalei. Aproape tot timpul drumului Tom a stat pe bancheta din spate, mare, masiv, bolovănos și, cu o figură crispată, urmărind încruntat fiecare polițist de țară pe lângă care treceau. Oricât a încercat să îl convingă să pună sacoșa cu prada în portbagaj, a fost în zadar. Uneori se comporta mai rău ca un copil, așa că în cele din urmă a trebuit să cedeze, dar l-a așezat în spate. Ca un făcut, pe toată Valea Prahovei, până dincolo de Brașov, în fiecare comună cât de cât răsărită, polițistul era la datorie, patrulând mândru pe mijlocul șoselei. Nu păreau să caute ceva anume, mergeau doar cu pași țanțoși pe mijlocul șoselei să vadă și, mai ales, să fie văzuți.

— Uite și la ăsta! izbucni el într-o comună, în apropierea Sibiului. E duminică dimineața, și el, în loc să se ducă la biserică, să îi mai ierte Dumnezeu din păcate, stă și se plimbă pe mijlocul șoselei...

— În locul tău nu aş vorbi așa mult de iertarea păcatelor, îi răspunse Tudor, conducând degajat mașina.

Nici măcar faptul că Tom strângea cu îngrijorare sacoșa în care aveau prada, cele peste zece kilograme

de aur și câteva mii de euro, nu îl făcea să își piardă calmul. Știa de la început cu cine are de-a face. Avea două posibilități: să scape de el înainte de a trece granița, sau, ținând seama de mâinile lui de neprețuit când venea vorba de vreun seif, să încerce să îl treacă cu orice risc. Sub bancheta pe care stătea Tom încrâncenat erau ascunse din timp câteva cartușe cu țigări. Suficient cât să motiveze neliniștea lui Tom în fața vameșilor, dar insuficient cât să fie opriți. Aveau să le fie reținute țigările, amendați și lăsați să treacă cu aurul și valuta bine dosite în ascunzătoarea pregătită din timp. Când drumul era liber și atenția nu îi era solicitată, Tudor își lăsa imaginația să alerge cu câteva ore înainte, spre momentul în care vameșii vor găsi țigările. Zâmbi ușor, apoi alungă imaginea unui Tom încercând cu disperare să se disculpe, concentrându-se asupra drumului. Cu o figură detașată și plină de șarm, conducea calm și, acolo unde, prin satele răzlețite între marile orașe, întâlneau polițistul de țară care nu avea somn și era proțăpît în mijlocul șoselei, pus pe fapte mari, îl saluta cu deferență ca pe o veche cunoștință. Poate mașina, poate figura lui relaxată a făcut să nu fie opriți deloc de-a lungul a peste trei sute de kilometri, până dincolo Sibiu, într-una dintre comunele întinse parcă la nesfârșit de-a lungul șoselei principale. Acolo, un agent de circulație cu o mutră posacă le făcu semn să tragă pe dreapta:

— Bagă viteză și treci de el! șopti înspăimântat Tom.

Tudor se întoarce calm spre el:

— Liniștește-te și stai blând. Doar atât ai de făcut! Bine?

Tonul celui altăvui avu efect, pentru că Tom se relaxă vizibil în timp ce mașina oprea în dreptul polițistului.

Ajuns în dreptul portierei, polițistul salută și spuse cu o figură încurcată:

— Mă scuzați, spuse el poticnit, impresionat poate și de aspectul mașinii, și de ochii cenușii, reci, ai lui Tudor. Aș vrea să vă rog ceva!

Tudor zâmbi exact cât trebuia:

— Spuneți, vă rog! Dacă se poate, vă ajutăm cu cea mai mare plăcere.

Polițistul arată în spate, unde se vedea un băiat îmbrăcat în trening, sprijinind amărât o bicicletă.

— Cumnatul meu voia să facă o excursie cu bicicleta prin jur. Numai că i s-a rupt o pedală și mă gândeam că poate îl duceți până acasă. Stă în Sebeș. Vreo patruzeci de kilometri de aici...

Tudor privi scurt în spate spre Tom, care părea ceva mai liniștit, și-i spuse polițistului:

— Nici o problemă... Sigur că da, mai ales că ne este în drum.

Coborî și deschise portbagajul încăpător, în timp ce polițistul se scuza în continuare:

— Nu v-aș fi deranjat, dar nu trecea nici o mașină break în ultimul timp ...

Se întoarse spre băiatul care stătea încă sprijinit de bicicletă:

— Hai, vino, că te-am rezolvat. Și vezi cum așezi bicicleta, să nu zgârii mașina oamenilor, că te mănânc...

Cumnatul se dovedi a fi un puști de vreo 18-19 ani, și, după ce așază cu grijă bicicleta, Tudor manevră în așa fel, încât să se așeze lângă el, în față. Chiar dacă

era doar un puști, nu voia să-l vadă pe Tom cum tresărea de câte ori i se năzărea câte ceva.

După ce îi salută încă o dată, polițistul trecu lângă portiera deschisă, unde cumnatul său privea rușinat în podeaua mașinii:

— Vezi? Nu v-a convenit la nici unul când soră-ta s-a măritat cu un polițist! Dar acum ți-a prins bine.

Îi dădu una prietenește după ceafă și strigă după mașina care deja pornise:

— De acum să faci excursiile pe jos... sau să aștepți până ai bani să îți iei mașină...

Mai strigă ceva, dar cuvintele i se pierdură în vânt, pentru că Tudor, după ce privi discret la ceas, accelerează până aproape de viteza legală. Voia să recupereze puținele minute pierdute și, mai ales, să ajungă la graniță înainte de ora șase, când se schimbau turele în vamă. Din experiență știa că spre sfârșitul turei vameșii erau mai obosiți și mai neatenți. Și nu-i era atât de sacoșă, cât de Tom, pe figura căruia orice om cât de cât experimentat citea vinovăția. Cu puțin noroc, aveau să treacă. Oftă adânc amintindu-și de ghinionul de azi-noapte. Un plan atât de perfect pus la punct era să fie dat peste cap de câteva amănunte. I se mai întâmplase și altădată să nu iasă ca la carte, dar de data asta chiar că fusese urmărit de ghinion. După informațiile pe care le plătise gras, casa de schimb trebuia să fie închisă de sâmbătă seara până luni dimineața. Din nefericire, s-au dovedit a fi adevărate și zvonurile că patronul casei de schimb ar face trafic cu aur. Pe la ora două noaptea, când la sediul firmei nu ar fi trebuit să fie nimeni, i-au găsit pe patron, pe unul dintre bodyguarzi și o casieră, cu vreo

câteva kilograme de aur împrăștiate pe masă. A fost nevoit să îi lichideze, spre nemulțumirea lui Tom, care era obișnuit ca loviturile lor să decurgă liniștit, fără vărsare de sânge. Au așteptat să se facă dimineață, au urcat în mașina pregătită din timp și au pornit-o spre vest. Pentru valută avea din vreme o soluție pentru trecerea prin vamă, dar se gândea cum să procedeze cu aurul. Din câte auzise, ghinionistul patron găsisese o metodă ingenioasă: îngloba fiecare bijuterie în parte într-un strat de rășină acrilică și le ascundea apoi pe toate în rezervorul de benzină. Înainte de a pleca a luat la cu el repezeală și mica butelie cu rășină: la o adică putea să o folosească și el. Dar să se vadă mai întâi ajunși cu bine în apropierea graniței, acolo va hotărî la fața locului cum va proceda. Scutură din cap ca să își alunge gândurile și se uită spre puștiul de alături, care privea în continuare posac în podea. Citind ce era în sufletul lui, îl bătu încurajator pe umeri:

— Lasă, nu fi supărat! Toți avem câte o rudă de care ne rușinăm...

Tânărul dădu din umeri încăpățânat, apoi spuse cu obidă:

— Așa e... Dar el mereu mă face de râs!

Din spate, Tom, pentru prima dată eliberat de stresul care mocnea în el de azi-noapte, spuse părintește:

— Te-o fi făcând... dar acum ți-a prins bine. Nu știi cine te lua în mașină cu rabla aia de bicicletă - și râse mânzește.

Băiatul spuse fără să se întoarcă, privind tot în podea:

— Dacă ați ști câte mașini a oprit până să vreți

dumneavoastră să mă luați... Ceilalți șoferi nici nu voiau să stea de vorbă cu el când auzeau despre ce este vorba, mai ales că le vorbea de sus, ca orice polițist. Până l-a sfătuit unul care trecea pe lângă noi să fie politicos și să încerce să spună „te rog!” dacă vrea să rezolve ceva. Cum a făcut așa, cum m-ați luat...

Tudor zâmbi în sinea lui. În condiții normale, poate că și el l-ar fi refuzat pe polițist. Dar, cu cele zece kilograme de aur în sacoșa pe care o strângea Tom lângă el pe bancheta din spate, nu ar fi fost un gest tocmai recomandat.

Se întoarse spre băiat, care acum, după ce își spusese necazul, părea și el mai liniștit, și-l întrebă:

— Și pe unde voiai să cutreieri?

— A, numai pe aici, prin împrejurimi, să văd cam cât pot să merg cu bicicleta asta într-o zi fără să se strice prea tare... Nu prea a rezistat, e făcută mai mult din bucăți...

Încurajat de zâmbetul cald al lui Tudor, băiatul continuă să povestească, încălzindu-se pe măsură ce vorbea:

— Peste vreo lună, după ce luăm vacanță, am plănuț să facem mai mulți de la facultate o excursie de studiu mai lungă cu bicicletele. Vine și profesorul de geografie cu noi... O să plecăm dimineața și, până seara, vrem să ajungem la Sarmisegetuza... - vru să oprească, dar, după ce privi spre Tudor și văzu semnul de aprobare din cap pe care îl făcu acesta, continuă: Sunt peste o sută de kilometri, trebuie să ne antrenăm, puțin câte puțin... Și, mai ales, să le punem bine la punct, să nu rămânem vreunul în pană, așa cum am

pătit eu azi.

Rușinat parcă, tăcu un timp, apoi vorbi iar:

— De fapt, eu am avut o bicicletă trăsnet, dar mi-au furat-o anul trecut...

— Cum așa? Întrebă vesel Tom din spate, eliberat de toate grijile lui când auzi de ale altuia.

Băiatul îl privi supărat parcă pe tonul lui vesel, apoi începu să povestească:

— În vacanța de iarnă, de Crăciun, am ajuns până la un verișor de-al meu care stă chiar în Sarmisegetuza. Ne făcuse unchiul meu cadou de Crăciun, mie și verișorului de care vă spuneam niște biciclete trăsnet, ceva de firmă. Erau aduse de dincolo, lucrase câțiva ani pe un șantier în Anglia. Și între Crăciun și Anul Nou, cum toți erau ocupați și nu ne băga nimeni în seamă, ne-am hotărât să facem o mică excursie pe muntele sfânt al dacilor, la vârful Gugu...

Văzând figurile nedumerite ale celor doi, se scotoci în buzunarul de la geacă și scoase o hartă. O desfășură și, pentru că Tudor era atent la drum, se întoarse spre Tom și îi arătă un punct cu degetul pe hartă:

— Uite, până aici am vrut să urcăm...

După ce se asigură că măcar Tom îl urmărește, mișcă degetul pe hartă pe măsură ce povestea:

— Am plecat din Sarmisegetuza dimineața, am luat-o cale de vreo zece kilometri prin Râu de Mori, spre Clopotiva. Până la cabana Gura Zlata este o șosea destul de bună, se poate merge cu mașina. De acolo spre cabana Gura Apei, drumul nu a mai fost așa de bun, dar cam într-o oră l-am făcut. Vărul meu spunea că a mai fost de câteva ori și că ar fi mai bine să o luăm prin partea estică a barajului, dar, văzând ce

zăpadă mare este, l-am convins să mergem prin vest, pe valea râului Șes. Am mai mers câțiva kilometri, am ocolit lacul de acumulare și, după ce am dat și pe acolo de zăpadă mare de vreo douăzeci de centimetri, am hotărât să continuăm pe jos. Ne-am gândit să ne ascundem bicicletele în boscheți, dar de unde boscheți, că locul era gol ca în palmă. Mai sus se vedeau brazi, dar erau rari, și printre ei nu aveam șanse să le tupilăm ca lumea. Ca să nu mai vorbim că urmele bicicletelor pe zăpadă ar fi fost un reper numai bun pentru hoți. Le-am mai cărat așadar cu noi o bucată de drum până am găsit o râpă mai ferită și le-am ascuns acolo. Ne-am chinuit aproape o oră să le îngropăm bine în zăpadă și am pornit-o mai departe spre ținta noastră: vârful Gugu. Am luat cu noi mâncarea și, ca să nu o mai cărăm atâta, după vreo oră ne-am oprit, am încălzit-o, că aveam o spirtieră, și am început să mâncăm. Nici nu am început bine să o încălzim, că mirosul ei a început să se răspândească până departe în aerul curat al muntelui. După primele înghițituri ne-a cam stat mâncarea în gât: de peste tot ni se părea că auzim mișcări furișe și, după un timp, au început să se audă urlete prelungi. Eu m-am înfiorat tot, dar vârul meu, care era crescut la munte și mai obișnuit cu lupii, a scos calm o petardă - se aprovizionase cu o cutie înainte de a pleca - și a bubuit-o. Un timp s-a așternut tăcerea și am putut urca în liniște. Încă se mai vedea urma unui vechi drum forestier, și noi ne țineam cu sfințenie după ea. În stânga noastră cobora un pâraiaș, al cărui susur se auzea limpede în liniștea care ne înconjura. În parte înghețase, și numai un firisor subțire se mai strecura

printre sloiurile transparente de gheață. A ieșit apoi soarele din nori și totul în jurul nostru s-a luminat. Brazilii se îndeseau tot mai tare în stânga și în dreapta drumului și, dintr-o dată, am ajuns într-o poiană. În jur era o adevărată feerie albă, poiana era înconjurată de brazi acoperiți și ei cu zăpadă, totul era minunat ca într-o poveste. Ne-am uitat pe hartă și am văzut că se numește Poiana Zânelor. Nici nu se putea găsi un nume mai bun. La capătul celălalt al poienii se vedea o construcție părăsită, o fostă cabană forestieră. Ușa era crăpată, legată numai cu sârmă, și în locul geamurilor lipsă era pus placaj, dar gheața și zăpada se așezaseră pe ea în forme fantastice, transformând-o într-o adevărată căsuță din basme. Mai aveam vreo patru kilometri pe vale în sus până în dreptul vârfului, dar cu vreo șase sute de metri mai jos. Ar mai fi fost câteva ore bune de lumină, de care eram hotărâți să profităm, așa că am pornit-o voinicește. Nu am făcut nici un kilometru pe drum în sus, când am auzit iar urletul lupului. Ba se părea că acum sunt chiar mai mulți. Asta nu i-a mai plăcut nici vărului meu, pentru că a mai bubuit niște petarde. Cum urletele se auzeau tot mai aproape, a aprins atunci zece bucăți dintr-o dată și le-a aruncat în direcția în care se auzeau urletele. Bubuitura a sfâșiat tăcerea munților până departe și ecouri prelungi i-au urmat. Se vede treaba că lui Zamolxe nu i-a fost pe plac ce am făcut noi. I s-o fi părut că i-am profanat sanctuarul, pentru că abia s-a stins ecoul petardelor, că în jurul nostru a prins a se auzi un foșnet ciudat, care se transforma cu fiecare clipă într-un duruit tot mai amenințător. „Avalanșă!” a strigat vărul meu înspăimântat și m-a tras după el spre

marginea drumului, după brazi. Am avut noroc: până la noi nu au ajuns decât suflul și o spuză ușoară de zăpadă, ca și cum ar fi început dintr-o dată, din senin, să ningă, dar pe drum zăpada trecuse asemenea unui torent furios. Avalanșa pornise de pe Gugu, de parcă ar fi vrut să ne avertizeze să nu încercăm să-i iscodim tainele. Vârful Gugu este un fel de țugui cu înclinația de patru-ș'cinci de grade, toată zăpada de pe el pornise la vale și nu întâlnise nimic care să o oprească până când s-a risipit singură. După ce pericolul a trecut, am hotărât că ne ajung câte am pățit și ne-am întors. Am găsit locul răscolit și bicicletele furate, așa că ne-am întors pe jos. Am ajuns pe la zece noaptea acasă la vărul meu, și asta numai pentru că de la cabană am găsit un șofer care tocmai pleca. Părinții ne-au tras o ceartă zdravănă la amândoi și s-au jurat să nu ne mai ia niciodată biciclete...

Făcu o pauză și privi pe geamul mașinii, revăzând parcă în fața ochilor desfășurarea excursiei.

— Povestești frumos, spuse visător Tom. Parcă am fi fost și noi cu tine acolo...

Băiatul scutură din cap ca și cum s-ar fi eliberat de gânduri și se întoarse spre Tudor, care conducea tăcut:

— O să mai mergem o dată! De data asta o să fie vara... O să avem și corturi cu noi! Bicicletele o să le lăsăm la cabana Gura Apei.

Privi cu fereală în jur, de parcă i-ar fi fost frică să nu-l audă cineva străin, și coborî puțin vocea:

— Se spune că pe Gugu și prin preajma lui nu poți să campezi noaptea... Profesorul nostru a mai fost acolo și a văzut. Sunt zile când vârful muntelui dispare cu tot ce este pe el...

— Poate era ceață, pufni neîncrezător Tom din spate.

Băiatul scutură hotărât din cap:

— Nu, nu nici vorbă! Era vară, pe cer nu era nici pic de nor, și ziua, în amiaza mare, vârful a prins a se topi în văzduh...

— Halal profesor, ce prostii vă mai învață, bodogăni nemulțumit Tom.

Tudor depăși cu grijă o căruță și câteva bivolițe negre ca tăciunele care mergeau agale, apoi se întoarse spre băiat:

— Să știi că este posibil așa ceva. Nu am fost pe acolo, dar am citit multe despre vârful Gugu...

— Ați văzut, se întoarse tânărul spre Tom, care clătina în continuare neîncrezător din cap.

Desfășură iar harta și o întinse peste umăr ca să poată vedea și Tom:

— Uitați-vă! Pe aici pe undeva, chiar pe la poalele muntelui, se pare că ar fi și peștera în care a stat ascuns Zamolxe trei ani ca să-i convingă pe daci că este nemuritor... Nimeni nu știe precis pe unde este, pentru că locurile sunt ocolite de cei care locuiesc acolo. Spun că sunt bântuite, și pe nici un om de-al locului nu ai să îl faci să-ți arate unde este, de pildă, Poiana Îngerilor. Cică este chiar lângă peștera de care vă spuneam... Sunt vreo trei locuri pe unde ar putea să fie, dar nimeni nu e sigur... Puțini au ajuns la ea, dar numai Zamolxe se pare că s-ar fi întors.

Așeză harta pe bordul mașinii și se încheie la geacă:

— Le este frică la toți de locurile alea, deși, din câte știu eu, îngerii încă nu au făcut rău la nimeni!

Tom, care îl ascultase cu atenție, nu părea să fie convins:

— Ascultă la mine, că îs mai umblat prin lume: toate astea nu sunt decât superstiții!

Băiatul nu răspunse, pentru că tocmai atunci intrară în Sebeș, și el începu să privească atent în față. Arată cu mâna:

— Acolo, în dreptul casei aceleia albastre, dacă vreți să mă lăsați...

După ce mașina opri, coborî și începu să se scotocească încurcat prin buzunare. Tudor coborî și el, îl prinse de mână zâmbind și deschise în tăcere portbagajul să-i dea bicicleta. După ce plecară, multă vreme băiatul rămase pe loc făcându-le cu mâna.

— Ce naiba le faci la toți, de te iubesc așa? întrebă Tom înciudat.

Tudor dădu din umeri

— Pur și simplu sunt drăguț cu ei, politicos și încerc să îi fac să se simtă bine cât sunt în preajma mea...

Un timp a condus în tăcere. În spate, Tom privea încruntat pe geam, fără să vadă nimic din casele care îi treceau cu viteză prin față. „Încerc să-i fac să se simtă bine cât sunt în preajma mea”, spusese Tudor - și, fără să vrea, îi veniră în minte scenele de azi-noapte. Era sâmbătă noaptea, și casa de schimb valutar ar fi trebuit să fie pustie la ora aia. Primiseră mai demult informația că patronul nu muta banii peste noapte în altă parte, avea prea multă încredere în seiful lui. Tom, în ciuda înfățișării masive și butucănoase, era expertul în seifuri. Nu întâlnise încă încuietore în stare să-i reziste mai mult de câteva minute. Ăsta urma să fie rolul lui, de restul urma să se ocupe Tudor. Clădirea

era întunecoasă și părea pustie, așa că au început să opereze spre două dimineața, când până și ultimii cheflii plecaseră la culcare și nu mai mișca nimic prin cartier. Au pătruns în clădire prin intrarea din spate și au avut surpriza să îi găsească în camera unde era seiful pe patron, unul dintre bodyguarzi și o casieră. Stăteau de vorbă în jurul unui birou pe care erau întinse câteva kilograme de bijuterii din aur pe care se pregăteau să le înglobeze în rășină. Tom nici nu și-a dat seama că în frunțile celor doi bărbați apăruse câte o mică gaură însângerată decât atunci când aceștia au început să se prelingă moale spre podea. Cu aceeași mișcare de felină Tudor a băgat pistolul în tocul de la subsuoară și s-a repezit spre casieră, acoperindu-i gura cu mâna tocmai când începuse să țipe. Era o tânără blondă, slăbuță, din fața căreia se mai vedeau numai ochii care priveau înspăimântați când la cele două trupuri căzute pe jos, când la ei. „Tu ocupă-te de seif”, i-a spus Tudor cu o voce dintr-o dată răgușită, și, în timp ce el meșterea mecanismul complicat, în spatele lui s-au auzit un zgomot ca de luptă, o bufnitură, o încercare de țipăt, apoi numai gemete sacadate. Când a terminat și s-a întors, i-a văzut pe Tudor și pe fată încleștați în ceea ce ar fi putut să fie o scenă de dragoste, dacă ochii fetei nu ar fi fost atât de înspăimântați. Tudor îi luase mâna de la gură și fata gemea doar, deși acum ar fi putut să țipe. Tom bănuia de ce: în ochii fetei sclipea speranța că poate cei doi se vor mulțumi numai cu asta, și atunci când vor pleca o vor lăsa în viață. Nu a fost să fie: după o vreme mâinile lui Tudor, care mângâiau cu gingășie gâtul fetei, au început să strângă tot mai tare, fata a început să se

zbată, iar după un timp nu a mai mișcat de loc. Tudor s-a ridicat parcă cu părere de rău de pe ea, i-a tras rochia în jos, i-a aranjat hainele, apoi s-a îndreptat spre seif: „Hai să vedem ce găsim noi aici”, a spus el cu voce normală, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, și a început să scotocească în măruntaiele întunecate ale cutiei de oțel. Tom scuturase amărât din cap: „Nu ar fi trebuit să faci asta!” a spus și a arătat spre trupul fetei întins pe covor. „Ești nebun? Ne-ar fi recunoscut imediat... În câteva ore orice polițist de țară ar fi avut în mână portretul nostru robot...”

Tom nu a fost atunci în stare să-i explice ce simțea. Era clar că cei trei nu puteau fi lăsați în viață, dar, dacă tot trebuia să o ucidă, de ce nu făcuse la fel ca și cu ceilalți? Era mai mult decât putea înțelege și, în ciuda firii lui puțin impresionabile, era sigur că multă vreme o să-l urmărească privirea ei din clipa când și-a dat seama că va fi ucisă. Nici aurul și valuta găsită în seif nu au fost în stare să-i scoată din minte acea ultimă privire a fetei, îndreptată spre el ca și cum i-ar fi cerut ajutorul. Oftă greu și încercă să se gândească la altceva. Din față, Tudor se întoarse spre el și zâmbi:

— Iar te gândești la fată?

Tom dădu din cap cu părere de rău:

— Da, la ea. Mai bine o împușcai și pe ea, și gata... Așa, în timp ce tu o strângeai de gât, mă privea în ochi de parcă mi-ar fi spus că nu e drept, că spera ca după... știi tu, să o lași în viață.

Tudor râse mânzește și nu spuse nimic, ca și cum prostiile spuse de Tom ar fi fost prea mari ca să merite și un răspuns.

— Știi, începu iar Tom să vorbească într-un târziu,

atunci mi-a venit să mă apropiu de tine și să-ți dau una în cap, și să plec fără să iau nimic de acolo. Numai să rămână ea în viață...

Tudor își atinse cu o mângâiere ușoară tocul pistolului, apoi spuse zâmbind:

— Mi-am dat seama și de asta. Numai că ai fi fost mort înainte de a face un pas.

Tom a oftat ușor fără să spună nimic și au continuat drumul în tăcere.

*

Oare cine i-a spus prima dată că este un obsedat sexual? Atunci, la grădiniță, când l-a prins educatoarea căutând păpușa sub rochiță, supărat că nu a găsit nimic? Educatoarea l-a spus mamei lui, dar ea a râs nepăsătoare:

— Stai liniștită, că așa sunt toți băieții, curioși! Bine că ridică fusta la păpuși, și nu la fete!

Educatoarea nu s-a lăsat așa ușor convinsă și a insistat:

— Ar fi bine să aveți grijă de el, altfel o să ajungă un obsedat sexual, sau chiar mai rău... Eu am văzut ce privire pierdută avea când căuta păpușa aia sub rochiță!

Nu își mai amintea ce privire putea să aibă, dar nu avea să uite niciodată spaima ce îl încercase atunci când, după ce pândise zile întregi să rămână numai el în clasa unde era vitrina cu păpușa, a reușit în sfârșit să o apuce, să îi ridice rochița și să o pipăie înfrigurat între picioare. Se aștepta să găsească acolo orice, dar nu răceala netedă și dură a plasticului. Un cuțit îi trecuse atunci prin inima de copil, și de multe ori, când rămânea singur, se pipăia pe furiș între picioare,

Îngrozit că ar putea întâlni acolo doar duritatea plasticului. Și uneori, în câte o noapte lungă, un coșmar îngrozitor îl bântuia: se făcea că totul era bine și frumos și, dintr-o dată, cineva apărea lângă el și râzând în hohote îi trăgea în jos pantalonii. Lângă el se aduna atunci o mulțime de oameni și toți începeau să râdă. Dar cel mai groaznic lucru era că pipăindu-se între picioare nu întâlnea decât netezimea pe care o simțise atunci, între picioarele de plastic ale păpușii. Cui ar fi putut să-i spună că după un astfel de coșmar nu se mai simțea cu adevărat bărbat săptămâni întregi? Se elibera cu greu de spaime, dar nu se simțea cu adevărat bine decât după ce înspăimânta la rândul lui și, mai ales, după ce producea durere și suferință. Și niciodată, oricât de periculos ar fi fost și oricât de mult s-ar fi pus în primejdie, nu a putut renunța la asta. Acum câțiva ani, într-o vreme când coșmarele deveneau tot mai dese și i se păreau tot mai reale, a fost nevoit să apeleze la un psihiatru.

— Frica morbidă de emasculare este simptomul unei psihoze latente profunde. Trebuie să vă tratați, astfel această frică vă va învinge... sau chiar vă va emascula! i-a spus psihiatrul după ce l-a ascultat cu atenție. Coșmarele sunt consecințele unor tensiuni de natură sexuală. Nu ați simțit niciodată nevoia de a produce în mod deliberat suferință?

Întrebarea psihiatrului a venit pe neașteptate, și o clipă a fost gata să se dea de gol. După câteva momente de ezitare, a negat cu un glas care i s-a părut tremurat. Psihiatrul, bătrân, blajin și cu vorba domoală, îl privise cercetător prin ochelari și nu păruse să îl creadă. Căutase ceva pe biroul lui acoperit de

cărți și de reviste, în timp ce îi spunea:

— Dacă nu ați simțit încă o asemenea nevoie, probabil că în curând veți simți. Va trebui să rezolvăm asta, pentru că societatea nu acceptă ca un cetățean să își ușureze propria-i durere prin producerea de suferință semenilor săi. Prin legi adecvate, și-a luat precauțiile necesare ca astfel de cazuri să ajungă după gratii. Ceea ce nu este cazul nostru, nu?”

Întrebarea nu părea deloc retorică, și tocmai pregătea un răspuns potrivit când profesorul găsi revista pe care o căuta și începu să citească din ea: „Tulburările obsesiv-compulsive”.

— ”Lavrenti Beria, șeful NKVD-ului sovietic, suferea de o gravă decompensare psihică și era bântuit în mod periodic de coșmaruri în care era prins de revoluționari și emasculat în public. Medicul lui i-a recomandat un tratament, pe care Beria l-a refuzat în mod constant, pe motiv că îl moleșea. A descoperit în curând un tratament empiric, pe care, în calitate de șef al NKVD-ului, a început să și-l administreze destul de des: a observat că, dacă viola o femeie, coșmarurile erau pentru un timp alungate. Și erau alungate pentru o perioadă cu atât mai lungă, cu cât suferințele provocate victimei erau mai mari. La început săptămânal, apoi chiar mai des, ieșea cu limuzina pe străzile Moscovei și alegea. Le arăta băieților lui viitoarea victimă, care îi era adusă la birou pentru „cercetări”. Unele femei au dispărut cu totul, și s-a presupus că au fost ucise. În ciuda tăcerii totale impuse, unele zvonuri au început să circule prin Moscova, astfel încât femeile erau îngrozite de câte ori vedeau o limuzină. Era amator în special de fete tinere,

cu alură sportivă, și cei din garda lui personală povesteau că atunci când întâlnea o fată care îi plăcea devenea de nestăpânit. A devenit de notorietate publică o întâmplare cu iz anecdotic, dar perfect adevărată. Într-una dintre zile se plimba departe de ochii lumii, într-o bărcuță cu motor, împreună cu ministrul culturii. Ghinionul ministrului a fost că lacul pe care se plimbau aparținea unui club unde se antrenau sportivii. Fără să bănuiască nimic, de bărcuță s-a apropiat o tânără înotătoare. Se pare că a fost pe placul lui Beria, pentru că fata a fost poftită în barcă, iar ministrul, îmbrâncit în apă. Norocul ministrului, care nu știa să înoate, a fost că garda personală a lui Beria a observat ce se întâmplă și a trimis o barcă să îl scoată din apă, în timp ce Beria o viola pe fată. După moartea protectorului său, Stalin, la numai șase luni, foștii lui tovarăși, scârbiți de o asemenea comportare, l-au judecat și l-au executat.”

Profesorul a terminat de citit și l-a privit lung. Apoi a pus revista pe birou și a spus încet:

— Biograful lui Beria se jură că totul este perfect adevărat. Un tratament cu neuroleptice l-ar fi scutit poate de un astfel de destin, dar lui i s-a părut că e preferabil să se lase condus de instincte. Asemenea cazuri am tratat chiar eu, și au reacționat favorabil la tratament. Între timp neurolepticele au devenit mult mai blânde și mai selective. Trebuie să facem ceva, pentru că am observat că nu numai societatea se apără împotriva unor astfel de abuzuri, ci chiar natura... sau poate o altă instanță superioară, ale cărei judecăți ne sunt inaccesibile nouă...

Nu a priceput ce a vrut să spună psihiatrul, care i s-

a părut chiar mai bântuit de fantasme decât el, pentru că tocmai atunci a intrat asistenta să anunțe că următorul pacient și-a anulat consultația. A plecat grăbit, pentru că simțea o nestăpânită dorință de a-și încerca pe el noul pistol cu amortizor.

Scutură din cap și încercă să alunge astfel de gânduri. Acum erau alte urgențe...

Își reveni cu greu din amintiri și privi spre Tom, care se uita posomorât pe geam, fără să vadă însă nimic.

— Lasă, nu te mai gândi la ce a fost, îl încurajă el pe Tom și privi spre ceas. Să vedem ce facem de acum încolo... Îți promit că voi fi mai grijuliu. Hai să ascultăm, până una, alta, un buletin de știri.

Până la ora douăsprezece au ascultat câteva piese muzicale, apoi știrile au început abrupt să le dea planurile peste cap.

„O teribilă crimă a fost descoperită azi-dimineață de fratele unui patron bucureștean. Având întâlnire cu acesta, s-a dus să îl caute la sediul firmei. Îngrijorat de lipsa oricărei mișcări și de absența fratelui, acesta a anunțat poliția. După ce au spart ușa, i-au descoperit pe patron, casieră și unul dintre bodyguarzi uciși și zăcând într-o baltă de sânge. Deși primul motiv al crimei pare a fi jaful, autoritățile nu exclud nici posibilitatea unei răfuieli între grupări mafiote pentru controlul piețelor valutare. Surse din cadrul poliției, care au dorit să își păstreze anonimatul, au avansat ipoteza că patronul ucis se ocupa și cu traficul ilicit cu aur, ceea ce ar constitui, de fapt, adevăratul motiv al

crimei... Poliția are deja un cerc de suspecti ale căror semnalmente au fost transmise la punctele de frontieră, pentru că se bănuiește că făptașii vor încerca să părăsească țara.”

În timp ce Tom trăgea cu un gest inconștient sacoșa cu aur și valută mai aproape de el, Tudor, care după ce se terminaseră știrile dăduse aparatul de radio mai încet, conducea preocupat, bătând cu o mână ritmul muzicii în volan. Un plan atât de bine pus la punct fusese complet dat peste cap de un amănunt pe care nu avea cum să îl prevadă. Dacă totul ar fi mers așa cum plănuiseră, jaful ar fi fost descoperit numai luni dimineată, când ei ar fi fost deja în Italia. Sau poate chiar mai departe... Așa, va trebui să găsească altceva, și, în timp ce își frământa mintea să găsească o soluție, ochii îi căzură pe harta uitată de puști pe bordul mașinii. O trase mai aproape și o privi din când în când cu coada ochiului când drumul îi permitea. Ochii prinseră a-i străluci, ca întotdeauna când găsea soluția la o problemă ce părea imposibil de rezolvat. Tocmai intrau într-o comună sau orașel, nici nu își dădea bine seama ce anume este. Important era că a dat cu ochii tocmai la timp de vânzătoarea care se pregătea să tragă gratiile la singurul magazin mai răsarit din zonă. A parcat brusc în dreptul ei și i-a făcut semn lui Tom să îl urmeze. Strada era pustie cât se zărea cu ochii, așa că, punându-și la bătaie tot farmecul și o minciună bine ticluită, au reușit să o facă pe femeie să se întoarcă din drum și să le vândă două biciclete și două costume de trening. Un bacșiș generos și mulțumirile anticipate ale nepoților care vor primi de data asta cadourile mult așteptate au făcut-o

să îi ajute chiar să își așeze bicicletele în portbagaj.

La multe minute după ce au plecat, Tom își luă inima în dinți și îl întrebă:

— Poate îmi spui, totuși, ce ai de gând?

Tudor îl privi ciudat, de parcă l-ar fi văzut prima dată. Apoi se concentrează la condus, privind din când în când harta pe care o uitase puștiul pe bordul mașinii, ca și când nici nu l-ar fi auzit pe Tom. Conduse așa minute în șir, apoi, chiar înainte de a intra în Simeria, văzu drumeagul pe care îl aștepta, coti scurt pe el, și mașina începu să se scuture pe drumul prost pietruit. Abia acum se relaxă și se întoarse zâmbind spre Tom:

— M-ai întrebat ce planuri am? Păi, am să ți le explic imediat.

Se concentrează un timp la drumul care devenea din ce în ce mai prost, pe măsură ce se îndepărtau de șoseaua principală.

— E clar chiar și pentru tine că nu mai putem ieși prea curând din țară. Am presupus că nu va ști nimeni de noi până luni, când urma să fim departe.

Ocoli o căruță cu fân trasă din greu de doi cai costelivi și continuă:

— Unde să ne ascundem? Până la urmă se va ajunge și la noi. Cel care ți-a vândut pontul, mai devreme sau mai târziu, va ciripi. Se va afla că am fost noi. E o problemă de zile până când fiecare polițist de țară va avea fotografiile noastre în mână, privind atent la toate mașinile care trec pe lângă el. Își vor aminti de noi toți cei cu care am vorbit și se va reface ruta pe care am parcurs-o... Se va ajunge la concluzia că vrem să ieșim din țară pe undeva prin zona Arad sau Timișoara. Nici nu greșesc prea mult, pe acolo voiam

să ieșim. Numai că noi vom scăpa de mașină și vom sta ascunși undeva suficient de mult timp, o săptămână, două, nu mai mult, cât să se presupună că am trecut granița cu o călăuză, pe jos sau sub o identitate falsă. Apoi, când apele se vor liniști, vom putea pleca ușor, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, cu pașapoartele alea false.

Tom clătină din cap cu îndoială:

— Sună bine ce zici, numai că nu văd unde am putea sta destul de mult timp până se vor liniști apele, cum spui tu...

Tudor bătu cu arătătorul în harta puștiului:

— Uite, aici!

Tom se aplecă în față peste banchetă și, când Tudor își luă degetul, citi: Poiana Îngerilor.

— Ești nebun? se revoltă el. Tu chiar ai luat de bune toate câte le-a spus puștiul ăla? Chiar crezi că vârful nu mai știu cum și poiana asta dispar așa, în neant, și noi o dată cu ele?

Tudor râse subțire și se întoarse să îl privească mai bine. Apoi, tot bine dispus, îi răspunse:

— Nu trebuie să cred asta eu... și nici tu. E destul că o creadă cei din jur. Localnicii de acolo. Vom fi feriți mai bine ca în oricare altă parte, crede-mă.

— Bine, spuse Tom încă neconvins. Să zicem că stăm acolo o săptămână, două. E vară, putem dormi oriunde, chiar și în peștera aia, dacă o găsim. Dar te-ai gândit ce o să mâncăm în astea două săptămâni? Scoarță de copaci?

Tudor opri mașina și trase harta mai aproape de el, începând să o studieze atent. Păru satisfăcut de rezultat, pentru că se întoarse zâmbind spre Tom și

spuse:

— Asta, ne vom lămuri la fața locului. Ne vom descurca noi cumva. Important este să ajungem la cabana Gura Apei cât mai nebăgați în seamă. Așa că o să căutăm un loc unde să scăpăm de mașină, ne transferăm bagajele în rucsacuri și o pornim pe biciclete pe drumurile astea de țară, ocolind cât putem de mult localitățile importante.

Au mai mers cu mașina câțva timp. Satele deveneau tot mai rare și aveau denumiri tot mai ciudate. Apoi, după kilometri întregi de drum pustiu în care nu au întâlnit nici o mașină și nici o căruță, Tudor a oprit mașina lângă o râpă prăpăstioasă ce părea potrivită cu ceea ce avea de gând. Au mutat în rucsacuri tot ce aveau nevoie, au îmbrăcat treningurile și au împins mașina în râpă. Un timp a coborât încet, apoi a prins viteză. O stâncă îi apăru în drum, și mașina se clătină gata să se răstoarne, dar își reveni în ultimul moment și coborî cu viteză mai departe. În schimb a doua stâncă, ceva mai mare și mai colțuroasă, îi veni de hac, și mașina se răsturnă mergând așa, târâș, un timp, apoi dispăru în vegetația bogată de pe fundul râpei.

Tudor zâmbi mulțumit:

— Ai văzut? Parcă am așezat-o cu mâna. Nimic nu se mai vede... Mă rog, poate doar arbuștii ăia îndoiiți când a mers târâș. Dar după prima ploaie nu se va mai vedea nimic. Ar fi un ghinion chior să o găsească careva prea repede.

Îl privi pe Tom cum își așeza morocănos rucsacul. Ca orice orășean ce se respectă, ura efortul fizic care nu este făcut la o sală de forță, și perspectiva unui

drum de zeci de kilometri pe biciclete nu îl încânta.

— Hai la drum! îl bătu Tudor încurajator pe umăr. Până diseară ar fi bine să ajungem...

Tom avusese dreptate să nu fie încântat de drumul care îi aștepta. Din el nu reținuse decât crâmpoie vagi de drumuri prost pietruite, desfundate de ape, sate tot mai mici ascunse prin văi, cu casele stând parcă la pândă în mijlocul unor adevărate explozii vegetale. Din când în când, întâlneau în cale câte o căruță încărcată cu fân, din vârful căreia îi privea bănuitor un muntean posac.

Au ajuns la cabana Gura Zlata chiar când soarele apunea undeva în dreapta, după Vârful Pietrei. În stânga, luminat de ultimele raze de soare, strălucea alt vârf impresionant: era Retezatul, după cum le explică un binevoitor care stătea rezemat de gardul de piatră al cabanei. Până la urmă se dovedi că trebuia să plătească pentru a putea trece mai departe. Taxă de intrare în rezervația Retezat - și o plătire chiar la omul care îi lămurise.

Tom, zgârcit de felul lui, vru să se împotrivească, dar o privire tăioasă a lui Tudor îl făcu să își înghită vorbele și să scoată banii.

După ce plecară mai departe, Tom începu să vorbească înainte ca Tudor să apuce să spună ceva:

— Gata, știu! Trebuie cu orice preț să ne pierdem urmele... Presupunând că cineva întreabă de noi și aici, e mai bine să creadă că am urcat spre Retezat. Așa e?

Tudor zâmbi mulțumit:

— Ai nimerit-o de data asta! Uite, acolo, în spate la

tufişurile alea, lăsăm şi bicicletele. Tot nu ne mai sunt de folos acum...

Ascunseră bicicletele după nişte tufişuri bogate de ienupăr şi, după ce plecară, Tom privi cu îndoială spre locul acela.

— Mă întreb dacă cei care le vor găsi nu vor anunţa salvamontiştii că doi excursioniştii nu şi-au mai recuperat bicicletele.

— Ai uitat ce ne-a spus puştiul... că le-au furat în numai două ore bicicletele...

Păşind voiniceşte în urma lui Tudor, care făcea paşi mari pe cărăruia ce urca şerpuind spre înălţimi, Tom bodogăni ca pentru el:

— Şi se mai spunea că oamenii de la munte sunt oameni simpli şi cinstiţi...

Tudor îl auzi şi-i răspunse fără să se întoarcă:

— Se spunea bine... Numai că nu vezi tu... Acum, la vremea asta a anului, muntele este mai plin de oraşeni ticăloşi ca noi decât de munteni simpli şi cinstiţi - şi râse singur de gluma pe care o făcuse.

Au urcat în tăcere mai bine de o oră, fără a se mai întâlni cu nimeni. Între timp se întunecase bine şi, ca să consulte harta, Tudor a fost nevoit să aprindă lanterna. A folosit-o scurt şi cu fereală, de parcă i-ar fi fost frică să nu îi vadă cineva. Îi arătă lui Tom un punct pe hartă:

— Uite, aici! Colonia Tomeasa... Ştii cumva ce este? L-ai auzit pe puşti pomenind ceva de ea?

Uitându-se posac pe hartă, Tom scutură din cap.

— Nu a pomenit... Poate că a luat-o prin altă parte...

Dar Tudor nu îl mai asculta deja; o pornise cu paşi

mari mai departe, spunându-i peste umăr:

— E posibil să fie vreo colonie pentru muncitorii forestieri. Mai bine să o ocolim.

Aproape de miezul nopții, s-au oprit într-o viroagă, la adăpostul îndoielnic al unei stânci ce părea gata să se prăvale peste ei. Au mâncat încet, fără să spună nici unul nimic, și au căzut răpuși de oboseală și de aerul tare al muntelui.

S-au trezit la prima oră a dimineții, alarmați de un duruit ușor. Câteva capre negre fugeau speriate spre înălțimi.

— Ce le-o fi speriat? Întrebă neliniștit Tom.

— Aflăm noi imediat, îl liniștește Tudor. E chiar în drumul nostru. Poate să fie vreun lup sau chiar vreun urs, adăugă el și pregătește pistolul. Asta, așa, pentru orice eventualitate, adăugă văzând privirea îngrijorată a lui Tom.

Au mai îmbucăt în grabă ceva, iar Tudor a cercetat cu atenție harta, privind apoi vârfurile din jur și încercând să se orienteze.

— Suntem aproape. De acum trebuie să găsim o casă sau o stână izolată și să convingem pe cineva să ne arate drumul. E plin pe aici de denumiri ciudate: Poiana Zânelor, Poiana Îngerilor, Apa Albă, Apa Neagră... Trebuie să găsim vreun localnic de la care să aflăm sigur care sunt locurile alea bântuite prin care nu prea le place să umble.

Au găsit mai repede decât s-au așteptat o casă izolată, și, după fumul care se ridica din coș, ca și după zgomotul de animale, și-au data seama că gospodarii se treziseră chiar dacă soarele abia făcuse ochi. S-au apropiat cu pași furișați, întâmpinați de lătrăturile

furioase ale unui câine. Tudor l-a doborât cu un foc tăcut și precis, apoi au ascultat atenți să vadă dacă vine cineva. Undeva în spate, în grajd, un bătrân înalt, ciolănos dădea de mâncare la vite, iar într-un șopron aflat ceva mai departe o bătrână își făcea de lucru cu păsăretul.

— Să vedem în casă, a șoptit Tudor și a pornit-o cu pași furișaji spre ușă, intrând și făcându-i semn celuilalt să-l urmeze.

Au intrat și în față li s-a deschis un hol lung, cu câteva uși. De după una dintre ele se simțea mișcare și se auzeau zgomote de cratițe mutate. Făcându-i semn lui Tom să tacă, au trecut încet pe lângă bucătărie și au deschis ușurel celelalte trei uși. O sufragerie și două dormitoare. În unul dintre ele patul era nefăcut, și când să iasă au auzit ușa bucătăriei deschizându-se. S-au tras înapoi, călcându-se pe picioare, și s-au dat după un dulap. Ușa s-a deschis și în încăpere a intrat o fată tânără, cu brațele pline de așternuturi. S-a apropiat de pat fără să îi vadă și s-a aplecat să întindă cearșaful. Avea pe ea numai o rochiță scurtă de bumbac, și când s-a aplecat i s-au văzut picioarele lungi și bronzate. Tom l-a auzit pe Tudor cum înghite în sec și a oftat greu:

— O, Doamne, nu din nou!

La auzul vocii străine fata s-a întors speriată și i-a privit cu ochi mari. A dat să țipe, dar Tudor ajunsese deja lângă ea și-i acoperea gura cu o palmă. Respira greu și o privea pe fată în ochi.

— Ascultă-mă bine. Dacă faci ce îți spun, îți promit că nu îți facem nici un rău. Vreau doar să îmi răspunzi la niște întrebări, ai înțeles?

După ce fata dădu ușor din cap, Tudor își luă mâna de pe gura ei și o privi mai bine. Avea părul bălai și o față plăcută; nu era o frumusețe care să câștige cine știe ce premiu, dar mirosul de flori de câmp și de trup de femeie ce venea dinspre ea îl făcu să strângă din dinți înainte de a începe să vorbească. Închise ochii și încercă să alunge valul roșu care începea să-i acopere vederea. Respiră adânc, apoi întrebă:

— Cine sunt cei doi de afară?

Fata avu o ezitare, așa că Tudor o înghionti cu pistolul:

— Repede, altfel...

— Bunicii mei, răspunse fata fără să mai aștepte alt îndemn.

— Cine mai locuiește aici?

— Numai noi trei.

— Părinții tăi unde sunt?

— Locuiesc în Hațeg... Și eu locuiesc tot acolo, numai peste vară vin la bunicii mei, adăuga fata văzând că pauza se prelungește.

„Prost moment ți-ai ales, fato, să-ți vizitezi bunicii!” își spuse Tom văzând cum Tudor respiră mai greu și se înroșește la față.

Tudor aruncă o privire în jur, ca și cum ar fi vrut să se asigure că totul era în ordine, dar oricum nu prea îi mai păsa de asta. Aruncă pistolul spre Tom și-i șopti suierat:

— Ai grijă la cei de afară - apoi se întoarce spre fată, care îl privea cu ochii mari.

— Lasă-mă! Mi-ai promis doar..., mai apucă el să audă, apoi se lăsă cuprins de valul roșu al nebuniei.

O răsturnă pe pat cu o mișcare brutală,

acoperindu-i gura cu mâna să nu țipe. Era cu ochii închiși; nu mai avea nevoie de văz, se lăsa călăuzit numai de celelalte simțuri și de valul amețitor care îl purta spre împlinire. Clănțani asemenea unui lup când i se păru că întâlnește rezistență, mâinile transformate în gheare rupseră pânza subțire, își auzi ca de undeva de departe gemetele sacadate, apoi se auzi strigând eliberat, pentru cât timp oare, de furia roșie din el. Își reveni cu greu, scuturat de umeri de Tom. Sub el fata plângea în hohote, acoperindu-și ochii cu mâna. Se ridică brusc de pe ea și-și recuperează pistolul de la Tom.

— Am crezut că vei face la fel ca atunci, spuse Tom ușurat. Eram pregătit să te opresc. Avem nevoie de ea...

— Da, avem nevoie de ea, confirmă Tudor încă respirând greu. Să-ți intre bine în cap! Nu ucid fără rost și nici din plăcere. Și acum du-te și adu-i pe cei doi bătrâni.

Se întoarse spre fată, care stătea ghemuită pe pat și plângea în hohote:

— Și tu, ce ai rămas acolo înțepenită? Mai vrei o dată? Se poate rezolva, dacă mă superi...

Merse la fereastră și privi afară, unde Tom pășea cu pași mari spre grajd. Aruncă o privire în jur, apoi se aplecă spre fată:

— Scoală-te și îmbracă-te! Avem nevoie de tine...

În timp ce fata se îmbrăca cu mișcări încete, Tom intră în cameră cu cei doi bătrâni. Părură să-și dea seama dintr-o privire ce se întâmplă, și bătrâna se repezi spre fată să o ia în brațe, în timp ce în ochii bătrânului apăru o lucire încrâncenată.

— Ascultați-mă bine, spuse Tudor și o îndepărtă pe

bătrână de lângă fată. Dacă faceți ce vă spun, nu o să vi se întâmple nimic. Dacă faceți vreo prostie, vă curăți. Și încep cu ea, arată el amenințător spre fată.

După ce se liniștiră, își ridică de jos rucsacul și i-l aruncă bătrânei.

— Umple-l cu ceva de ale gurii! Pâine, slănină, cârnați, orice găsești pe acolo, cât să ajungă la trei inși pentru vreo săptămână. E pe aici pe undeva un loc numit Poiana Îngerilor? Ăla unde nu se prea înghesuie turiștii și localnicii să rămână peste noapte?

Fata și bătrânul se priviră ciudat, fără să spună nimic. După un timp bătrânul spuse cu greutate:

— Este un asemenea loc, dar nu se poate ajunge așa ușor acolo... Sunt locuri bântuite și este primejdios...

— Mai scutește-mă cu superstițiile! sări cu gura și Tom, care își pierduse firea de atâtea amânări. Dacă era periculos, se numea Poiana Diavolului sau Poiana Bântuită. Dar în Poiana Îngerilor ce primejdii pot să fie? Poate îngeri care se plimbă de colo-colo cu țambale din ălea verticale și care beau lapte și miere toată ziua...

— Se numesc harfe, deșteptule, îl corectă amuzat Tudor și se întoarse amenințător spre bătrân: Ascultă aici cum o să facem: fata asta ne duce în poiana aia cu îngeri. Rămânem acolo o săptămână... Dacă între timp faceți vreo prostie sau anunțați pe cineva, să știi că nu o s-o mai vedeți în viață. Ai înțeles?

Bătrânul încuviință din cap posac și spuse:

— Am înțeles, dar v-aș ruga să mă lăsați pe mine să vă duc acolo. Fătuca asta e tânără și nepricepută, să nu vă răătăcească prin cine știe ce coclauri...

Fata se ridică de pe pat și spuse moale:

— Lasă, bunule, mă duc eu cu ei. De-acum, ce mai contează?

Bătrânul lăsă capul în jos fără să spună nimic, și Tudor privi bănuitor de la unul la altul.

— Să nu încercați să puneți ceva la cale, că vă termin, amenință el cu o voce rece și luă rucsacul de la bătrâna care tocmai intrase.

Îl așeză cu mișcări rapide în spate și îi grăbi pe bătrâni, care nu mai terminau să își îmbrățișeze nepoata, apoi porniră să urce spre muntele ce se profila masiv și sobru deasupra lor.

La început cărarea era ușoară, dar, pe măsură ce trecea timpul, se făcea tot mai abruptă, și fata, obișnuită cu muntele, le-o lua mereu înainte, până când Tudor îi spuse răspicat:

— Nu mai alerga așa! Să nu îți închipui că poți fi mai iute decât glonțul meu...

Pentru prima dată fata se întoarse și îl privi drept în ochi:

— Nu încercam să fug. Pur și simplu trebuie să ajungem până la amiază, altfel va trebui să așteptăm până mâine. În Poiana Îngerilor nu se poate pătrunde oricând...

Tom începu să râdă.

— Adică un fel de „Atenție, se închid ușile!”, ca la metrou.

Fata dădu din umeri și porni iar să urce. Începură și ei să meargă în urma ei, și, privindu-i mersul săltat care făcea să îi fluture rochița subțire în jurul șoldurilor, Tom se uită îngrijorat spre Tudor, care își mușca

neliniștit buzele. Se apropie de el și-i șopti la ureche:

— Ai răbdare, pentru numele lui Dumnezeu, până ajungem! Atunci va fi a ta o săptămână întreagă, dar trebuie să ajungem mai întâi acolo...

Tudor dădu aprobator din cap și își mută privirea de pe rochița fetei, fluturând ademenitor înaintea lor. Ca și cum ar fi simțit că se vorbește de ea, fata se opri pe o mică movilă și le arătă undeva în față.

— Uitați-vă, aproape am ajuns. Dincolo de pârau este Poiana Îngerilor.

Se opriră toți trei să privească. În josul moviliței pe care se oprise fata părea că începe cu adevărat Raiul. Ca și cum munții ar fi adunat tot ce au găsit mai frumos să aștearnă în fața lor. Verdele crud al ierbii alpine abia se mai zărea sub puzderia de flori multicolore care părea că se întrec în a atrage privirea asupra lor. Nu te puteai hotărî la care să te uiți mai întâi și îți venea să te plimbi așa prin mijlocul lor, înconjurat de miriadele de culori și amețit de amestecul de mirosuri. Un pârau zglobiu trecea susurându-și apele spre capătul pajiștii și un abur ușor plutea deasupra lui. Dincolo de el totul părea și mai minunat, dar poate că era numai o iluzie din pricina aburului. Au pornit să coboare de pe movilă, și Tom a murmurat ca pentru el, dar l-au auzit toți:

— Acum știu de ce au numit locul acesta Poiana Îngerilor!

Ajunseră lângă pârau și fata se opri în fața lui. Apa nu părea să fie foarte adâncă, poate până la brâu, în nici un caz mai mare. Din loc în loc, acolo unde râul era mai lat, se vedeau pietre ieșind din apă, care ar fi ajutat la o adică să îl treci, chiar fără să te uzi.

Tudor se uită la fată, care privea pierdută în apele cristaline ale pârâului.

— De ce te-ai oprit? întrebă el și privi cercetător spre malul celălalt; nu se vedea nimic suspect.

Fata întoarse spre ei niște ochi mari și plini de lacrimi. Suspină o dată adânc, apoi spuse:

— M-am oprit pentru că trebuie să vă întreb încă o dată dacă sunteți siguri că vreți să mergeți acolo. Legende spun că nimeni nu s-a mai întors niciodată de acolo. Decât poate Zamolxe, dar nimeni nu știe cum a făcut-o...

Tudor se luă cu mâinile de cap:

— Gata cu basmele, treceți odată...

Fata începu să se dezbrace încet, aruncându-și hainele una câte una în râu. Apa le lua tăcută și le purta zglobie în jos ca și cum s-ar fi jucat cu ele.

— Ești nebună? întrebă Tudor când fata rămase dezbrăcată în fața lui, dar ea, fără să spună nimic, păși încet prin râu până pe malul celălalt...

Pășiră și ei prin râu și îl trecură cu ochii țintă la trupul gol al fetei, fără să simtă răceala apei de munte. Până și Tom, care nu se știa un nestăpânit în privința femeilor, auzea acum sângele cum îi bubuia în urechi în timp ce privea rotunjimile ei ațâțătoare.

— O să îți fie frig noaptea fără haine, îi spuse el fetei după ce ajunseră dincolo, dar chiar în timp ce vorbea își dădu seama că nu o să-i fie.

Aerul părea mai cald aici, încărcat cu mirosuri noi, încă mai îmbătătoare. Fata, care abia acum își dădu seama că nici nu o întrebaseră cum o cheamă, se întoarse sfidător spre ei:

— Nu, nu o să îmi fie frig, răspunse ea și îi privi

netemătoare drept în față.

Tom îl auzi mai întâi pe Tudor scoțând un muget, apoi îl văzu cum aruncă rucsacul cât colo și se aruncă lacom asupra fetei. O trânti jos pe iarba plină de flori și se grăbi, parcă picat în transă, să își dea hainele jos. Reuși într-un târziu, graba și nerăbdarea mai mult încurcându-l, și mușcă sălbatic dintr-un sân, când rămase dintr-o dată nemișcat deasupra fetei, care îl privea zâmbind, fără să se împotrivească în nici un fel.

Tudor scoase un urlet neomenesc și se ridică în genunchi între picioarele depărtate ale fetei. Apoi se sculă cu totul în picioare, în timp ce fata rămăsese mai departe întinsă pe jos, nepăsătoare.

— Nu se poate, gemu el și își urlă încă o dată durerea spre înălțimi, în timp ce, pentru a nu știu câta oară, mâna lui pipăia în gol între picioare, unde nu întâlnea decât aceeași netezime rece pe care, cu ani în urmă, o întâlnise la păpușă.

— E un coșmar, bâguia el neputincios. Am să mă trezesc îndată...

Tom se uită la fata întinsă pe jos, a cărei poziție părea să nu mai aibă dintr-o dată nimic impudic. Privi mult până să înțeleagă de ce: sânii păreau să i se retragă în interiorul corpului, fără să lase nici cel mai mic semn, nici măcar sfârcurile, părul pubian începu și el să i se risipească undeva ca un abur și, în curând, în fața lui nu mai rămase decât o ființă la fel de asexuată ca o păpușă. Gemetele lui Tudor îl făcură să se întoarcă spre el: cu un gest devenit deja reflex, acesta se pipăia mereu între picioare, și netezimea întâlnită îl făcea de fiecare dată să scoată același geamăt dureros. Aruncă jos din spate rucsacul în care avea

bijuteriile. Din izbitură, acesta se deschise, și strălucirea aurului se amestecă printre culorile florilor. „Aurul n-are trecere în cer”, șopti el ca în transă versul unei melodii auzite cândva în copilărie, dar nici unul dintre cei doi nu privi spre el, pentru că, în momentul acela, fata se ridică de jos cu grație și le zâmbi. Încă mici, pe umeri îi fluturau două aripi care creșteau văzând cu ochii. Cei doi bărbați, ca la un semn, priviră spre pârâul pe care îl trecuseră cu numai câteva minute în urmă. Deși ar fi trebuit să fie la numai câțiva pași, aburul tremurător care plutea deasupra lui îl făcea să pară la depărtări de neatinș.

Ca în transă, Tom făcu câțiva pași spre pârâu și, când îl văzu cum se pierde pe de-a-ntregul în depărtare, păru să accepte totul cu detașare și începu să râdă încet. Hainele de pe cei doi începură să se destrame încet și ele, apoi, după, un timp le luă zefirul mirositor care adia ușor în jurul lor.

Rămaseră toți trei tăcuți, goi, privindu-se atenți unul pe altul în timp ce așteptau să le crească de tot aripile.

MITURILE ESENȚIALE

După cum spuneau vechii greci, încă de acum două mii de ani, nu gladiatorii, histrionii și curtezanele vor rămâne în amintirea oamenilor peste veacuri, ci poeții, gânditorii și filozofii. Și totuși, dacă privim în jurul nostru vedem că tentația clipei este atât de mare, încât nimeni nu pare să dorească a-i rămâne numele în amintirea urmașilor. Toată lumea vrea să trăiască clipa! Luați la întâmplare câțiva tineri pe stradă și întrebați-i ce aspirații au. Cei mai mulți ar dori să devină fotbaliști, cântăreți - eventual de manele -, iar fetele, toate fără nici o excepție, modele! Incultura, sub forma ei cea mai agresivă, nu numai că năvălește violent, clipă de clipă, în viața noastră, dar mai este și zgomotoasă și viu colorată.”

Vocea prezentatorului se auzea înfundat din cauza apei care îi intrase în urechi, dar fără îndoială că avea dreptate. Cum dreptate avea și Tudose să nu îi placă ora șase dimineața, după ce ani de-a rândul se sculase la șapte și jumătate. Era ideea noului director, numit săptămâna trecută în funcție: „Chiar dacă suntem un institut de cercetări, nu văd nici un motiv să ne apucăm de lucru la nouă, ca boierii. De luni, toată lumea la ora șapte să înceapă munca! Portar, cercetător și femeie de serviciu.”

La urma urmei, nu era o diferență așa de mare, dar ora lipsă de somn părea să îi fi dat peste cap toate micile obișnuințe. Timpii dintre făcutul cafelei și bărbierit nu s-au mai sincronizat și jumătate din cafea s-a scurs pe aragaz. A băut-o, atâta câtă i-a mai rămas, în fața televizorului, butonând telecomanda, încercând să afle cum va fi vremea și în loc de asta ascultând o altă emisiune culturală.

„Dezvrăjirea lumii, desacralizarea ei, pierderea legăturii cu miturile esențiale ale omenirii duc, în fond, la îndepărtarea omului de esența sa; la mecanizarea și automatizarea ființei umane până la pierderea identității și a legăturii cu transcendentalul. Priviți la cei din jur când sunteți într-un tramvai și ajungeți lângă o biserică: mâna celor de lângă voi mimează mecanic un gest care de multă vreme pentru ei nu mai înseamnă nimic. În ochii lor nu vezi nici o lumină, în sufletul lor nu simți nici o tresărire: au plătit obolul de cruci pe ziua în curs, așa că pot să își vadă mai departe de viața lipsită de țeluri, simplă înșiruire nesfârșită de stereotipisme dinamice...”

Moderatorul vorbea interesant, dar cafeaua, multă-putină câtă fusese, se sfârșise, așa că termină în fugă îmbrăcatul și se repezi pe scări în jos să prindă tramvaiul de șase și un sfert. De la chioșcul de ziare cumpără în ultimul moment „Viața culturală”, cu gândul să aibă de citit în tramvai. Avea de mers șapte stații, până tocmai în partea cealaltă a orașului, aproape în câmp, ca și cum Institutul ar fi fost cine știe ce factor poluant.

Nu găsi în tot tramvaiul decât un singur loc. Era în spatele cabinei vatmanului și, cum toate celelalte

scaune erau așezate cu fața spre el, avea impresia că este dirijorul unui cor muncitoresc. Pentru că toate locurile erau ocupate de muncitori, unii chiar în salopete, care îl priveau întunecați. Din difuzorul aflat deasupra lui se auzea un tânguit de manele, dar încercă să nu îl bage în seamă, cum nu băgă în seamă nici discuțiile reluate imediat ce tramvaiul porni. Era luni și se vedea că unii se desprindeau greu de obiceiurile week-end-ului prelungit, pentru că o sticlă începu să fie purtată din mână în mână. Deschise ostentativ „Viața culturală”, pregătit să se refugieze în lectură următoarea jumătate de oră.

Încă pe prima pagină găsi un ciclu de articole reunite sub un supratitlu incitant: „Cultura, un produs perisabil?”. Primul articol promitea să fie interesant, așa că se cufundă în lectura lui, încercând să facă abstracție de lălăielile difuzorului și de discuțiile de dincolo de cortina fragilă a revistei: „Mare parte dintre oameni nu citesc nici un cotidian și folosesc televiziunea drept unică sursă de informare. S-a stabilit în urma unor sondaje că 95% dintre liceeni privesc în fiecare zi la televizor, iar dintre aceștia, doar 8% citesc zilnic ceva, de obicei presa sportivă. În general, violența acoperă 90% din programe. Alternativa violenței televizuale este sportul sau divertismentul ieftin, adesea grobian, cu glume licențioase și muzică ușoară, care nu e decât o formă de lascivitate ritmată. 40% dintre liceeni prețuiesc manelele. Sub pretextul «naturaletii», al «dezinvolturii» și al «aplombului», majoritatea prezentatorilor acestui tip de emisiuni vorbesc folosind un vocabular ce frizează sau chiar intră masiv în sfera vulgarității, a mahalagescului; unii

escaladează constant culmile grotescului grețos și deviant...”

După invectivele care se intersectau furioase pe deasupra scaunelor, se părea că problemele ridicate de autorul articolului nu îi preocupau absolut deloc pe cei din tramvai.

„Henț sau ofsaid?”, asta era marea dilemă a celor din fața lui, și întrebarea obsedantă și zbierată interfera în mod neplăcut cu dilema care îl frământa pe autorul articolului, și anume dacă este posibil ca, în condițiile în care invadanta cultură audio-video a devenit omniprezentă în viața noastră, cultura scrisă mai poate avea vreo șansă. Nu îi fu dat să afle răspunsul pentru că, asemenea săbiei pe care o folosisese Alexandru Macedon să taie nodul gordian, o mână aspră și brutală trase în jos pavăza subțire a revistei, făcând loc unei sticle cu rachiu.

— Bea! spuse o voce răgușită, și ochii negri și tulburi care îl priveau îi amintiră în mod neplăcut de Germinalul lui Zola.

Înainte de a-și da seama ce face, apucă sticla și, tintuit cu privirea de cel din fața lui, un zdrahon mustăcios de vreo doi metri, îmbrăcat într-o salopetă murdară, luă un gât de băătură. Se înecă, tuși, scui pă, dar ochii din fața lui îl priviră neîndurători:

— Mai bea o dată! Pe urmă să ne spui dacă în minutul 23 a fost henț sau ofsaid.

În ciuda tăriei băăturii, întârzie cu sticla la gură cât mai mult, forțându-și mintea să găsească un răspuns plauzibil: „Henț sau ofsaid?” Probabil că ieri avusese loc vreun nenorocit de meci. Butonase după-amiază telecomanda, căutând o emisiune cât de cât

convenabilă. Pe unul din canale zbierase cineva ceva despre un henț. Tramvaiul opri în prima dintre cele șapte stații, dar nimeni, nici măcar Tudose nu observă asta. Avea să fie un drum mai lung ca de obicei, gândi el și mai luă o gură de rachiu, de data asta fără să i-o ceară nimeni. Tramvaiul porni zdrăngănind, el lăsa revista în jos și înapoie sticla:

— Henț a fost, spuse cu hotărâre.

În timp ce jumătate dintre ocupanții tramvaiului izbucniră în chiote de bucurie, ceilalți păstrară o tăcere rău prevestitoare. Printre ei și mustăciosul din fața lui, care îl privea încruntat, cu o privire bănuitoare. Îi luă sticla și trase și el un gât bun, apoi întrebă mohorât:

— Cine a făcut henț?

De data asta memoria nu îl mai ajută, și ridică neputincios din umeri.

Mustăciosul mai trase un gât, apoi în tăcerea grea care se lăsase întrebă:

— Ce echipe au jucat ieri?

Clipele au prins a se scurge încet pe lângă Tudose și din spatele tramvaiului au început a se auzi murmure amenințătoare. Fără să se întoarcă, mustăciosul întinse spre ei o mână mare cât o lopată, și murmurele încetară imediat. Apoi, cu o viteză neașteptată, mâna se îndreptă spre el, îl prinse de reverele sacoului, îl ridică fără un efort aparent și-l arată celorlalți ca pe un trofeu de mare preț:

— Frațiiiloor! zbieră cu un glas subțire mustăciosul.

Tremoloul de primadonă al mustăciosului l-ar fi făcut în alte condiții să râdă, dar așa, cum era agățat la capătul cângii umane care îl vântura prin aer, asta era

ultimul lucru la care se gândea Tudose. Insensibil la gândurile lui, mustăciosul își continuă spectacolul:

— Frațiiiloor! Țsta nici nu știe ce echipe au jucat ieri!

Și, ca să nu mai fie nici o îndoială despre cine era vorba, îl scutură bine pe Tudose până când ochelarii îi ajunseră pe vârful nasului.

Cu o mișcare instinctivă și-i împinse înapoi, în timp ce era scuturat tot mai tare și ridicat tot mai sus, ca să îl vadă toți.

— Ce facem cu el, frațiiiloor? întrebă mustăciosul, dar se vedea treaba că întrebarea era ușor retorică, deoarece, purtându-l mai mult pe sus, acesta se apropia tot mai mult de ușa tramvaiului.

— Afară cu el!

Unanimitatea deplină a strigătului l-a lămurit pe Tudose că reprezentanții clasei muncitoare nu erau la prima acțiune de acest gen. Nu l-au uimit așadar peste măsură nici ghionturile primite și nici șutul în fund cu care a fost ajutat să ajungă în patru labe pe peronul stației.

— Ia-ți și hârțoagele cu tine! a strigat unul din tramvai, și pagini din „Viața culturală” au prins a zbura pe lângă el, așezându-se în cele din urmă obosite într-o băltoacă.

Se ridică de jos și începu să se șteargă în timp ce tramvaiul se îndepărta huruind. Se așează câteva minute pe o bancă să-și revină, apoi de la chioșcul din stație își mai cumpără un exemplar din „Viața Culturală”. Articolele despre fragilitatea artei promiteau să fie mai interesante decât se arătau la prima vedere. Începu să citească încă un articol, cu

gândul să lase să treacă pe lângă el vreo două tramvaie ca să fie sigur că nu avea să mai întâlnească în el muncitori. În operele literare, unitatea și coeziunea lor erau subliniate prin frumoase figuri de stil, dar în viața reală lui Tudose i se părea că solidaritatea lor era direcționată complet greșit.

„Valori morale care garantează perenitatea și perpetuarea culturii, ca decența, discreția, delicatețea, gingășia, tandrețea, solidaritatea, sunt ridiculizate prin înlocuirea cu un cult al succesului-cu-orice-preț, al banului, al învingătorului prin orice mijloace (pumn, glonț, violență), al individualismului cinic, al șmecheriei agresive. O rapidă scrutare a evoluției răului (adică a subculturii, a violenței, a grosolăniei, a prostului-gust) în televiziune va evidenția amploarea globală a fenomenului și anihilarea actului cultural, prin transformarea lui în „marfă”, valoare-preț, și degradarea rolului filozofico-existențial al culturii. Ar trebui, în aceste condiții, să fie inițiate veritabile «cruciade culturale și morale» pentru ca adevărata cultură să îngăduie indivizilor să supraviețuiască în societatea mecanizată a așa numitelor soap-operas, a muncii alienante, a publicității stupide și a mijloacelor de comunicare în masă îndobitocitoare. Nu este greșit să folosim sintagma imperialism cultural, dacă ne referim la răspândirea internațională a modelelor de emisiuni stupide. Emisiunile culturale, puține câte mai sunt, au fost împinse cu bună știință la ore imposibile din noapte, făcând în schimb loc, la orele de maximă audiență, falselor vedete care sunt vârâte pe gâtul oamenilor din nevoia de a aduce public, o audiență cât mai mare, lipsită de orice scrupule și aducătoare de

profit. Rezultatul firesc al acestui fenomen este o dramatică prăbușire a sistemului tradițional de valori.”

Prins de frumusețea articolului, abia într-un târziu ridică ochii de pe el și văzu că la geamurile tramvaielor care treceau din sfert în sfert de oră nu se mai vedeau fețele întunecate ale clasei muncitoare, fiind înlocuite de chipuri nevinovate de copii care mergeau la școală. Împături cu grijă revista și îndrăzni iar să se urce. Și de data asta, deși erau mai multe locuri libere, se așează tot pe scaunul din spatele cabinei vatamanului, și se pregăti de lectură, ascultând numai cu jumătate de ureche discuțiile adolescenților de lângă el. Nici nu le înregistrează, fiind sigur ca era vorba de note, examene, referate și lecții recapitulate în grabă. Tramvaiul pornise deja, când în fața șinelor apăru dintr-o dată un puști, ridicând mâna. Se vede treaba că vatmanul îl cunoștea, deoarece opri brusc, fără să-i spună o vorbă. Din spatele chioșcului de ziare, mergând alene, se apropiau câțiva tineri. Turul pantalonilor căzut undeva pe la genunchi, țigara lipită șmecherește în colțul gurii și mâinile vârâte în buzunare până la coate fu tot ce zări prima dată la ei. Pe urmă, deși tramvaiul aștepta, le văzu mersul agale, indolent, ca și cum ar fi fost siguri că tramvaiul nu avea să plece fără ei. Abia când urcară toți, tramvaiul o luă din loc smucindu-se greoi. După graba cu care cei mici le făcură loc, Tudose își dădu seama că erau cunoscuți. Unul dintre ei păși alene pe culoar și, ajuns la cabina vatmanului, îi bătu în ușa metalică să-i deschidă. Îi dădu o casetă și, peste câteva clipe, din difuzoarele tramvaiului începu să se reverse o cacofonie de sunete peste care cu greu se putea auzi vocea stridentă a unui tânăr ce părea că

vrea să comunice lumii ceva. Încercă să facă abstracție de zgomotul din jur și caută continuarea articolului: „Această invazie a prostului-gust duce la disprețuirea culturii înalte. Oamenii nu mai citesc cărți și nu mai văd filme de artă. Ba mai mult, au un sentiment de desconsiderare față de ele. Subcultura video dă naștere sub ochii noștri la o altă generație. E suficient să treceți o dată pe lângă o librărie care are în preajmă o sală de jocuri video. În librărie, câțiva cititori stingheri, în general între două vârste, răsfoiesc cărțile, în timp ce alături, într-o sală pe sfert cât librăria, se înghesuie o mulțime de jucători. Privirea fixă, sunetele guturale și mișcările sacadate te duc cu gândul la o posibilă involuție a speciei umane. Sau o altfel de evoluție, deși, privindu-l și ascultându-l pe unul dintre ei mai mult timp, mintea îți fuge fără să vrei la un câine din laboratorul lui Pavlov. Un câine ceva mai evoluat, căruia în loc de mâncare i se pun în față - pentru a obține un set precis de mișcări și reacții - lumini și umbre colorate. Căci incultura, după cum s-a mai spus de atâtea ori, nu este numai agresivă, ci și foarte frumos colorată.”

Lăsă revista pe genunchi, cu gândul să-i arate articolul și colegului de birou. Căzut pe gânduri, abia observă că la următoarea stație mai urcă un val de tineri. După sunetele guturale de recunoaștere cu care au fost întâmpinați și după graba cu care elevii din clasele mici se refugiară grămadă în spatele tramvaiului, Tudose își dădu seama că drumul care îi mai rămăsese avea să îi pară extrem de lung. O sticlă, de data asta cu o băutură mai fină, începu să fie trecută din mână în mână și interpretul din difuzoare

se porni să se tânguie mai aritmic ca niciodată despre mama lui pe care o adora. Sau poate că o ura, pentru că nu se auzea prea bine, și nici engleza în care cânta nu avea un accent cunoscut.

De data asta nu ar fi putut spune că a fost dat jos și îmbrâncit. Nimeni nu s-a atins de el; atât numai că la un moment dat a ridicat ochii de pe revistă și a văzut cum buzele celor din fața lui se mișcă tăcute mimând cântecul aritmic de la difuzor. Imaginea a 20 de guri schimonosindu-se mute la el și părând că vor să îi spună în tăcere același lucru a fost mai mult decât a putut suporta, și a coborât ca în transă la prima stație. Se uită posomorât la ceas: era opt și jumătate, deci până la urmă tot la nouă, ca și până acum, va ajunge. Nici nu voia să-și închipuie ce va zice noul director când îl va vedea la ora asta. Precis își va închipui că este un gest de frondă și că a făcut-o intenționat. Cum mai avea numai două stații, se întrebă dacă nu ar fi mai bine să meargă pe jos. Amintindu-și de cei doi kilometri care îl mai despărțeau de Institut, se hotărî să meargă totuși cu tramvaiul. Mai ales că, de câteva zile, vedea o tânără fragilă și drăguță așezată de fiecare dată undeva pe scaunele din spate. O bănuia a fi studentă, fiindcă mereu o vedea citind foi acoperite cu un scris mărunț pe care le scotea una câte una dintr-o mapă subțire de plastic. Lăsă să treacă tramvaiul de jumătate și se urcă în următorul, cel cu care mergea de obicei. Respiră ușurat când ajunse în atmosfera familiară și cunoscută. Câteva gospodine care mergeau la piață, câțiva pensionari care își duceau nepoții la grădiniță și, pe ultimul rând de scaune, în spate, citind ca de obicei, era fata. Voia de mult să

schimbe câteva vorbe cu ea și acum i se oferise un prilej bun. Era sigur că îl va compătimi pentru incursiunea lui prin lumea „celor care nu citesc”.

Se apropie de ea căutându-și cuvintele, cu gândul de a-i povesti cât mai fidel câte ceva din întâmplările acelei dimineți, dar fata îl privi înspăimântată când se așază lângă ea. Ba chiar se trase mai într-o parte, întorcând fața.

— Știi ce mi s-a întâmplat? Începu el să spună, dar nu putu continua, pentru că ochii măriți de spaimă ai fetei îi dădură de înțeles că ea nu îl asculta.

Încercă să o liniștească, și își dădu seama că din gât îi ieșeau numai câteva sunete guturale, onomatopее ciudate care o înspăimântară și mai mult.

„Incultura, spre deosebire de lipsa de cultură, nu este numai agresivă, ci și contaminantă.” Oare citise asta în articolul din revistă, sau auzise la televizor azi dimineață? Nu era sigur, oricum nu mai conta, pentru că fata de lângă el începu să își strângă hârtiile, pregătindu-se să coboare. Până acum coborâse de fiecare dată în aceeași stație cu el. Ce se întâmplase oare?

Își simți dintr-o dată hainele îmbibate de mirosul celor care îl îmbrânciseră jos din tramvai, câțiva erau în salopete care nu fuseseră de multă vreme spălate; țuica proastă pe care o băuse - o parte parcă se vărsase chiar pe el - își trimitea mirosul puternic în jur.

Se ridică în picioare și încercă să se aranjeze puțin; îndreptă cravata și se scutură de praful pe care îl adunase de pe peronul stației unde fusese trimis de-a berbeleacul. Scoase o lamă de gumă și o mestecă ostentativ de câteva ori:

— Ei, acum e bine? o întrebă el, încercând să pară glumeț.

Se pare că nu găsisese tonul corect, pentru că fata se ridică în picioare și se îndreaptă grăbită spre ușă. Întinse mâna să o oprească, dar nu prinse decât mapa subțire de plastic în care ea își ținea foile. Chiar atunci tramvaiul opri și fata coborî fără să mai privească înapoi. Vru să coboare după ea să-i înapoieze mapa, dar tramvaiul porni brusc, făcându-l să se clatine. Se așeză pe locul fetei și privi dosarul subțire rămas amintire de la ea. Pe copertă, cu litere mari de tipar, scria: „MITURILE ESENȚIALE”. Răsfoi abătut foile și sub ochi îi căzură câteva versuri din „Epopeea lui Ghilgameș”:

„Când vru în sfârșit să se ducă la turma sa de gazele și la prietenii săi dintotdeauna, aceștia au luat-o la fugă.

Văzându-l pe Enkidu că se apropie, gazelele o iau la fugă, și vechii lui prieteni o iau și ei la fugă.

Animalele pure și nevinovate ale pădurii se feresc înspăimântate de apropierea lui și nu îl mai recunosc.

Enkidu vru să sară și să fugă după ei, dar trupul îi era vlăguit, genunchii îi erau înțepeniți, în timp ce turma lui de animale nevinovate se depărta în fugă.”

În josul paginii, cu scrisul mărunț și egal, fata adăugase: „Schimbarea mediului cultural, prin forță sau persuasiune, sau numai pentru că este o modă urmată de cei mulți, poate duce la pierderea comunicării cu ființa noastră interioară și, în fond, la pierderea inocenței”.

Tudose puse în tăcere dosarul de plastic lângă el;

se simțea mirosind a rachiu ieftin, a ulei ars luat de pe vreuna dintre salopetele celor care îl îmbrânciseră jos din tramvai, și în minte îi vâjâia melodia lipsită de ritm a liceenilor.

Se întoarse și privi în urmă pe geamul din spate al tramvaiului: în stație, silueta de gazelă fragilă și atât de inabordabilă a fetei se pierdea, parcă pentru totdeauna, în depărtări.

CUPRINS

CEL DIN URMĂ UNICORN.....	4
OUL.....	31
NUMĂRUL FIAREI.....	41
ULTIMUL VISĂTOR.....	53
POARTA TRANSCENDENTALĂ.....	64
APĂ VIE, APĂ MOARTĂ.....	94
APROAPE ÎNGERI.....	108
FATA DE PE MALUL MĂRII.....	121
POIANA ÎNGERILOR.....	130
MITURILE ESENȚIALE.....	164

Povestirile selectate
au fost publicate în volumele:
„Aproape îngeri” - 2003
„Numărul Fiarei” - 2004

Sergiu Someșan

Făuritorul de vise

Sergiu
**Aproape
îngeri**

proză fantastică
editura Vremea XXI

Apocalipsa
după
Căușeșcu

